

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut Politologických studií

Katedra Politologie

Institut politologických studií

Katedra mezinárodních vztahů

**Vztahy Francie a SRN k Turecku na pozadí migrační
krize od června 2015 do června 2016**

Bakalářská práce

Autor práce: Jan Hromádko

Studijní program: Politologie a mezinárodní vztahy

Vedoucí práce: PhDr. Martin Jeřábek, Ph.D.

Rok obhajoby: 2018

Prohlášení

- Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
- Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
- Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 11. května 2018

Jan Hromádko

Bibliografický záznam

HROMÁDKO, Jan. Vztahy Francie a SRN k Turecku na pozadí migrační krize od června 2015 do června 2016. Praha, 2018., 101 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut politologických studií. Vedoucí bakalářské práce PhDr. Martin Jeřábek, Ph.D.

Rozsah práce: 157 842 znaků

Anotace:

Zájmem výzkumu bude analýza a komparace moderní zahraniční politiky dvou tradičních rivalů vzhledem ke třetí straně. V případě této práce půjde konkrétně o vztahy Francie a SRN vůči Turecku od června 2015, kdy Strana spravedlnosti a rozvoje získala nadpoloviční většinu v tureckém parlamentu, do června 2016, kdy v Turecku proběhl coup d'état části armády proti osobě prezidenta.

Klíčová slova

Uprchlická krize, zahraniční politika Francie a Německa, vztahy Francie a Turecka, vztahy Německa a Turecka, Turecko a Evropa, turecká menšina v Německu, dohoda EU a Turecka, vztahy EU a Turecka, 2015-2016, Erdogan, Francie a Německo v EU, AKP

Anotation:

The thesis will content analysis of the relations of France and Germany towards Turkey during the European migrant crisis. The research will be carried in the period from June 2015 when the Justice and Development Party, whose leader is president R. T. Erdoğan, had won the majority in the Parliament to June 2016 when a coup d'état against the president took place.

Key words

Refugee crisis, foreign policy of France and Germany, France-Turkey relations, Germany-Turkey relations, Turkey and Europe, Turkish minority in Germany, EU-Turkey deal, EU-Turkey relations, 2015-2016, Erdogan, France and Germany in the EU, AKP

Název práce

Vztahy Francie a SRN k Turecku na pozadí migrační krize od června 2015 do června 2016

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval panu doktoru Martinu Jeřábkovi za náměty, napomenutí a úpravy, které v konečné fázi vedly k úspěšnému napsání této práce.

<u>ÚVOD</u>	3
<u>1 GENEZE VZTAHU TURECKA K EVROPSKÉ INTEGRACI</u>	6
<u>1.1 NĚMECKO – TURECKÉ VZTAHY PŘED ROKEM 2015</u>	6
<u>1.2 FRANCOUZSKO – TURECKÉ VZTAHY PŘED ROKEM 2015</u>	7
<u>1.3 ROLE FRANCIE A NĚMECKA V EVROPSKÉ INTEGRACI</u>	8
<u>1.4 TURECKO V EVROPSKÉ INTEGRACI</u>	10
<u>2 VÝVOJ VYJEDNÁVÁNÍ O PŘÍSTUPU TURECKA DO EU</u>	14
<u>2.1 NĚMECKÝ PŘÍSTUP K MOŽNÉMU PŘISTOUPENÍ TURECKA DO EU</u>	14
<u>2.2 NĚMECKÝ PŘÍSTUP K MOŽNÉMU PŘISTOUPENÍ TURECKA DO EU MEZI LÉTY 2015 A 2016</u>	16
<u>2.2.1 První přímé jednání mezi Německem a Tureckem</u>	17
<u>2.2.2 Dohoda mezi EU a Tureckem</u>	18
<u>2.2.3 Zhoršení vztahu mezi Německem a Tureckem</u>	20
<u>2.2.4 Schválení rezoluce o genocidě Arménů v Bundestagu</u>	22
<u>2.3 FRANCOUZSKÝ PŘÍSTUP K MOŽNÉMU PŘISTOUPENÍ TURECKA DO EU</u>	24
<u>2.4 FRANCOUZSKÝ PŘÍSTUP K MOŽNÉMU PŘISTOUPENÍ TURECKA DO EU MEZI LÉTY 2015 A 2016</u>	26
<u>2.5 KOMPARACE PŘÍSTUPŮ NĚMECKA A FRANCIE K MOŽNÉMU PŘISTOUPENÍ TURECKA DO EU</u>	28
<u>3 MIGRAČNÍ KRIZE V JIHOVÝCHODNÍM STŘEDOMOŘÍ MEZI LÉTY 2015 A 2016</u>	29
<u>3.1 POČÁTKY UPRCHLICKÉ KRIZE</u>	29
<u>3.1.1 Prudký nárůst počtu migrantů v roce 2015</u>	30
<u>3.2 REAKCE NĚMECKA NA UPRCHLICKOU KRIZI</u>	32
<u>3.3 REAKCE FRANCIE NA UPRCHLICKOU KRIZI</u>	38
<u>3.4 POROVNÁNÍ PŘÍSTUPU VLÁD FRANCIE A NĚMECKA K UPRCHLICKÉ KRIZI</u>	41
<u>4 DOPAD TERORISMU NA VNITROPOLITICKOU SITUACI V TURECKU MEZI LÉTY 2015 A 2016</u>	42
<u>4.1 REAKCE NĚMECKA NA ZHORŠUJÍCÍ SE BEZPEČNOSTNÍ SITUACI V TURECKU</u>	43
<u>4.2 REAKCE FRANCIE NA ZHORŠUJÍCÍ SE BEZPEČNOSTNÍ SITUACI V TURECKU</u>	48
<u>4.3 SROVNÁNÍ POHLEDŮ NĚMECKA A FRANCIE NA ZHORŠUJÍCÍ SE BEZPEČNOSTNÍ SITUACI V TURECKU</u>	52
<u>5 POTLAČOVÁNÍ SVOBODY TISKU A PROJEVU V TURECKU</u>	53
<u>5.1 ZATČENÍ NOVINÁŘŮ DENÍKU CUMHURIYET</u>	54
<u>5.2 REAKCE NĚMECKA NA POTLAČOVÁNÍ SVOBODY TISKU A PROJEVU V TURECKU</u>	56
<u>5.3 REAKCE FRANCIE NA POTLAČOVÁNÍ SVOBODY TISKU A PROJEVU V TURECKU</u>	59
<u>5.4 SROVNÁNÍ REAKCÍ FRANCIE A NĚMECKA NA OMEZOVÁNÍ SVOBODY PROJEVU A TISKU</u>	61
<u>ZÁVĚR – SROVNÁNÍ POSTOJE FRANCIE A NĚMECKA VŮČI TURECKU</u>	61

POUŽITÉ ZDROJE

66

SEZNAM PŘÍLOH

96

Úvod

Cíl práce

Primárním cílem práce bude analýza vývoje vztahů vlád Francie a Německa k Turecku na pozadí migrační krize v období mezi červnem 2015 a červnem 2016. Data vzešlá z analýzy vztahů obou zemí k Turecku následně poslouží k naplnění druhého cíle bakalářské práce – komparaci přístupů Francie a SRN k Turecku.

Díky komparaci přístupů obou zemí bych měl být následně schopen odpovědět na následující hypotézy: 1) Francie a Německo vystupují, respektive vystupovaly jednotně vůči Turecku v otázce řešení migrační krize; 2) Francie i Německo během jednání EU s Tureckem upřednostňují, respektive upřednostňovaly vlastní zájmy během řešení migrační krize.

Metodologie práce

K dosažení cíle práce budu využívat metodu komparativní případové studie, která zkoumá dva nebo několik případů a provádí jejich srovnávací analýzu (across - case analysis). Konkrétně využiji metodu kontrastu kontextů, která analyzuje zkoumaný soubor případů namísto vyvozování teoretických závěrů.¹

Danou metodou budu zkoumat níže uvedené vládní zdroje a provádět analýzu výroků a chování jednotlivých aktérů vzhledem ke stejným událostem a příčinám. Jednotlivé výstupy budu posléze komparovat, i s výstupy relevantních nevládních institucí, a zasazovat do kontextu časového i své práce. Pod pojmem nevládní instituce jsou v kontextu práce myšleny především německé a francouzské akademicko-výzkumné instituty, fakulty turkologie, think-tanky a relevantní mediální domy.

Ve francouzském diskurzu budou mým hlavním zdrojem publikace IFRI² (Institut français des relations internationales), pod kterým publikují autoři, kteří se tureckou problematikou zabývají na akademické úrovni. V rámci německého akademického

¹ KARLAS, Jan a Petr DRULÁK. *Jak zkoumat politiku: kvalitativní metodologie v politologii a*

mezinárodních vztazích. Praha: Portál, 2008, s. 62 - 91. ISBN 978-80-7367-385-7.

² Institut français des relations internationales [online]. Paříž, 2018 [cit. 2018-05-08]. Dostupné z:

<https://www.ifri.org/>

prostředí budu využívat CETEUS³ (Centre for Turkey and European Union Studies), jež vede odborník na vztahy SRN a Turecka Prof. Dr. Wolfgang Wessels. Neméně důležitým zdrojem práce jsou také publikace vydané pod hlavičkou Turecko-německé univerzity v Istanbulu⁴, zejména Ebrou Turhan, odbornicí na vztahy Německa i EU a Turecka.

V rámci migrační krize se budu věnovat pouze migrantů, kteří se do Evropy dopravili skrze turecké území. Vzhledem k tomu, že bádání bude probíhat na pozadí migrační krize, bude pro mne zásadní osa časová. Časově jsem si bádání vymezil od června 2015, kdy Strana spravedlnosti a rozvoje tureckého prezidenta R. T. Erdogana získala nadpoloviční většinu v tureckém parlamentu, do června 2016, kdy v Turecku proběhl coup d'état části armády proti této vládě.

Primárním zdrojem této práce jsou, co se týče přístupu Francie k Turecku, archivy Kanceláře prezidenta Francouzské republiky,⁵ Ministerstva zahraničí Francouzské republiky⁶ a Kanceláře předsedy vlády Francouzské republiky.⁷ K získání znalosti perspektivy Německa posloužily archivy Kancléřství Spolkové republiky Německo⁸ a Spolkového ministerstva zahraničí.⁹

Stanovení obsahu práce předcházely průzkum archivů zmíněných institucí a ostatních zdrojů. Události jsem nejprve seřadil chronologicky. Během tohoto procesu jsem identifikoval stěžejní témata a události mající vliv na vztahy Francie a Německa k Turecku. Na základě této identifikace jsem posléze stanovil zkoumané segmenty a vypracoval osnovu práce.¹⁰ Výsledky bádání jsou seřazeny chronologicky v rámci dílčích

³ *CETEUS* [online]. Kolín nad Rýnem: Universität zu Köln, 2018 [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <http://www.ceteus.uni-koeln.de/>

⁴ *Türk-Alman Üniversitesi | Türkisch-Deutsche Universität* [online]. Istanbul, 2018 [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <http://www.tau.edu.tr/>

⁵ *Présidence de la République française* [online]. Paříž, 2018 [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <http://www.elysee.fr/>

⁶ *France Diplomatie* [online]. Paříž, 2018 [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <https://www.diplomatie.gouv.fr/en/>

⁷ *Gouvernement.fr* [online]. Paříž, 2018 [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <https://www.gouvernement.fr/>

⁸ *Die Bundesregierung* [online]. Berlín, 2018 [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Webs/Breg/DE/Bundesregierung/Bundeskanzleramt/_node.html

⁹ *Federal Foreign Office* [online]. Berlín, 2018 [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en>

¹⁰ Vzhledem k charakteru zkoumání je na místě srovnat archivy institucí obou zemí. Omezím se na komparaci archivů ministerstev zahraničních věcí, neboť jsou to jediné duplicitní veřejné instituce v rámci

úseků. Tyto čtyři segmenty jsou zároveň kapitolami práce. Po uvedení do reálií vztahů Francie a SRN k Turecku před počátečním bodem vlastního zkoumání se bádání samotné zaměří na analýzu vztahů výše popsaných aktérů vis-à-vis Turecku. Na konci každého úseku se nachází tématické shrnutí. Závěr na konci práce obsahuje odpovědi na hypotézy, zdůvodnění a shrnutí napříč všemi segmenty obsaženými v práci.

Práce vychází především z klíčových zahraničně-politických dokumentů a uvedených zdrojů literatury. Taktéž obsahuje interpretaci primárních zdrojů, mezi něž budou zahrnuty klíčové dokumenty zahraniční politiky – oficiální prohlášení, rozhovory, etc. – vztahující se k zahraničním vztahům Francie a Německa vůči Turecku. Největší důraz je kladen na podobnosti a naopak odlišnosti ve vyjádřeních a činu jednotlivých aktérů. Z tohoto základu je interpretován vztah daných aktérů.

Výběr výzkumu pohledu SRN je logický nejen s přihlédnutím k silným vazbám země na Turecko. Díky své ekonomické a populační síle je Německo jedním z nejsilnějších států Evropy. Jako taková má SRN jasné předpoklady být jedním z hlavních aktérů jakéhokoliv procesu, který se v Evropě odehrává.

Francie je jedno z kulturních, ekonomických a historických center Evropské unie. Zemi jsem do své práce zařadil, neboť je společně s Německem označována za motor Evropy. Migrační krize z let 2015/2016 se zajisté dá označit jako krize soudržnosti starého kontinentu. Analýza přístupu Francie k daným tématům mi umožní zhodnotit, do jaké míry tento motor funguje. Francie byla navíc dlouhou dobu Tureckem chápána jako vzorová země. Francie je navíc 4. nejčastější destinací migrantů v EU.¹¹

obou států využívané v rámci této práce. Francouzské ministerstvo zahraničí vydává vždy jeden dokument souhrnného tiskového prohlášení. Ten se v absolutní většině případů týká více záležitostí a je spíše obecný. Francouzské diplomatické zdroje se vyjadřují vágněji než ty německé. Zatímco Francouzi komunikují spíše cíle a koncepce a jednotlivé události příliš nekomentuje, německé ministerstvo zahraničí prezentuje dílčí události v rámci koncepcí, úkoly a úspěchy. Obě instituce publikují mediální rozhovory s ministry.

¹¹ *Migration and migrant population statistics* [online]. Eurostat, 2017 [cit. 2018-05-09]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics

1 Geneze vztahu Turecka k evropské integraci

1.1 Německo – turecké vztahy před rokem 2015

Německo-turecké vztahy se odehrávají na několika dimenzích. Mimo bilaterální úroveň je Německo s Tureckem v kontaktu také v NATO a na evropské úrovni. Spolková republika Německo má silné slovo v záležitostech EU a může ovlivňovat jednání o přistoupení Turecka k Unii. Z Anatólie pochází také třímilionová menšina žijící v Německu. Turecko je také jedním ze států, skrze který může Německo projektovat svůj vliv na události v Sýrii i jinde v současné době problematickém regionu Blízkého východu.¹²

Německo je pro Turecko hlavním obchodním partnerem a zároveň největším podílníkem tureckého exportu. V roce 2015 podnikalo v Turecku skoro 6 400 německých společností, oproti 100 000 firmám se společným turecko-německým vlastnictvím, jejichž sídlo se nacházelo na německém území. Vzájemný obchod se ale mezi rokem 2014 a 2015 zmenšil o 7,3 %.¹³ Turecko navštívilo v roce 2015 celkem 5 580 792 německých občanů. Naproti tomu, o rok později do Turecka přijelo pouze 3 890 074 turistů německého původu.¹⁴ Od roku 2013 se také snižoval počet nově založených německých firem v Turecku. Klesající zájem německých turistů i firem trvá od protestů v parku Gezi v roce 2013.¹⁵

¹² *Prime Minister Erdoğan visits Berlin* [online]. 2014 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/aussenpolitik/laenderinformationen/tuerkei-node/140203-bm-davutoglu/259598>

¹³ Commercial and Economic Relations between Turkey and the Federal Republic of Germany. [Http://www.mfa.gov.tr](http://www.mfa.gov.tr) [online]. 2016 [cit. 2017-11-23]. Dostupné z: <http://www.mfa.gov.tr/commercial-and-economic-relations-between-turkey-and-the-federal-republic-of-germany.en.mfa>

¹⁴ *Number of Arriving-Departing Visitors, Foreigners and Citizens* [online]. Ministry Of Culture and Tourism, 2018 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <http://www.kultur.gov.tr/EN,153018/number-of-arriving-departing-visitors-foreigners-and-ci-.html>

¹⁵ Ebru, TURHAN a SEUFERT Günter. *GERMAN INTERESTS AND TURKEY'S EU ACCESSION PROCESS: A HOLISTIC PERSPECTIVE*. Istanbul Policy Center [online]. 2015 [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://ipc.sabanciuniv.edu/wp-content/uploads/2015/11/EbruTurhan-German-Interests-and-Turkey%E2%80%99s-EU-Accession-Process-Report.pdf>

1.2 Francouzsko – turecké vztahy před rokem 2015

Počátek francouzsko – tureckých diplomatických vztahů se datuje k roku 1484, kdy sultán Bájezíd II poslal do Paříže posla, aby zjistil podrobnosti o zajetí svého bratra.¹⁶ Francouzský etatismus byl později vzorem Kemalůvi při zakládání institucí nové Turecké republiky.¹⁷ Francie byla také první evropskou zemí, která s Ataturkovými rebelujícími jednotkami navázala styky. Od té doby byla Francie v Turecku chápána jako kulturní a mocenské centrum kontinentu.¹⁸ Po první světové válce získala Francie pod svou správu, v rámci Francouzského mandátu v Sýrii, malé území jižního Turecka, dnešní provincii Hatay. Francouzi ji v roce 1939 přepustili Turecku, aby znemožnili Hitlerovi získat sympatii neutrálního Turecka tím samým krokem později. V důsledku si Sýrie toto území dodnes nárokuje.¹⁹

Mimo obchodní vztahy je pro Paříž vztah k Ankaře důležitý, neboť Turecko sdílí hranici se Sýrií, kde se odehrává občanská válka. Neméně důležitou roli hraje Ankara ve vztahu Francie k Řecku, člena NATO a jedné z prvních destinací uprchlíků mířících do EU. Francouzi pojmají udržení Řecka v Unii i eurozóně jako „věc geostrategickou a geopolitickou“.²⁰

Relace Paříž – Ankara je problematická také ve vztahu Turecka a Arménie. Ve Francii žije po Rusku a USA nejpočetnější arménská diaspora vůbec. Čítá okolo 600 000 osob.²¹ Francie oficiálně uznala masakr Arménů jako genocidu v roce 2001. Již v roce 1915 ale obvinila Osmanskou říši z hromadného vraždění arménského obyvatelstva. Francie má ale

¹⁶ *Histoire des relations entre la Turquie et la France : Quelques dates et repères symboliques*. [online].

Ambassade de France à Ankara, 2017 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://tr.ambafrance.org/Histoire-des-relations-entre-la>

¹⁷ IDIZ, Semih. *La Turquie et son « problème français »*. Institut français des relations internationales, 2010, s. 10.

¹⁸ Tamtéž, s. 12.

¹⁹ SELVIK, Kjetil a Stig STENSLIE. *Stability and Change in the Modern Middle East: Kjetil Selvik, Stig Stenslie*. Londýn: I.B. Tauris, 2011, s. 35.

²⁰ *Grèce - Déclaration du gouvernement sur la situation de la Grèce et les enjeux européens - Intervention de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, au Sénat* [online]. European Commission, 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523356911576

²¹ *Les Arméniens en France* [online]. AFP [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: http://www.lepoint.fr/societe/les-armeniens-en-france-22-12-2011-1411512_23.php

na svědomí podobné činy z doby kolonizace Alžírsku, za které se francouzská vláda odmítá omluvit. Turecko, které navíc na půdě OSN během války ve francouzském Alžírsku mezi lety 1954 a 1962 podporovalo Francii a později se za to Alžírsku omluvilo, vnímá tento postoj jako měření dvojitým metrem.²²

Ve Francii je zaregistrováno 326 375 voličů s tureckým občanstvím.²³ Reálný počet turecké komunity se odhaduje až na 800 000.²⁴

Francie byla v roce 2010 druhým největším investorem v Turecku, neboť probíhala delokalizace francouzské automobilové výroby do Anatólie. Tyto aktivity byly však přijímány spíše negativně, vzhledem k vetu Francie během jednání mezi EU a Tureckem.²⁵ Turecko je také jedním z hlavních odběratelů francouzského dobytčího masa.²⁶ Zemědělci mají ve Francii postavení jedné z nejsilnějších lobistických skupin. Návštěva Zemědělského veletrhu a fotka s krávou je, bez nadsázky, povinnost každého prezidenta Francie i aspiranta na tento post.²⁷

1.3 Role Francie a Německa v evropské integraci

Francie a Německo před počátkem poválečné evropské integrace zneprátelené či přinejmenším vzájemně opatrné entity. Vzájemná averze vyvrcholila ve dvou světových válkách, ve kterých tyto mocnosti stanuly proti sobě. V poválečném uspořádání ovšem oba státy ztratily velkou část vlivu ve prospěch bipolárního uspořádání mezi USA a SSSR.

²² IDIZ, Semih. *La Turquie et son « problème français »*. Institut français des relations internationales, 2010, s. 12 – 13.

²³ *Présentation de la Turquie* [online]. Paris: Ministère de l'Europe et des Affaires étrangères, 2018 [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: <https://www.diplomatie.gouv.fr/fr/dossiers-pays/turquie/presentation-de-la-turquie/>

²⁴ *Face à l'islam de France, du déni à la paralysie* [online]. Paris: L'Express, 2014 [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: https://www.lexpress.fr/actualite/face-a-l-islam-de-france-du-deni-a-la-paralysie_1548482.html

²⁵ IDIZ, Semih. *La Turquie et son « problème français »*. Institut français des relations internationales, 2010, s. 19.

²⁶ *Outien à l'élevage français - Grèce - Maghreb - Turquie - Chine - Politique agricole commune - Déclaration de M. François Hollande, président de la République, à l'issue de la rencontre avec les organisations professionnelles agricoles* [online]. European Commission, 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523363631458

²⁷ *Le Salon de l'agriculture, une affaire de présidents* [online]. Les Echos, 2017 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <https://www.lesechos.fr/politique-societe/politique/0301330090696-le-salon-de-lagriculture-une-affaire-de-presidents-2156215.php>

Právě kolem těchto dvou států vznikl v roce 1926 Mezinárodní kartel oceli.²⁸ Platforma pro koordinaci exportu oceli byla uznávána jako místo pro srovnání politických neshod mezi Francií a Německem, respektive Třetí říší. Politickým cílem Etienna Clémentela, v době první světové války ministra obchodu a zásobování Francie, bylo dosáhnout ekonomického vlivu nad průmyslovými oblastmi Porúří.²⁹ Oproti přímočarým okupačním plánům vojenského charakteru chtěl ale pouze svázat německý průmysl s Francií a tím vytvořit základ pro budoucí rovnější postavení mezi těmito dvěma státy. Francouzi rychle pochopili, že organizace, které měly během války v gesci mezinárodní obchod, zemědělství a průmysl, budou základem poválečné ekonomické spolupráce v Evropě.³⁰

Na stejné logice později vzniklo i Evropské společenství uhlí a oceli. Francie měla tehdy tři základní cíle: zajistit si více uhlí, snížit německou produkci a dostat Porúří pod mezinárodní kontrolu. Američani a Britové ovšem rozhodli, že správa uhelných pánví v Porúří je záležitostí vlády okupačních zón. Francouzi posléze dali na vědomí, že jejich cílem „nebyla dominance, pouze čestná role ve sjednocené a spolupracující Evropě.“³¹ Jean Monnet tedy navrhl platformu, do které by „poražení Němci dodávali své kvalitní uhlí.“³² Robert Schuman, ministr zahraničí Francouzské republiky, se domníval, že společná kontrola uhlí a oceli, strategických surovin, co se výroby vojenského materiálu a vzájemného obchodu týče, Francií a Německem zcela znemožní válku mezi těmito státy.³³ Západoněmecký kancléř Konrád Adenauer návrh plánu přijal, neboť pokládal ESUO za platformu, která vrátí Německu možnost se alespoň do určité míry spolupodílet na evropských záležitostech.³⁴

Další sblížování mezi oběma zeměmi následovalo po roce 1958, kdy byl do čela Francie opět zvolen generál de Gaulle se svým kontinuálním cílem – budovat velmocenskou pozici

²⁸ International Cooperation and Domestic Cartel Control: The International Steel Cartel, 1926-1938. *The*

Journal of Economic History. Cambridge: Cambridge University Press, 1990, **50**(2), s. 436 - 438.

²⁹ CLÉMENTEL, Étienne. *La France et la politique économique interalliée*. 1931. Paříž: Les Presses universitaires de France, 2014, s. 276-279.

³⁰ GILLINGHAM, John. *Coal, Steel, and the Rebirth of Europe, 1945-1955*. Cambridge: Cambridge Books [online], 1991, s. 2-4, [cit. 2017-10-25]. ISBN 9780521400596.

³¹ Tamtéž, s. 156-159.

³² Tamtéž, s. 29.

³³ Tamtéž, s. 5,45.

³⁴ MILWARD, Alan. *The Reconstruction of Western Europe, 1945-1951*. Londýn, 1984, s. 413-416.

Francouzské republiky na mezinárodní scéně v opozici proti Anglosasům, tedy Britům a Američanům. Kromě oscilování mezi západním a východním blokem se nabízel také vztah se Západním Německem.

Dnes jsou spolu Francie a SRN označovány jako motor Evropy.³⁵ Oba státy mají obrovský vliv na směřování Evropské unie. Na stejné straně stojí i v záležitosti Ukrajinské krize. Jako prostředník mezi Rusou federací a Ukrajinou uvedly Minské dohody.³⁶

1.4 Turecko v evropské integraci

Mustafa Kemal Atatürk prosadil po pádu Osmanské říše transformaci Turecka podle vzoru evropského národního státu. Jeho cílem bylo “dostat Turecko na úroveň současné civilizace”³⁷ skrze modernizaci a westernizaci nově vzniklé republiky.³⁸

O vstup do Evropského společenství se začalo Turecko zajímat brzy po vzniku EHS. Roku 1963 byla podepsána asociační dohoda, jež se týkala obchodu se zeměmi společenství a též hovořila o možnosti budoucího členství.³⁹ Jedním z hlavních argumentů pro přistoupení se stal identitární narativ. Turecko bylo v té době díky Atatürkovým reformám vnímáno jako součást Evropy.⁴⁰ Ankaru ovšem v očích mezinárodního společenství vážně poškodil vojenský převrat v roce 1971. Po invazi na Kypr roku 1974 a vojenském převratu v Turecku o šest let později došlo k úplnému zmražení diplomatických styků. Po celou dobu nicméně zůstávalo Turecko, zejména pro Německo a USA, důležitý partner v geostrategické oblasti – jako jižní soused Sovětského svazu.⁴¹

³⁵ *Scenes from a marriage* [online]. The Economist, 2001 [cit. 2018-05-09]. Dostupné z:

<https://www.economist.com/node/540636>

³⁶ *World Leaders Meet in Belarus to Negotiate Cease-Fire in Ukraine* [online]. NY Times, 2015 [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2015/02/12/world/europe/meeting-of-world-leaders-in-belarus-aims-to-address-ukraine-conflict.html>

³⁷ ALTUNIŞIK, Meliha Benli. a Özlem Tür. KAVLI. *Turkey: challenges of continuity and change*. New York: Routledge, 2005, s. 16.

³⁸ IDIZ, Semih. *La Turquie et son « problème français »*. Paříž: IFRI, 2010, s. 6.

³⁹ Tamtéž, s. 7.

⁴⁰ NUROĞLU, Elif, Ela Sibel BAYRAK MEYDANOĞLU a Enes BAYRAKLI. *Turkish German affairs from an interdisciplinary perspective*. New York: Peter Lang, 2015. ISBN 978-3631668580, s. 23.

⁴¹ Tamtéž, s. 25 - 27.

Roku 1987 Turecko požádalo o plné členství v Evropském společenství. Z důvodu neplnění ekonomických a politických vstupních kritérií, porušování lidských práv na svém území a vojenské přítomnosti na Kypru byla ovšem jednání několikrát přerušena. O dvanáct let později byl na summitu v Helsinkách Turecku přiznán status kandidátské země a v roce 2004 byla zahájena vstupní jednání.⁴²

Jedním ze sporných bodů jednání je otázka Kypru. Země je od roku 2004 členem EU, avšak Turecko jej odmítá diplomaticky uznat, nemluvě o přítomnosti turecké armády na polovině ostrova. Silným argumentem je též geografická poloha země, jež leží z více než 90 % v Asii, a odlišná historicko-kulturní tradice. Při přijetí by se navíc počet muslimů v EU zvedl na přibližných 20 %.⁴³ Mimo kyperskou otázku Turecko doplatilo i na svou nelichotivou reputaci v mezinárodním společenství. Země je vnímána jako neliberální stát. Odpůrci přijetí Turecka poukazují na nedodržování lidských práv, nedostatečnou demokratičnost systému, soustavné odmítání genocidy na Arménech a postup turecké armády proti Kurdům. Otázkou zůstává, do jaké míry je justice v Turecku nezávislá a naopak, zda neslouží zájmům vládnoucí Strany spravedlnosti a rozvoje, AKP. Na základě pochybných důkazů probíhají procesy s novináři, úředníky státu, důstojníky armády, akademiky, etc. Podle profesorky Saatcioglu z univerzity v Ozyeginu začala AKP takto koncentrovat moc po volbách v roce 2007.⁴⁴

Podle veřejného mínění v Turecku z roku 2003 bylo pro obyvatele Turecka členství v Evropské unii zajímavé především po ekonomické a sociální stránce. Jako hlavní důvody, proč usilovat o členství v EU Turci v průzkumu Evropské komise Eurobarometr označili možnost volně cestovat, pracovat a studovat v EU a prestiž plynoucí ze členství v Unii.⁴⁵

Turecko ideově bojuje mezi dvěma póly. První z nich je tzv. kemalismus, postavený na myšlenkách zakladatele moderního Turecka, Kemala Atatürka. Tato ideologie je založena

⁴² REDMOND, John. *Turkey and the European Union: Troubled European or European Trouble?* International Affairs. Royal Institute of International Affairs, 2007, **83**(2): 305-317.

⁴³ NUGENT, Neill. *The Government and Politics of the European Union*. 8th edition. Basingstoke: Palgrave, 2017.

⁴⁴ SAATCIOGLU, B. 'AKP's Europeanization' in *Civilianization, Rule of Law and Fundamental Freedoms: The Primacy of Domestic Politics*. *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*. 2014, **16**(1), 93.

⁴⁵ MONCEAU, Nicolas. *L'adhésion de la Turquie à l'Union européenne et l'opinion publique turque*. CEMOTI, 2003, s. 70.

na nacionalismu, republikanismu a odluce církve a státu. Na druhé straně stojí umírněný islamismus, reprezentovaný vládní stranou AKP. Armáda, jež je kemalismem silně ovlivněna, několikrát, konkrétně v letech 1960, 1971, 1980 a naposledy v roce 2016, provedla puč a, vyjma posledního případu, svrhla vládu. Moc armády ale od zvolení AKP do čela státu postupně slábne. V roce 2010 bylo 40 důstojníků obviněno z pokusu o puč proti Erdoganovi a tito byli posláni do vězení. O dva roky později, v roce 2012, bylo odsouzeno dalších 316 důstojníků s trestními sazbami pohybujícími se mezi 16 a 20 lety.⁴⁶

Vnitřní situace v zemi se nejmarkantněji zhoršuje od roku 2013, kdy proběhl menší protest proti plánovanému kácení stromů v parku Gezi. Po brutálním zásahu policie se protesty rozšířily z několika desítek na cca 3,5 milionu. Erdogan, tehdy premiér, odsoudil protestující jako teroristy a vandaly a nařídil policii opět zasáhnout. Během následujících událostí zemřelo pět lidí a několik stovek bylo zraněno. Německo, společně s Rakouskem a Nizozemím, zablokovaly otevření další kapitoly v rámci přístupových rozhovorů Turecka do EU.⁴⁷

Krokem k upevnění moci bylo i obvinění Fetullaha Gulena, umírněného islámského klerika, spisovatele a filozofa. Gulenovo hnutí má kořeny v 70. letech minulého století. Jde o celosvětově působící edukační charitu, která podporuje islámské vzdělance. Ačkoliv v roce 2001 Gulen podpořil stranu AKP, byl později obviněn z konspirace proti státu. Lidé, údajně napojení na hnutí, byli propouštěni z armády, policie, médií a veřejné zprávy. Fetullah Gulen dnes žije v USA.⁴⁸

Od roku 2002, tedy od prvního roku vlády AKP, turečtí politici začali věnovat pozornost i tureckým menšinám v zahraničí. Cílem této snahy je včlenit diasporu do tureckého politického života a zajistit AKP větší podporu v zahraničí a v konsekvenci i na domácí scéně. Západním politikům se tato iniciativa přičí, neboť znemožňuje efektivní integraci turecké menšiny do většinové společnosti daného státu. Na místě jsou také obavy z efektu,

⁴⁶ MARTIN, Natalie. *EU-Turkey accession: Why Brussels is rhetorically entrapped and what Ankara can do about it* [online]. ECPR, 2014 [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: <https://ecpr.eu/Filestore/PaperProposal/c113a371-46c3-4f23-a7c1-ec0bb0d07ee3.pdf>. Academic paper. Nottingham Trent University.

⁴⁷ HAUGE, Lisa, Wolfgang WESSELS a Atila ERALP. *Mapping Milestones and Periods of past EU Turkey relations*. Kolín nad Rýnem: CETEUS, 2016, s. 19.

⁴⁸ Tamtéž, s. 18 – 21.

tzv. páté kolony, tedy že by Turecko mohlo využívat své diaspory v zahraničí k akcím, které by mohly vážně poškodit zájmy daného státu či lobovat za turecké zájmy.⁴⁹

Vztahy s Tureckem se po zvolení Erdogana premiérem nicméně zlepšily. Hlavně díky ekonomickým reformám se začalo dařit i Turecku. V roce 2004 rozhodla Evropská rada o zahájení vyjednávání s Tureckem o jeho přístupu k Unii. Proti přistoupení Turecka k EU se v Německu nejvíce vyslovovali bavorští představitelé koaliční strany CSU a krajně pravicová AfD.⁵⁰ Angela Merkelová, ještě jako lídryně opozice, rozeslala dopis, ve kterém se vyslovila proti zahájení přístupových rozhovorů s Tureckem.⁵¹

Německo a Francie před vypuknutím uprchlické krize zastávaly názor, že Turecko nebylo ještě zcela připravené na plné členství a navrhuje pro něj status „privilegovaného partnera“.⁵² Turecko bylo a je Evropskými státy vnímáno jako „jiné,“ kulturně i nábožensky odlišné. Důkazem toho je i diskuze, mající za cíl stanovit, zda je Turecko země evropská či blízkovýchodní.⁵³ Po rozpadu SSSR navíc Turecko ztratilo pozici strategického partnera Evropy a začalo být silněji vnímáno jako země s dominantní blízkovýchodní kulturou a islámským náboženstvím.⁵⁴ Například Samuel P. Huntington ve slavném eseji *Střet civilizací? předjímá islámskou civilizaci*, ačkoliv Turecko řadí mezi tzv. osamělé státy, jako jednoho z hlavních soupeřů civilizace západní, tedy evropské.⁵⁵ Arabské jaro, a události po něm následující, nicméně znovu připomněly geostrategickou důležitost Turecka pro členské státy Evropské Unie.

⁴⁹ Ebru, TURHAN a SEUFERT Günter. *GERMAN INTERESTS AND TURKEY'S EU ACCESSION PROCESS: A HOLISTIC PERSPECTIVE*. Istanbul: Istanbul Policy Center [online]. 2015 [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://ipc.sabanciuniv.edu/wp-content/uploads/2015/11/EbruTurhan-German-Interests-and-Turkey%E2%80%99s-EU-Accession-Process-Report.pdf>

⁵⁰ KRUMM, Thomas. The EU-Turkey refugee deal of autumn 2015 as a two-level game. Istanbul: *TURKISH JOURNAL OF INTERNATIONAL RELATIONS*. 2015, **14**(4), 21 - 36.

⁵¹ *Merkels Depeschen* [online]. Der Tagesspiegel, 2004 [cit. 2018-05-06]. Dostupné z: <https://www.tagesspiegel.de/politik/merkels-depeschen/547734.html>

⁵² REDMOND, John. *Turkey and the European Union: Troubled European or European Trouble?* International Affairs. Londýn: Royal Institute of International Affairs, 2007, **83**(2): 305-317.

⁵³ HAUGE, s. 10.

⁵⁴ VERNEY, Susannah. National identity and political change on Turkey's road to EU membership. *Journal of Southern Europe and the Balkans*. 2007, **9**(3), 216 - 217.

⁵⁵ HUNTINGTON, Samuel P. *The Clash of Civilizations?*. New York: *Foreign Affairs*. 1993, **72**(3), 22 - 49.

2 Vývoj vyjednávání o přístupu Turecka do EU

2.1 Německý přístup k možnému přistoupení Turecka do EU

Prozápadně orientované Turecko bylo západním Německem během studené války vnímáno jako geopolitická záruka stability světa.⁵⁶ V očích německých vlád Turecko neztratilo na důležitosti ani po pádu železné opony. Socialistický německý kancléř Kohl vládnoucí mezi lety 1998 a 2005 několikrát podtrhl Turecko jako jednu z nejdůležitějších zemí muslimského světa. Německo a Francie před vypuknutím uprchlické krize zastávaly názor, že Turecko nebylo ještě zcela připravené na plné členství a navrhovaly pro něj status „privilegovaného partnera“.⁵⁷ Turecko bylo a je Evropskými státy vnímáno jako „jiné,“ kulturně i nábožensky odlišné. Důkazem toho je i diskuze, mající za cíl stanovit, zda je Turecko země evropská či blízkovýchodní.⁵⁸ Po rozpadu SSSR navíc Turecko ztratilo pozici strategického partnera Evropy a začalo být silněji vnímáno jako země s dominantní blízkovýchodní kulturou a islámským náboženstvím.⁵⁹ Například Samuel P. Huntington ve svém slavném eseji *Střet civilizací? předjímá islámskou civilizaci jako jednoho z hlavních soupeřů civilizace západní, tedy evropské. Je ovšem nutno dodat, že Turecko v práci řadí mezi tzv. osamělé státy.⁶⁰*

Kancléř ovšem vyloučil, že by Turecko mělo kdy být přijato do Evropského společenství.⁶¹ Tato situace vedla k vážné diplomatické roztržce mezi oběma státy v roce 1997. Situace se obrátila o rok později, poté co se vlády ujala koalice SPD, sociálních demokratů, a zelených. Nový kancléř Schröder naopak podporoval Ankaru v podání žádosti o přijetí do EU.⁶² Nový kancléř Schröder naopak podporoval Ankaru v podání žádosti o přijetí do EU. Turecký premiér Ecevit poslal v roce 1999 německému kancléři dopis, ve kterém vyjádřil ochotu Turecka naplnit kodaňská kritéria. Zaslání dopisu následovalo ihned po zatčení šéfa

⁵⁶ HAUGE, Lisa, Wolfgang WESSELS a Atila ERALP. *Mapping Milestones and Periods of past EU Turkey relations*. CETEUS, 2016, s. 12.

⁵⁷ REDMOND, s. 305-317.

⁵⁸ HAUGE, s. 10.

⁵⁹ VERNEY, s. 216 - 217.

⁶⁰ HUNTINGTON, s. 22 - 49.

⁶¹ HAUGE, s. 16.

⁶² AYDIN-DÜZGİT, Senem, Anne DUNCKER, Daniela HUBER, E. Fuat KEYMAN a Nathalie TOCCI. *Global Turkey in Europe: Political, Economic, and Foreign Policy Dimensions of Turkey's Evolving Relationship with the EU*. Řím: Nuova cultura, 2013, s. 59. ISBN 9788868120603.

PKK a byl členskými státy i německou vládou přijato velice kladně.⁶³ Turecká vláda vždy vinila, či chválila, německou vládu za vývoj ve vyjednávání o možném členství Turecka v EU.⁶⁴ Tento proces tedy do velké míry ovlivnil bilaterální vztahy mezi oběma zeměmi.

V Německu žijí více než 3 miliony lidí s Tureckými kořeny.⁶⁵ V roce 2010 byla v Ankaře, za účasti německé kancléřky Angely Merkelové a tureckého premiéra Recepta Tayyipa Erdogana, otevřena Německo-turecká univerzita. Kancléřka při této příležitosti vypíchlá, že vyjednávání o přístupu Turecka k EU mají otevřený konec a že „Německo plně podporuje proces vyjednávání.“ Dala ovšem najevo, že se Ankara bude muset povolit otevření kyperských přístavů a letišť i obchodníkům z řecké části ostrova.⁶⁶ Po Erdoganově odmítnutí dala kancléřka najevo, společně s Francií, že tureckou žádost o členství nepodpoří.⁶⁷ Jednání o přistoupení nakonec úplně zablokoval Kypr. Člen Evropské unie, jenž Turecko neuznává, se s vládou v Ankaře neshodl v několika kapitolách tohoto jednání.⁶⁸

Když nový francouzský prezident Hollande v únoru 2013 stáhl veto k pěti projednávaným kapitolám, německá kancléřka, i přes svůj skepticismus, souhlasila se pokračováním přístupových rozhovorů.⁶⁹ Vyjádření poskytla den před zahájením oficiální návštěvy Turecka za účasti důležité německé obchodní delegace.⁷⁰ Znovuobnovený proces

⁶³ ÖZER, Yonca a Çigdem NAS. *Turkey and EU Integration: Achievements and Obstacles*. Routledge, 2017, s. 57.

⁶⁴ TURHAN, Ebru. Europe's Crises, Germany's Leadership and Turkey's EU Accession Process. *CESifo Forum*. 2016, s. 25.

⁶⁵ *Personen nach Migrationshintergrund für Deutschland* [online]. Statistische Ämter des Bundes und der Länder, 2014 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: https://ergebnisse.zensus2011.de/#dynTable:statUnit=PERSON;absRel=ANZAHL;ags=00,02,01,13,03,05,09,14,16,08,15,12,11,10,07,06,04;agsAxis=X;yAxis=MHGLAND_HLND

⁶⁶ *Germany and Turkey - partners in Europe* [online]. 2010 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: https://archiv.bundesregierung.de/ContentArchiv/EN/Archiv17/Artikel/2010/04/2010-03-29-ankara-erster-tag-tuerkei_en.html

⁶⁷ *Germany, France disagree on Turkey's EU accession* [online]. Hürriyet, 2012 [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <http://www.hurriyetdailynews.com/germany-france-disagree-on-turkeys-eu-accession--13917>

⁶⁸ *Cyprus won't open EU accession chapters for Turkey* [online]. The International Coordinating Committee "Justice for Cyprus", 2012 [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <http://news.pseka.net/index.php?module=article&id=12350>

⁶⁹ AYDIN-DÜZGİT, s. 61.

⁷⁰ TURHAN, s. 27.

vyjednávání byl nově podporován německou vládou i průmyslem. Vzájemné vztahy ovšem opět ochladly po zásahu proti demonstrantům v květnu stejného roku v parku Gezi a na dalších místech v Turecku. Tehdejší spolkový prezident, Joachim Gauck, se dokonce vyjádřil o strachu, který v něm vývoj v Turecku vyvolává.⁷¹ Berlín vetoval další jednání ohledně přístupových rozhovorů s Ankarou.

2.2 Německý přístup k možnému přistoupení Turecka do EU mezi léty 2015 a 2016

Německá kancléřka ve svém projevu v Evropském parlamentu, společně s francouzským prezidentem, uvedla, že Turecko „je naším sousedem a vstupní branou pro nepravidelnou migraci.“⁷² Dále uznala, že Turecko odvádí skvělou práci, ale bude potřebovat pomoc a podporu EU. Stejnou důležitost kancléřka přiznala i Lybii, respektive ustanovení zdejší vlády.⁹ Německá vláda se od začátku snažila hledat celoevropské řešení, neboť „Německu se daří, jen když se daří Evropě.“⁷³

Ministr zahraničí Frank-Walter Steinmeier společně s ministrem financí Sigmarom Gabrielem uveřejnili článek, ve kterém vyzývali k redukci migrace a zajištění vnějších hranic Evropské unie. Oba členi kabinetu označili Turecko jako esenciální součást řešení uprchlické krize. Ze strany EU vyzvali k projevu solidarity s Tureckem. Ovšem za předpokladu, že Turecko bude pokračovat v přijímání uprchlíků a zároveň se bude spolupodílet na zajištění bezpečnosti společné hranice s EU. Dále předjali potřebu ukotvení společného postupu ve smlouvě mezi EU a Tureckem. Vyzvali i ke konkrétním krokům ze strany EU: zajištění finančních prostředků na výdaje spojené s pobytem migrantů na tureckém území, urychlení procesu uvolnění vízového styku pro turecké občany a přijetí kvót na přerozdělení žadatelů o azyl, kteří se v té době budou nacházet na území

⁷¹ MARTIN, Natalie. *EU-Turkey accession: Why Brussels is rhetorically entrapped and what Ankara can do about it*. ECPR, 2014. s. 34. Nottingham Trent University.

⁷² *Statement by Federal Chancellor Angela Merkel to the European Parliament* [online]. 2015 [cit. 2017-12-01]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reden/2015/2015-10-07-merkel-ep_en.html;jsessionid=A5C5F51D660F7B3C7EBEE04AE7A87D2F.s1t2?nn=709674

⁷³ *We must work together to resolve the refugee crisis* [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/03_en/2016-03-16-regierungserklaerung_en.html?nn=709674

Turecka.⁷⁴ Jako důležité vnímali oba státníci i klasifikování Turecka jako tzv. bezpečné země původu.⁷⁵

2.2.1 První přímé jednání mezi Německem a Tureckem

Kancléřka se v reakci na zvyšující se počty uprchlíků mířících po jihovýchodní středomořské cestě do Německa vydala v říjnu 2015 na oficiální návštěvu do Ankary. Zde vyložila na stůl možnost zrychleného vízového řízení pro turecké občany výměnou za urychlení vyjednávání o dohodě o zpětném přebírání neoprávněně pobývajících osob ze třetích zemí. Zároveň slíbila podporu Turecku a sdílení břemene uprchlíků, jejichž největší část byla v té době alokována v uprchlických táborech na území Turecka. Dále kancléřka znovu zdůraznila ochotu Německa podpořit Turecko během procesu jeho přistoupení k EU, na základě principu *pacta sunt servanda*, tedy, že smlouvy se mají dodržovat.⁷⁶ Konkrétně obě vlády jednaly o zapojení Turecka v Evropské radě. Státní tajemník pro evropské záležitosti, Harlem Désir, připustil, že Turecko předkládalo „určitý počet“⁸³ žádostí, které by se daly považovat za pokus o znovunastartování procesu přijetí do EU. Vzápětí odmítl, že by vyjednávání o dohodě mezi EU a Tureckem mělo dopad na německou perspektivu vyjednávání o přístupu Turecka do EU. Zdůraznil ovšem, že otevření nových kapitol, e.g., boj proti korupci, soudnictví, lidská práva, etc., umožňuje přibližování turecké legislativy evropským standardům,⁷⁷ tudíž ku prospěchu šíření evropských hodnot. Ze strany Evropské komise byl souhlas se zjednodušením vízového procesu podmíněn 72 kritérii.⁷⁸

⁷⁴ *A fresh start for Germany's refugee policy* [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151120-spon-fluechtlingspolitik/27663>

⁷⁵ GIL-BAZO, María-Teresa. THE SAFE THIRD COUNTRY CONCEPT IN INTERNATIONAL AGREEMENTS ON REFUGEE PROTECTION. *Netherlands Quarterly of Human Rights* [online]. United Nations, 2015, **33**(1), s. 42 - 77 [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://www.unhcr.org/59c4be077.pdf>

⁷⁶ *Addressing the refugee issue together* [online]. 2015 [cit. 2017-12-03]. Dostupné z:

https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2015/2015-10-18-tuerkei-montag_en.html?sessionid=F1EE671AFAC1F832AC6916F9DB0D7E98.s1t2?nn=709674

⁷⁷ *Union européenne - Migrations - Turquie - Grèce - Entretien de M. Harlem Désir, secrétaire d'État chargé des affaires européennes, avec «LCP- Assemblée nationale»* [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524227445904

⁷⁸ *"Adding fuel to the fire of this conflict will not help"* [online]. 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z:

<https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160515-tagesspiegel/280664>

2.2.2 Dohoda mezi EU a Tureckem

Během schůzky zástupců Evropské rady a Turecka v půlce října 2015 byla dohodnuta podoba Plánu společného postupu EU a Turecka.⁷⁹ Evropská unie se zavázala pomáhat finančně i hmotně, vysláním humanitárních pracovníků do uprchlických táborů, zajištěním ubytování a obživy pro uprchlíky, vzdělání i zdravotní úrovně v táborech, a potvrdila ochotu pomoci tureckým úřadům naplnit kritéria nutná k uvolnění vízového režimu pro turecké občany. Turecko potvrdilo svůj úmysl pokračovat v zajišťování nejen základních lidských potřeb pro více než 2,2 milionu syrských uprchlíků na svém území, ale i vzdělání a garantovalo otevřít přístup na svůj pracovní trh. Obě strany se zavázaly vytvořit mechanismy sdílení informací a poznatků mezi Tureckou pobřežní stráží a autoritami EU zodpovědnými za migraci a hlídání vnější hranice EU.⁸⁰

Ke konci listopadu proběhl v Bruselu první summit mezi EU a Tureckem. Mimo nástin dalšího společného postupu proběhla aktivace plánu dohodnutého v říjnu. Dále bylo dohodnuto znovuzahájení vyjednávání o přístupu Turecka k EU, včetně vízových kritérií. Unie také Turecku přiznala tři miliardy eur na zajištění odpovídající životní úrovně uprchlíků na tureckém území.⁸¹ Turecká armáda na Kypru povolila odkrytí 30 možných masových hrobů na severu ostrova. Ministr zahraničí SRN Stenmaier tuto iniciativu přivítal a potvrdil, že by tento krok mohl znamenat nový impuls pro vyjednávání přístupu Turecka k EU. I přes jednání, která označil za obtížná, opět připomněl nemožnost ignorovat Turecko v řešení situace na Blízkém východě.⁸² Při prosincovém setkání

⁷⁹ *EU-Turkey joint action plan* [online]. European Commission, 2015 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-5860_cs.htm

⁸⁰ *Union européenne - Conseil des affaires étrangères - Syrie - Conclusions* [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524217556566

⁸¹ *Meeting of heads of state or government with Turkey - EU-Turkey statement, 29/11/2015* [online]. European Council, 2015 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/11/29/eu-turkey-meeting-statement/>

⁸² *Cyprus and Germany: Bilateral Relations in Times of Crisis and Possible Reunification. Keynote speech by Minister of State for Europe Michael Roth at the German-Cyprian Forum of the Friedrich Ebert Stiftung* [online]. 2015 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151127-stm-r-fes/276768>

ministrů zahraničí EU v Bruselu za účasti tureckého představitele německý ministr chválil pokrok ve vyjednávání mezi Evropskou komisí a Tureckem o přistoupení země k EU.⁸³

Evropská rada podpořila německý návrh na jednání o dohodě mezi EU a Tureckem a stanovila přijetí dohody mezi EU a Tureckem jako prioritu.⁸⁴ 6. března 2016 se setkala německá kancléřka Merkelová, Mark Rutte, tehdejší nizozemský premiér a předseda Rady Evropské unie, a turecký premiér Davutoglu. Hlavním cílem schůzky bylo najít shodu před nadcházejícími summity mezi šéfy členských států EU a Tureckem. Po schůzce kancléřka prohlásila, že by konsenzu mohlo být dosaženo „v řádu hodin.“⁸⁵ Den poté byl zahájen již druhý summit nejvyšších představitelů členských států EU a Turecka. Zde se řešily záležitosti spojené se zrychleným procesem uvolnění víz a navrácením migrantů z Evropy. Mezi dalšími tématy figurovalo navýšení financí Turecku nad rámec již schválených 3 miliard euro a otevření nových kapitol ve vyjednávání o přístupu Turecka do EU.⁸⁶ Dílčí otázky poté rozpracovávali expertní týmy obou stran.

Klíčový třetí summit nejvyšších představitelů členských států EU a Turecka se odehrál 16. března. Zde kancléřka, společně s francouzským prezidentem, prosazovala trvalé, celoevropské řešení. Před začátkem jednání bránila plán užší spolupráce s Tureckem proti námitkám týkajících se omezování svobody médií v Turecku a poukázala na již funkční kooperaci v Egejském moři.⁸⁷ Turecký premiér Ahmet Davutoglu potvrdil závazek přijímat zpět ilegální migranty, kteří se dostanou do Řecka. Na oplátku požadoval, aby EU přijímala uprchlíky z Turecka přímo, skrze legální kanály. Toto zjednodušení členské státy

⁸³ *There is certainly no shortage of ground troops in Syria* [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151219-bm-spiegel/277416>

⁸⁴ *Priority to be given to EU-Turkey Joint Action Plan* [online]. Frontex, 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/02_en/2016-02-19-eu-rat-migration_en.html;jsessionid=23B17C943F2847B2CF133F4E28168220.s4t2?nn=709674

⁸⁵ *Merkel says hopes to take step forward in EU-Turkey talks 'within hours'* [online]. Hürriyet, 2016 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.hurriyetdailynews.com/merkel-says-hopes-to-take-step-forward-in-eu-turkey-talks-within-hours-96120>

⁸⁶ *International Summit Meeting of the EU heads of state or government with Turkey, 07/03/2016* [online]. Evropská rada, 2016 [cit. 2018-05-10]. Dostupné z:

<http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2016/03/07/>

⁸⁷ *We must work together to resolve the refugee crisis* [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/03_en/2016-03-16-regierungserklaerung_en.html?nn=709674

EU uvítaly.⁸⁸ Jako „dobře vyváženou“⁸⁹ popsal dohodu i francouzský velvyslanec v České republice.

Výsledkem summitu bylo podepsání Dohody mezi Evropskou Unií a Tureckem.⁹⁰ Obě strany se shodly také na prohloubení celní unie mezi EU a Tureckem a nastartování procesu přístupu Turecka k členství v Unii. Kancléřka se nicméně ohradila proti cíli Turecka absolvovat tento proces zrychleně. Německo bylo pro klasický proces vyjednávání a dalo najevo, že „přistoupení není na pořadu dne.“⁹¹

Nadřazeným tématem setkání vládních špiček oficiálně bylo prohlubování společných vztahů. Ali Tuyan ovšem kontruje, že část prohlášení zajišťující konání dalších schůzek vydala na 36 slov. Další úsek, liberalizace vízového režimu, měla 216 slov. Největší část, 925 slov, patřila migrační krizi.⁹² Z toho vyplývá, že hlavním důvodem uspořádání schůzky nebylo vzájemné prohlubování vztahů, nýbrž hledání řešení uprchlické krize.

2.2.3 Zhoršení vztahu mezi Německem a Tureckem

29.3. Turecko navštívil kabinetní ministr pro evropské záležitosti (= tajemník na Spolkovém ministerstvu zahraničí), Michael Roth. Kromě členů vlády se Roth setkal také s představiteli opozice a občanské společnosti. Tajemník vyjádřil soustrast s oběťmi teroristických útoků v Ankaře, Istanbulu i Bruselu. Odsoudil organizace Islámský stát i PKK, přičemž zdůraznil potřebu mezinárodní spolupráce při potlačování terorismu. Vzhledem k zásahu Turecka proti kurdské populaci, zdůraznil nutnost užití prostředků

⁸⁸ *Ending the illegal entry of refugees into the EU* [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2016/2016-03-16-europaeischer-rat-maerz.html?nn=709674>

⁸⁹ Rozhovor s J.E. panem Rolandem Galharague, Velvyslancem Francie v České republice. 8.3. 2018.

⁹⁰ *EU-Turkey statement, 18 March 2016* [online]. European Council, 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/>

⁹¹ *We must work together to resolve the refugee crisis* [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/03_en/2016-03-16-regierungserklaerung_en.html?nn=709674

⁹² TUYGAN, Ali. *Turkey-EU Migrant/Refugee Deal* [online]. Ankara, 2016 [cit. 2018-01-03]. Dostupné z: <https://diplomaticopinion.com/2016/03/20/turkey-eu-migrantrefugee-deal/>

přiměřených k dosažení vytyčených cílů.⁹³ Roth uvítal obnovené rozhovory o přistoupení Turecka k EU a pochválil dohodu o zpětném přijímání všech nelegálních migrantů přichozích do Řecka. Uznal také výsledky ekonomických reforem. Na druhou stranu jasně deklaroval, že země bude muset naplnit všechna kritéria bez rozdílu a že jakékoliv snížení z nároků Evropské komise nepřichází v úvahu. Dále poznamenal, že německá veřejnost se dívá kriticky na vývoj v Turecku v oblasti základních svobod, esenciálního prvku evropské integrace. Také poukázal na rostoucí izolovanost Turecka v mezinárodním prostředí.⁹⁴

Turecko odpovědělo pohružkou vypovězení dohody o migraci, pokud Evropa nezruší vízovou povinnost pro turecké občany.⁹⁵ Úspěšné uzavření kapitoly týkající se vízové povinnosti bylo podmíněno změnou protiteroristických zákonů.⁹⁶ Ránou pro vzájemné vztahy byl odstup tureckého premiéra. Davutoglu si přál bližší vztahy Turecka a EU. Jeho odchod znamenal i nejistotu ohledně naplňování dohody uzavřené mezi oběma entitami, jejímž hlavním architektem na turecké straně byl právě již bývalý premiér.⁹⁷ Prezident Erdogan už několikrát pohrozil, „že otevře hráze a popřeje migrantům šťastnou cestu.“ EU také několikrát označil za „křesťanský klub“.⁹⁸

⁹³ *Minister of State for Europe visits Turkey* [online]. 2016 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/aussenpolitik/laenderinformationen/tuerkei-node/160329-stm-r-tuerkei/279522>

⁹⁴ *Speech by Minister of State for Europe Michael Roth on the occasion of his meeting with students of Bilgi University, Istanbul* [online]. 2016 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160321-istanbul-universitaet/279418>

⁹⁵ *Turkey's Erdogan threatened to flood Europe with migrants: Greek website* [online]. euro2day.gr, 2016 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-eu-turkey/turkeys-erdogan-threatened-to-flood-europe-with-migrants-greek-website-idUSKCN0VH1R0>

⁹⁶ *European commission faces challenge to grant visa-free travel to Turks* [online]. The Guardian, 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2016/may/04/european-commission-urges-eu-backing-for-visa-free-travel-for-turks-ankara>

⁹⁷ *Turkey-EU refugees deal may be biggest casualty of Erdoğan supremacy* [online]. The Guardian, 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2016/may/05/turkey-eu-refugees-deal-may-be-biggest-casualty-of-erdogan-supremacy>

⁹⁸ *If EU opposes Islamophobia, it must accept Turkey as member: Erdoğan* [online]. Hürriyet, 2015 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <http://www.hurriyetdailynews.com/if-eu-opposes-islamophobia-it-must-accept-turkey-as-member-erdogan-77379>

Prezident Erdogan odmítl protiteroristickou legislativu změnit. Rozhodl se, že Turecko „půjde svou cestou“.⁹⁹ Kancléřka Merkelová na Světovém humanitárním summitu v Istanbulu vyzvala delegáty k dodržování mezinárodního práva a označila „fakt, že se o tom musíme vůbec bavit,“ za katastrofu samu o sobě.¹⁰⁰ V konsekvenci označila kancléřka Merkelová na následující bilaterální schůzce s prezidentem Erdoganem návrh na odstranění imunity čtvrtině tureckých poslanců za namířený proti kurdským členům parlamentu, kteří by nově mohli být na základě protiteroristických zákonů stíháni. Zákon prošel 8. června 2016. Kancléřka poté konstatovala, že je jasné, že Turecko nestihne naplnit podmínky nutné k odstranění vízové povinnosti pro své občany v ustanoveném termínu. Také byla znepokojena bezpečnostním vývojem na jihu Turecka a se zásahy armády proti kurdskému obyvatelstvu. Ačkoliv nerozporovala právo Turecka zasáhnout proti teroristům kurdského původu, deklarovala, že „živá demokracie [vyžaduje] nezávislou justici, nezávislá média a silný parlament.“¹⁰¹

2.2.4 Schválení rezoluce o genocidě Arménů v Bundestagu

2. června se Bundestag se téměř jednotně usnesl na rezoluci kvalifikující zabíjení Arménů v roce 1915 jako genocidu.¹⁰² Turecký prezident před hlasováním pohrozil, že takové rozhodnutí dolní komory německého parlamentu „by mohlo poškodit diplomatické, ekonomické, obchodní, politické a vojenské vazby.“ Bezprostředně po schválení dokumentu byl turecký velvyslanec v Berlíně odvolán ke konzultacím do Ankary.¹⁰³ Ministr Steinmaier se od začátku stavěl proti rezoluci a po jejím odhlasování ji bagatelizoval jako nezávislé jednání Spolkového sněmu, přičemž vyzdvihl „daleko hlubší,

⁹⁹ *Turkey's Erdogan takes tough EU line after PM quits* [online]. BBC, 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-europe-36229468>

¹⁰⁰ *Creating a viable humanitarian system* [online]. 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2016/2016-05-20-merkel-istanbul_en.html?nn=709674

¹⁰¹ *Immunity and visa liberalisation - open questions* [online]. 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2016/2016-05-23-merkel-tuerkei-bilaterales-treffen-mit-erdogan_en.html?nn=709674

¹⁰² *Antrag zum Völkermord an Armeniern beschlossen* [online]. Deutscher Bundestag, 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://dip21.bundestag.de/dip21/btd/18/086/1808613.pdf>

¹⁰³ *Turkey's Erdogan warns Germany ahead of Armenian genocide vote* [online]. Deutsche Welle, 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://www.dw.com/en/turkeys-erdogan-warns-germany-ahead-of-armenian-genocide-vote/a-19296898>

než politické vztahy“ mezi oběma vládami.¹⁰⁴ Turecký premiér Binali Yıldırım prohlásil, že v minulosti Turecka neexistuje nic, za co by se země měla stydět. Z přijetí rezoluce vinil „rasistickou arménskou lobby.“¹⁰⁵ V obdobném duchu se vyjádřil turecký parlament, který odmítl toto „nezákonné gesto předložené Bundestagu,“ [pro jehož účely byly historické události] „úmyslně překrouceny“.¹⁰⁶ Nejvýrazněji se ovšem vyjádřil turecký ministr zahraničí, Mevlüt Cavusoglu. Ten označil parlamentní rozhodnutí za „nezodpovědné a neopodstatněné znevážení historie jiné země s cílem zakrytí neschopnosti uzavřít temné kapitoly vlastní historie.“¹⁰⁷

Rezoluce obsahovala i článek vyjadřující lítost Bundestagu nad částečnou spoluúčastí Německa na tomto aktu genocidy. „Německá říše se na masakru nepřímo spolupodílela, [když poskytla během první světové války Turecku své vojenské poradce a hlavně zbraně], bez kterých by vykonání takovýchto válečných zločinů nebylo možné.“ Autorem doplňovacího návrhu byl místopředseda německé strany Zelení s tureckými kořeny, Cem Özdemir. V reakci ho jeden z hlavních představitelů turecké strany AKP, Burhan Kuzu, označil za zrádce, který hlasoval proti svým předkům, a doporučil mu, aby „už nikdy nevkročil na tureckou půdu.“¹⁰⁸ Předseda Bundestagu Norbert Lammert odmítl nařknutí, že by členové německého parlamentu byli mluvčí teroristů. Navíc varoval, že hrozby mířené na jednotlivé členy Bundestagu budou chápány jako útoky na celý parlament. Německá

¹⁰⁴ *Foreign Minister Steinmeier on the Armenia resolution in the German Bundestag* [online]. 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160602-bm-armenien-resolution/281004>

¹⁰⁵ *Binali Yıldırım* [online]. Twitter, 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: https://twitter.com/BA_Yildirim/status/738274052528295936/photo/1

¹⁰⁶ *Bundestag passes Armenia 'genocide' resolution unanimously, Turkey recalls ambassador* [online]. Deutsche Welle, 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://www.dw.com/en/bundestag-passes-armenia-genocide-resolution-unanimously-turkey-recalls-ambassador/a-19299936>

¹⁰⁷ *Mevlüt Çavuşoğlu* [online]. Twitter, 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: https://twitter.com/MevlutCavusoglu/status/738333544284573700?ref_src=twsrc%5Etfw&ref_url=http%3A%2F%2Fwww.dw.com%2Fen%2Fbundestag-passes-armenia-genocide-resolution-unanimously-turkey-recalls-ambassador%2Fa-19299936

¹⁰⁸ *Bundestag passes Armenia 'genocide' resolution unanimously, Turkey recalls ambassador* [online]. Deutsche Welle, 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://www.dw.com/en/bundestag-passes-armenia-genocide-resolution-unanimously-turkey-recalls-ambassador/a-19299936>

kancléřka označila obvinění tureckých zákonodárců za těžko pochopitelná a připomněla, že poslanci Bundestagu jsou “svobodně zvolení zástupci německého lidu, bez výjimky.“¹⁰⁹

2.3 Francouzský přístup k možnému přistoupení Turecka do EU

Důležitým aspektem ovlivňující vztahy obou zemí je přístup Francie k možnosti přístupu Turecka do Evropské unie, k němuž se Paříž dlouhodobě staví odmítavě. De Gaulle v roce 1963 Turecku slíbil přípuštění do EHS. Tenkrát se ovšem jednalo o čistě ekonomické uskupení bez pokusů o ustanovení společné politické identity.¹¹⁰

Se stále těsnější politickou integrací Evropského společenství a opakovanými vojenskými převraty v Turecku byli i francouzští státníci stále skeptičtější k možnému tureckému členství ve společenství. Výjimkou byl prezident Chirac. Francouzský prezident obhajoval místo Turecka v Evropě na základě civilizační náležitosti ke kontinentu.¹¹¹ Akcentoval hlavně tureckou tradici sekularismu, kterou zavedl Atatürk.¹¹²

Valéry Giscard d'Estaing, tehdejší prezident Konventu o budoucnosti Evropy a taktéž bývalý prezident Francie, v roce 2002 prohlásil, že „Turecko není evropská země.“¹¹³ Konvent měl za úkol navrhnout řešení vedoucí k lepší efektivitě EU, její transparentnosti a rozdělení kompetencí vzhledem k plánovanému přijetí evropské ústavy. Postoj bývalého prezidenta Francie d'Estainga byl protichůdný s postojem tehdejší vlády. Silná reakce evropského tisku na daný výrok demonstrovala potenciál turecké karty k zisku politického kapitálu. Během dvou let se dříve nerozhodný francouzský politický diskurs přiklonil k

¹⁰⁹ *No understanding for Turkish responses* [online]. 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/06_en/2016-06-09-bundestag-armenien_en.html?nn=709674

¹¹⁰ *Debata mezi P. Moscovici, ministrem zahraničí Francie, a G.-F. Dumontem, geografem a bývalým rektorem Sorbonny: L'Europe : quelle identité et quelles frontières ?* Université Paris-Sorbonne - Paris IV, 2003.

¹¹¹ *Interview de M. Jacques Chirac, Président de la République* [online]. Istanbul: CNN Turkey, 1999 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <http://discours.vie-publique.fr/notices/997000235.html>

¹¹² *Jacques Chirac : la Turquie a toute sa place en Europe* [online]. Les Echos, 2002 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: https://www.lesechos.fr/25/11/2002/LesEchos/18788-024-ECH_jacques-chirac---la-turquie-a-toute-sa-place-en-europe.htm

¹¹³ VISIER, Claire. La Turquie : instrument de politisation, objet de politisation. *European Journal of Turkish Studies*. 2009.

variantě privilegovaného partnerství, navrženého kancléřkou Merkelovou.¹¹⁴ Francie se ihned po podání turecké žádosti o členství v EU v roce 2005 postavila k této záležitosti odmítavě.¹¹⁵

Ve francouzské společnosti rezonují obavy z náboženských a kulturních dopadů na Unii. Neméně silným sentimentem je obava ze záplavy levné pracovní síly z Turecka.¹¹⁶ Francouzští politici se také obávají nárůstu vlivu Turecka na Kavkaze, Středním východě i na Balkánském poloostrově a tedy upozadění francouzské role v těchto teritoriích.¹¹⁷ Francie samotná také zablokovala projednávání pěti kapitol, neboť by to znamenalo otevřít dveře Turecku k plnému členství.¹¹⁸

Evropská komise v říjnu 2004 usoudila, že Turecko naplnilo Kodaňská politická kritéria a doporučila otevřít vyjednávání o přístupu Turecka do EU.¹¹⁹ Proti tomuto rozhodnutí se od začátku stavěl Kypr a Francie. Francouzský prezident Sarkozy již v předvolební kampani silně odmítal členství Turecka v Unii, které pokládal za kulturně a geograficky odlišné. Za to sklidil také kritiku premiéra Erdogana, podle kterého „přístup Sarkozyho pramenil z předsudků“.¹²⁰ V reakci na odmítnutí uznání Kypru Tureckem během vyjednávání na půdě EU dokonce vetoval otevření kapitoly o ekonomické a monetární politice.¹²¹ Místo přijetí k EU navrhl Sarkozy v roce 2008 projekt Středomořské unie, kde mělo hrát Turecko

¹¹⁴ AYDIN-DÜZGİT, Senem, Anne DUNCKER, Daniela HÜBER, E. Fuat KEYMAN a Nathalie TOCCI. *Global Turkey in Europe: Political, Economic, and Foreign Policy Dimensions of Turkey's Evolving Relationship with the EU*. Řím: Nuova cultura, 2013, s. 53 -54. ISBN 9788868120603.

¹¹⁵ MARTIN, Natalie. *EU-Turkey accession: Why Brussels is rhetorically entrapped and what Ankara can do about it*. ECPR, 2014. s. 23. Nottingham Trent University

¹¹⁶ Tamtéž, s. 14

¹¹⁷ Tamtéž, s. 16

¹¹⁸ Tamtéž, s. 6 – 8.

¹¹⁹ Communication of 6 October 2004 from the Commission to the Council and the European Parliament: Recommendation of the European Commission on Turkey's progress towards accession [online]. 2004 [cit. 2017-11-23]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM%3Ae50015>

¹²⁰ *Erdogan urges Sarkozy to drop 'prejudices'* [online]. NY Times, 2007 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2007/05/15/news/15iht-turkey.5.5724393.html?module=ArrowsNav&contentCollection=World&action=keypress@ion=FixedLeft&pctype=article>

¹²¹ HAUGE, Lisa, Wolfgang WESSELS a Atila ERALP. Mapping Milestones and Periods of past EU Turkey relations. *CETEUS*, 2016, s. 19.

hlavní roli. Ankara ovšem do projekt vstoupila až po udělení záruk, že projekt nebude alternativou plného členství v EU.¹²²

Vztahy obou zemí se naopak zlepšily s nástupem nového prezidenta z levicové strany Parti Socialiste. Francois Hollande se pokusil dlouho zanedbávané vztahy s Tureckem napravit. Během první oficiální návštěvy Ankary po 22 letech připustil i znovuotevření jednání o přístupu Turecka k EU. Ačkoliv prezident Hollande stáhl francouzské veto na probírané kapitoly, vstup Turecka do Unie musí být potvrzen v celofrancouzském referendu, přičemž je francouzská veřejnost naladěna spíše proti ambici Turecka.¹²³

2.4 Francouzský přístup k možnému přistoupení Turecka do EU mezi léty 2015 a 2016

Turecko navštívil Matthias Fekl, státní sekretář, v jehož gesci se nacházel zahraniční obchod. Po schůzce, jejímž cílem bylo koordinovat pozici zemí G20 k tématu role malých a středních podniků ve vývoji světových trhů, se stihl sejít s tureckými dovozci francouzského zemědělského zboží a podpořit očekávaný vyšší import tohoto zboží.¹²⁴ Francouzští zemědělci jsou jednou z hlavních lobbistických skupin francouzské politiky. Poprvé se jejich vliv projevil během „krize prázdné židle,“ kdy se Francie odmítla podřídit změně podmínek financování společné zemědělské politiky a na protest bojkotovala vyjednávání Evropského společenství, čímž jej na půl roku úplně zablokovala.¹²⁵ Návštěva tohoto charakteru se tedy dá považovat za důležitý moment v obchodních vztazích obou zemí.

Francie se během roku 2015 k tureckému zájmu o znovuotevření přístupových jednání oficiálně nevyjadřovala. Až 12. listopadu 2015 na mezinárodním Summitu o migraci ve

¹²² IDIZ, Semih. *La Turquie et son « problème français »*. Institut français des relations internationales, 2010, s. 17

¹²³ BILLION, Didier. *France - Turquie : entre tensions et normalisation: De la difficulté de parvenir à une relation apaisée*. IRIS, 2015, s. 81 - 82.

¹²⁴ *Point de presse du porte-parole - Conférence de Paris pour le climat/Lancement des travaux du site du Bourget par M. Laurent Fabius - Méditerranée/Participation de M. Laurent Fabius au «Dialogue 5+5» - Turquie/Déplacement de M. Matthias Fekl à Istanbul - Irak/Attentats - Santé/Prix Nobel de médecine 2015 - Turquie - République du Congo* [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524147345355

¹²⁵ PLECHANOVÁ, Běla. *60. léta: Krize Evropských společenství* [online]. Vláda České republiky: Euroskop, 2005 [cit. 2018-05-03]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8886/sekce/60-leta/>

Vallettě ohlásil francouzský prezident přípravu budoucího summitu mezi evropskými a tureckými špičkami. Jako jednu z hlavních výzev označil definování pravidel týkajících se vízového styku a jeho uvolnění, uznání Turecka jako bezpečné země původu, tedy země, kde nehrozí nelidské nebo ponižující tresty či zacházení, procesu přistoupení Turecka k EU a otázky Kypru.¹²⁶ Francie stavěla veskrze negativně k tureckému požadavku na uvolnění vízového režimu.¹²⁷

Podle François Hollande se během EU-tureckého summitu podařilo splnit cíl – vypracovat plán nutný k zahájení konkrétních kroků ke snížení migrace, k politickému řešení situace v Sýrii a k ještě efektivnějšímu boji proti terorismu. Poskytnutí finanční pomoci Turecku označil prezident Francie jako legitimní požadavek za ponechání syrských uprchlíků na vlastním území. A znovu odmítl, že by dohoda znamenala zrychlení procesu vyjednávání o vstupu Turecka do EU.¹²⁸

Nicolas Sarkozy, šéf Republikánské strany a bývalý francouzský prezident oponoval, že by se proces připojení k EU měl zastavit. Turecko podle něj mělo zůstat v roli „významného spoje mezi Evropou a Asií.“¹²⁹ Na to odpověděl francouzský ministr zahraničí, že rozšíření EU o Turecko není na pořadu dne. Nejdříve musí kandidátská země naplnit všechna

¹²⁶ *Sommet de La Valette - Continent africain - Migrations - Conférence de Paris pour le climat - Conférence de presse de M. François Hollande, président de la République* [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524232689035

¹²⁷ *EU hopes Turkey summit to ease migrant crisis* [online]. 2015 [cit. 2017-11-26]. Dostupné z: <https://euobserver.com/migration/130532>

¹²⁸ *Union européenne - Conseil européen - Turquie - Syrie - Migrations - Propos à la presse de M. François Hollande, président de la République* [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524237838137

¹²⁹ *NICOLAS SARKOZY : « L'EUROPE RESTE UNE IDÉE PROFONDÉMENT MODERNE MAIS LE PROJET EUROPÉEN A VIEILLI. IL FAUT LE REFONDER »* [online]. Les Républicains, 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524582408572

kritéria.¹³⁰ Francouzský prezident Hollande dal jasně najevo, že v tomto případě neexistuje kompromis.¹³¹

Po schválení rezoluce o arménské genocidě v Bundestagu a turecké odpovědi vzrostla averze k tureckému členství v EU i ve Francii. Francouzský prezident na každoroční večeři s představiteli arménské menšiny vyzval Turecko i Arménii k dialogu a především ke spolupráci historiků, která by „vytvořila společnou a klidnou památku.“¹³²

2.5 Komparace přístupů Německa a Francie k možnému přistoupení Turecka do EU

Před vypuknutím uprchlické krize vlády Francie a Německa odmítaly podpořit žádost o členství v Evropské unii. Německá vláda nikdy své stanovisko otevřeně neartikulovala. Francie po nástupu Françoise Hollanda do úřadu prezidenta přestala vyjadřovat své antipatie k myšlence Turecka v EU explicitně. Namísto toho přebrala německou rétoriku a oba státy shodně označily proces za vyjednávání s otevřeným koncem. Tím bylo břemeno odpovědnosti za vyjednávání přeneseno na Turecko a Evropskou komisi, aniž by se Paříž a Berlín jakkoliv Ankaře zavázaly.

Co se týče samotných vyjednávání, Německo mělo s Tureckem mezi léty 2015 a 2016 v porovnání s Francií na vládní úrovni signifikantně více interakcí. Stejně tak byla dominantní německá rétorika vůči Turecku. Po své artikulaci německými vládními špičkami byla přebírána francouzskými i unijními aktéry. Dá se tedy implikovat, že postoj Německa k Turecku ve zkoumeném období byl přebírán institucemi Evropské unie a Francií. Kancelářka Merkelová byla hlavním architektem celé dohody. Vedla vyjednávání

¹³⁰ *Union européenne - Référendum britannique - Relations bilatérales - Turquie - Entretien de Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international, avec «I-Télé»* [online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524582576003

¹³¹ *Press Release Regarding the Legislative Proposal of the European Commission about the Visa Liberalization for Turkish Citizens* [online]. Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Turkey, 2016 [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: http://www.mfa.gov.tr/no_-105_-4-may-2016_-press-release-regarding-the-legislative-proposal-of-the-european-commission-about-the-visa-liberalization-for-turkish-citizens.en.mfa

¹³² *Arménie - Reconnaissance du génocide arménien - Conseil de coordination des organisations arméniennes de France - Discours de M. François Hollande, président de la République* [online]. 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524476097317

s Tureckem a unijními úředníky s pravomocemi rozhodovat. K tomu měla i podporu Francie.

Turecko artikulovalo své požadavky zejména skrze kancléřku Merkelovou a v menší míře i přes další významné státníky Evropské unie. Francouzská vláda otevřeně podporovala vládu německou ve vyjednávání s Tureckem. Zástupci obou vlád spolu posléze diskutovali se zástupce ostatních členských států EU o požadavcích Turecka. Obnovení přístupových rozhovorů s EU, včetně uvolnění vízového režimu, bylo vyhověno. Francie i Německo podporovaly otevření některých přístupových kapitol, např. regionální pomoci, díky čemuž bylo možné přiblížit tureckou legislativu v daných záležitostech té evropské. Tedy přiblížit zájmům Paříže i Berlína. Obě země byly ovšem zdrženlivé v otevřené podpoře zrušení vízového režimu EU s Tureckem.

Vzhledem k nekompatibilitě Turecka s kodaňskými kritérii, neschopnosti země naplnit dílčí požadavky Evropské komise a neochotě mírnit represe vůči svobodě projevu a tisku a zajištění oddělení tří mocí státu uvízla později jednání na mrtvém bodě. Dalším z důvodů postupného krachu jednání o přistoupení EU k Turecku byly protiteroristické zákony a jejich interpretace a široká aplikace.

3 Migrační krize v jihovýchodním Středomoří mezi léty 2015 a 2016

3.1 Počátky uprchlické krize

Jako jeden z nejbohatších a nejbezpečnějších regionů světa čelí Evropa konstantnímu přílivu migrantů. Záležitosti spojené s migrační a azylovou politikou jsou také jedním z prioritních témat Evropské unie. Jednou z nejvytíženějších migračních cest je tzv. jihovýchodní středomořská cesta (příloha č.1), vedoucí přes Turecko do Řecka a Itálie. Z tohoto důvodu představitelé EU konstantně tlačí na Turecko, aby ilegální migraci na svém území potíralo efektivněji.

Zřejmě hlavním důvodem uprchlické krize v polovině 10. let 21. století jsou události, které se udály v rámci tzv. Arabského jara. Konkrétně šlo o vlnu revolucí v arabském světě, v severní Africe i na Blízkém východě, namířenou proti režimům a jejich představitelům, které se držely u moci dlouhá období. Ze zakonzervovaného statu quo těžili primárně

vládnoucí elity. Zvrat nastal v Tunisku, kde se místní obchodník s ovocem upálil na protest proti apatii veřejných autorit k případu zkonfiskování úrody, kterou prodával, policií.¹³³

Vlna protestů se poté zasáhla Libyi, Egypt, Jemen, Bahrajn a Sýrii, kde lidová hnutí a frakce buď přímo nahradily vládnoucí nomenklaturu, nebo zažehly civilní vnitrostátní konflikty. Pouliční nepokoje a demonstrace, jež byly později potlačeny, vypukly také v Maroku, Iráku, Íránu, Libanonu, Jordánsku, Kuvajtu, Ománu a Súdánu. Menší protesty se udály také v Džibutsku, Mauritánii, Saudské Arábii a na území Palestiny a Západní Sahary.

Nejhorší konflikt se rozhořel na území Sýrie. Podle Vysokého představitele OSN pro lidská práva dosáhl k červenci 2016 počet vnitřně přesídlených osob v Sýrii počtu mezi 355 000 a 500 000 lidí.¹³⁴

Podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků, schválené 145 státy, je tento statut aplikovatelný na „osobu, která se kvůli oprávněné obavě, že bude pronásledována z důvodů rasy, náboženství, národnosti, členství v určité sociální skupině nebo politického názoru, je mimo zemi své státní příslušnosti a není schopna nebo kvůli tomuto strachu neochotná využívat ochranu této země; nebo který nemá státní příslušnost a je mimo zemi svého bývalého obvyklého bydliště v důsledku těchto událostí, není schopen nebo kvůli tomuto strachu se nechce vrátit.“¹³⁵ Tento dokument byl revidován v roce 1970, přičemž bylo odstraněno geografické vymezení platnosti původní úmluvy.¹³⁶

3.1.1 Prudký nárůst počtu migrantů v roce 2015

Počet žadatelů o azyl v letech 2015 a 2016 překonal předchozí rekord z roku 1992, kdy na území 15 členských států Evropských společenství požádalo o azyl 672 000 osob,

¹³³ *Public suicide attempt sparks angry riots in central Tunisia* [online]. France 24, 2010 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://observers.france24.com/en/20101221-youth-public-suicide-attempt-sparks-angry-riots-sidi-bouazid-tunisia-poverty-bouazizi-immolation>

¹³⁴ *Report on the human rights situation in South-East Turkey* [online]. Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, 2017 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: http://www.ohchr.org/Documents/Countries/TR/OHCHR_South-East_TurkeyReport_10March2017.pdf

¹³⁵ *Convention and Protocol relating to the Status of Refugees*. United Nations, Ženeva, 1951.

¹³⁶ *Treaty Series: Treaties and international agreements registered or filed and recorded with the Secretariat of the United Nations* [online]. New York: United Nations, 1970 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <https://treaties.un.org/doc/publication/UNTS/Volume%20606/v606.pdf>

nejčastěji z bývalé Jugoslávie. Další silný nárůst žádostí, 424 000, následoval v roce 2001. Po opětovném poklesu se od té doby počet žádostí pozvolně zvyšoval.¹³⁷ Od roku 2012 se ale počet žádostí zvyšoval daleko citelněji. V roce 2013 šlo o 431 000 osob, v roce 2014 již dokonce o 627 000 lidí.¹³⁸ V roce 2015 zažádalo o azyl v EU 1 257 030 lidí, z toho 441 800 osob v Německu a 70 570 ve Francii. O rok později úřady členských států zaregistrovaly 1 204 280 žádostí o azyl, z toho 722 265 byl podíl Německa a 75 990 Francie.¹³⁹ Nejvíce uprchlíků pocházelo ze Sýrie, Afghánistánu, Iráku a Kosova. V roce 2015 bylo schváleno 292 540 žádostí. Většina, 140 910, v Německu. V roce 2016 bylo vydáno 1,1 milionu rozhodnutí o udělení či neudělení azylu. 61 % žádostí bylo úspěšných.¹⁴⁰ Nelegálně přítomných osob bylo ovšem odhadováno daleko více. V roce 2015 na území EU mělo nelegálně přebývat 2 154 675 osob a následující rok, po aplikaci dohody mezi EU a Tureckem, se tento počet snížil na 983 860 lidí.¹⁴¹

Když turecká vláda v roce 2011 otevřela hranice země se Sýrií, počty ilegálních migrantů proudící do Evropy opět vzrostly.¹⁴² Jižní středomoří je jednou z hlavních tras, kterou migranti na své cestě do členských států Unie využívají. Například v letech 2008 a 2009 po ní přišlo 40 000 osob, tedy 40 % všech migrantů mířících do EU v těchto letech. Během roku 2015 ilegálně překročilo hranici mezi Tureckem a Řeckem 885 356 migrantů. Počet průchozích migrantů narostl meziročně 17x. Následující rok Frontex zjistil celkem 182 277

¹³⁷ *Asylum statistics* [online]. Eurostat, 2017 [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Asylum_statistics

¹³⁸ *Asylum statistics* [online]. Eurostat, 2017 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Asylum_statistics

¹³⁹ *Asylum in the EU Member States* [online]. Eurostat, 2017 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7921609/3-16032017-BP-EN.pdf/e5fa98bb-5d9d-4297-9168-d07c67d1c9e1>

¹⁴⁰ *EU migrant crisis: facts and figures* [online]. European Parliament, 2017 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20170629STO78630/eu-migrant-crisis-facts-and-figures>

¹⁴¹ *Third country nationals found to be illegally present - annual data (rounded)* [online]. Eurostat, 2018 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=migr_eipre&lang=en

¹⁴² OKYAY, Asli S. Turkey's post-2011 approach to its Syrian border and its implications for domestic politics. *International Affairs*. Oxford University Press, 2017, **93**(4), s. 837.

nezákonných překročení hranic. Signifikantní nárůst počtu migrantů se objevil v létě roku 2010, kdy přes Řecké ostrovy v Egejském moři prošlo na 300 ilegálních osob denně.¹⁴³

S vyšším počtem migrantů mířících do Evropy rostl i počet osob, které cestu nezvládly (příloha č.2). Evropský diskurs nejvíce ovlivňovaly případy utonutí dětí.¹⁴⁴ 2. září oběhla svět fotka u tureckého pobřeží utopeného tříletého chlapce, který se se svou rodinou snažil přes východní středomořskou cestu dostat do Řecka.¹⁴⁵

3.2 Reakce Německa na uprchlickou krizi

Německo očekávalo, že v roce 2015 dorazí na jeho území přes 800 000 žadatelů o azyl, tedy čtyřikrát tolik v porovnání s rokem 2014. Německý stínový kancléř, Sigmar Gabriel, řekl, že by se Německo „zcela jistě mohlo [ročně] přijímat až půl milionu lidí po dobu několika let.“ Zároveň ale vyzval k celoevropské solidaritě.¹⁴⁶ 31. srpna 2015 vyjádřila kancléřka své přesvědčení, že Německo je „silná země,“ schopná vyřešit problém s rostoucí imigrací.¹⁴⁷ Německé kanclérce začaly ovšem silně klesat preference, zatímco AfD a hnutí Pegida, uskupení extrémní pravice, získávaly na podpoře. Protestní hlasy zazněly i ve vládnoucí koalici. Otevřeně přístup vlády hanil předseda CSU a bavorský premiér Horst Seehofer.¹⁴⁸ Ali Tuygan, bývalý vysoce postavený turecký diplomat, na svém blogu napsal, že řešení uprchlické krize není v Bruselu, ale v uklidnění konfliktu

¹⁴³ *Migratory Routes: Eastern Mediterranean route* [online]. Frontex, 2017 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <https://frontex.europa.eu/along-eu-borders/migratory-routes/eastern-mediterranean-route/>

¹⁴⁴ *With growing numbers of child deaths at sea, UN agencies call for enhancing safety for refugees and migrants* [online]. 2016 [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://www.unhcr.org/56c6e7676.html>

¹⁴⁵ *Shocking images of drowned Syrian boy show tragic plight of refugees* [online]. The Guardian, 2015 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2015/sep/02/shocking-image-of-drowned-syrian-boy-shows-tragic-plight-of-refugees>

¹⁴⁶ *Migrant crisis: Germany 'can take 500,000 asylum seekers a year'* [online]. BBC, 2015 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-europe-34185353>

¹⁴⁷ *"Flexibility is called for now"* [online]. 2015 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2015/08_en/2015-08-31-sommer-pk-der-kanzlerin_en.html

¹⁴⁸ KRUMM, Thomass. The EU-Turkey refugee deal of autumn 2015 as a two-level game. *TURKISH JOURNAL OF INTERNATIONAL RELATIONS*. Turkish-German University, 2015, **14**(4), s. 30.

v Sýrii.¹⁴⁹ Obdobně se vyjádřil i Ministr zahraničí Německa, Frank-Walter Steinmeier, který zdůraznil důležitost role Spojených států v konfliktu.¹⁵⁰

Během projednávání rozpočtu v Bundestagu prohlásila kancléřka Merkelová, že „od druhé světové války nikdy tolik lidí najednou neopustilo své domovy.“¹⁵¹ Jako hlavním důvodem příchodu takového množství migrantů kancléřka považovala nestabilitu v Iráku a Sýrii. Vyzývala k odpovědi na evropské úrovni a ke zkvalitnění spolupráce s africkými státy a Tureckem, které bylo hlavní transitní zemí pro uprchlíky mířící do Evropy a „jako soused Sýrie přijalo obrovskou část odpovědnosti.“¹⁵² Evropská rada se ve svém prohlášení z 23. září 2015 shodla na potřebě širší spolupráce se zeměmi nejvíce zasaženými migrací ze Sýrie, tedy s Tureckem, Libanem, Jordánskem a Irákem.¹⁵² Na tomto zasedání byl taktéž oficiálně představený mechanismus na přerozdělování migrantů pomocí povinných kvót.¹⁵³

V půlce června Maďarsko oznámilo, že na své hranici se Srbskem postaví plot.¹⁵⁴ Vzhledem ke stále narůstajícím počtům migrantů i nespokojenosti jižních států Evropy se kancléřka Merkelová vydala do Istanbulu. Právě z Turecka se přes Egejské moře dostávala většina uprchlíků mířících do Evropy. Snahy kancléřky se tedy zaměřily na zaškrcení tranzitního bodu mimo území EU, které je navíc země sousedící s jedním z hlavních zdrojů

¹⁴⁹ TUYGAN, Ali. High Time to End the Syria Conflict [online]. Ankara, 2015 [cit. 2018-01-03]. Dostupné z: <https://diplomaticopinion.com/2015/09/07/high-time-to-end-the-syria-conflict/>

¹⁵⁰ "A long-term solution is needed," says Chancellor [online]. 2016 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/03_en/2016-03-01-fluechtinge-mazedonien-griechenland_en.html;jsessionid=23B17C943F2847B2CF133F4E28168220.s4t2?nn=709674

¹⁵¹ A challenge for all of Europe [online]. 2015 [cit. 2017-11-26]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2015/09_en/2015-09-09-generaldebatte-merkel_en.html;jsessionid=A740D74D699F4118CF87628D9B82F4AF.s2t1?nn=709674

¹⁵² Union européenne - Questions migratoires - Conseil européen - Conclusions [online]. 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523350767258

¹⁵³ Migrations - Espace Schengen - Entretien de M. Bernard Cazeneuve, ministre de l'intérieur, avec «RTL» [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524131191703

¹⁵⁴ Hungary orders 100-mile Serbia border fence to keep out migrants [online]. The Telegraph, 2015 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/hungary/11680840/Hungary-orders-100-mile-Serbia-border-fence-to-keep-out-migrants.html>

válečných uprchlíků v současnosti, se Sýrií. Kancléřka navštívila zemi dva týdny před předčasnými volbami, které byly vypsané na žádost Strany spravedlnosti a rozvoje.¹⁵⁵

Merkelová vyzvala k posílení dialogu s Tureckem na všech úrovních, mimo jiné i během nadcházející návštěvy tureckého prezidenta. Během této návštěvy se prezident Erdogan zajímal o možnost uvolnění unijního vízového systému vůči Turecku. K tomu se ovšem Německo stavělo skepticky. Kancléřka navíc odmítla souhlasit s udělením statutu bezpečné země Turecku, vzhledem k tamní historii porušování lidských práv.¹⁵⁶

V lednu 2016 proběhly mezivládní konzultace mezi německou kancléřkou a tureckým premiérem, první bilaterální jednání tohoto charakteru. Tyto konzultace měly být projevem „extrémně úzké spolupráce mezi oběma státy.“¹⁵⁷ Oba lídři se shodli, že jejich země sdílí úzké vazby v politické, ekonomické a sociální oblasti. Hlavním bodem jednání byla migrační krize. Primárním cílem kancléřky bylo utnout nelegální migrační toky a zajistit, aby migrace co byla kontrolovaná. K dosažení tohoto cíle bylo nutné narušit business model pašeráků lidí. V návaznosti byla německou stranou podtržena důležitost přijetí kvót na přerozdělování žadatelů o azyl na evropské úrovni. Cílem nástroje bylo ulehčit zemím sousedícím se Sýrií, které přijaly největší část uprchlíků.¹⁵⁸ Turecko souhlasilo se zevrubnějším monitorováním společné hranice. Evropská rada přislíbila Turecku 3 miliardy euro na výdaje spojené s alokováním uprchlíků na svém území.¹⁵⁹

Německo a Turecko se dohodly na společném postupu proti pašerákům v oblasti Egejského moře skrze tureckou pobřežní stráž a agenturu Frontex. Ministři obrany obou zemí a Řecka na půdě NATO v Bruselu necelý měsíc po německo-tureckých mezivládních

¹⁵⁵ *Addressing the refugee issue together* [online]. 2015 [cit. 2017-12-03]. Dostupné z:

https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2015/2015-10-18-tuerkei-montag_en.html;jsessionid=F1EE671AFAC1F832AC6916F9DB0D7E98.s1t2?nn=709674

¹⁵⁶ *EU hopes Turkey summit to ease migrant crisis* [online]. 2015 [cit. 2017-11-26]. Dostupné z:

<https://euobserver.com/migration/130532>

¹⁵⁷ *Joining forces to address terrorism and illegal migration* [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z:

https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/01_en/2016-01-21-deutschland-tuerkei_en.html;jsessionid=BF63FAABBC7916B6E2FBF1BA637BEBE4.s4t2?nn=709674

¹⁵⁸ *Angela Merkel offers Turkey assistance for border region* [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z:

https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2016/2016-02-08-merkel-ankara_en.html;jsessionid=23B17C943F2847B2CF133F4E28168220.s4t2?nn=709674

¹⁵⁹ *EU-Turkey Cooperation: A €3 billion Refugee Facility for Turkey* [online]. European Commission, 2015 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-6162_en.htm

konzultacích prezentovali návrh na monitorování Egejského moře, který se setkal se širokou podporou. Základním argumentem byla potřeba zamezit pašerákům lidí operovat mezi Tureckem a Řeckem. Vzniklá operační skupina, vedená německým námořnictvem, má mandát na průzkum, nahlašování a sledování pohybu pašeráckých lodí v Egejském moři bez práva zasáhnout. Tato pravomoc zůstala v gesci pobřežních hlídek Řecka a Turecka, v území vlastních teritoriálních vod. Jednotky NATO mají za úkol zasáhnout pouze v případě, jsou-li převáženi uprchlíci v nebezpečí. V každém případě se takto zajištěné osoby vrací na území Turecka.¹⁶⁰

Německá diplomacie se mimo prevence nelegální migrace zaměřila i na otázku uprchlíků, kteří se již pohybovali mimo území Sýrie. Kancléřka přislíbila pomoc s aktivitami spojenými s přebýváním 2,5 milionů syrských uprchlíků na tureckém území skrze přímou spolupráci německé vládní humanitární agentury, THW, s její obdobou v Turecku, TIKA. Kancléřka také přislíbila svou podporu zjednodušení vízového procesu mezi EU a Tureckem.¹⁶¹ Na nedlouho poté uspořádané Dárcovské konferenci na podporu Sýrie a okolního regionu představil německý ministr ekonomické spolupráce a rozvoje program Cash-for-Work, jehož cílem bylo vytvoření 500 000 pracovních míst pro syrské uprchlíky pobývající v zemích sousedících se Sýrií. Celkové finanční prostředky, které Německo k 28. 1. 2016 vydalo na uprchlíky, dosáhly již více než 1,3 miliardy eur. Nejvíce z těchto prostředků směřovalo do projektů v Turecku.¹⁶²

V rámci své první návštěvy regionu, navštívil uprchlické tábory na turecko-syrské hranici Joachim Rücker, zvláštní představitel federální vlády pro stabilní partnerství na Blízkém východě. Právě zde se za podpory německé federální vlády angažuje Maltézský řád a Deutsche Welthungerhilfe, jejichž posláním je humanitární a specificky potravinová

¹⁶⁰ *Take effective action to clamp down on human traffickers* [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/02_en/2016-02-11-nato-verteidigungsminister_en.html;jsessionid=23B17C943F2847B2CF133F4E28168220.s4t2?nn=709674

¹⁶¹ *Joint Communiqué - German-Turkish intergovernmental consultations, 22nd January 2016* [online]. 2016 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Pressemitteilungen/BPA/2016/2016-01-22-gemeinsame-erklaerung-deu-tur-konsultationen-englisch_en.html;jsessionid=BF63FAABBC7916B6E2FBF1BA637BEBE4.s4t2?nn=709674

¹⁶² *Assistance for Jordan, Turkey and Northern Iraq* [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/01_en/2016-01-27-mueller-nordirak_en.html;jsessionid=BF63FAABBC7916B6E2FBF1BA637BEBE4.s4t2?nn=709674

pomoc. Rücker pochválil příspěvek Turecka k zajišťování základních potřeb a integraci uprchlíků.¹⁶³ Turecko také umožnilo migrantům ze Sýrie přístup na pracovní trh. Jedna z priorit německé diplomacie byla prosazena na schůzce Rady EU.¹⁶⁴ Německá vláda také apelovala na jednotlivé německé spolkové země i města, aby navazovaly partnerství s městy v Turecku, Libanonu a Jordánsku.¹⁶⁵ Tyto územní celky v návaznosti dále stratifikovaly německé kapacity na pomoc válečným uprchlíkům v regionu.

Klíčový summit 16. března byl podle koordinátora německé vlády pro uprchlíky „zlomovým bodem v procesu nakládání s uprchlíky.“¹⁶⁶ Podepsáním dohody o migrantech s EU se Turecko zavázalo zcela zastavit nelegální migraci ze svého území do Řecka. Konkrétně bylo dohodnuto, že všichni nově příchozí nelegální migranti budou vráceni do Turecka. Za každou takto vrácenou osobu bude jeden syrský uprchlík přesunut na území EU – takzvané schéma 1:1. Na oplátku měl být konečně uvolněn vízový režim EU pro občany Turecka. K zajištění financování projektů na podporu zlepšení podmínek uprchlíků momentálně usazených v Turecku byla naplánována alokace 3 miliard euro během tří let a dalších 3 miliard v následujících letech.¹⁶⁷

Thomass Krumm z Německo-turecké univerzity argumentuje o důležitosti uzavření dohody pro německou vládu na základě dvoustupňové teorii hry, artikulované Robertem Putnamem. Profesor Harvardovy univerzity soudí, že mezinárodní vyjednání jsou úspěšná

¹⁶³ *Special Representative Rücker visits the Turkish-Syrian border* [online]. 2016 [cit. 2018-02-13]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160212-tuerkei-syrien/278556>

¹⁶⁴ *European Council meeting (18 and 19 February 2016) – Conclusions* [online]. 2016 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/blob/279142/b08faf7ea247b4c80b48eb15e14d96e2/160307-zukunft-eu-er-data.pdf>

¹⁶⁵ *Speech by Federal Chancellor Dr Angela Merkel at the opening of the Supporting Syria and the Region conference in London on 4 February 2016* [online]. 2016 [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reden/2016/2016-02-04-bkin-rede-syrien-konferenz_en.html;jsessionid=BF63FAABBC7916B6E2FBF1BA637BEBE4.s4t2?nn=709674

¹⁶⁶ *"We must find a common response," says Chancellor* [online]. 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/03_en/2016-03-10-merkel-mdr-interview-fluechtlingskrise_en.html;jsessionid=651DD1AFDC1E7234957BB60FED2255ED.s4t2?nn=709674

¹⁶⁷ *EU-Turkey statement, 18 March 2016* [online]. European Council, 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/>

zejména tehdy, když svým aktérům přinášejí benefity na domácí scéně.¹⁶⁸ Podle Krumma by potencionální ztráty pro německé politiky v domácí i evropské politice při zachování statu quo, tedy neuzavření dohody o migraci, byly o mnoho vyšší než pro Turecko. Německá strana byla tedy více motivovaná k dosažení shody. Naopak Turecko, kde problém migrace nedosahuje takového potencionálu pro zisk politického kapitálu, bylo v silnější vyjednávací pozici.¹⁶⁹

Prvních 32 syrských uprchlíků, přijatých na základě dohody mezi EU a Tureckem, dorazilo do Hannoveru 4. dubna 2016. Ten samý den vrátilo Řecko do Turecka 202 ilegálních migrantů. Německo vyslalo na řeckou stranu Egejského moře 100 policistů a 100 zaměstnanců Federálního úřadu pro migraci a uprchlíky, aby dohlíželi na proces implementace dohody na místě.¹⁷⁰ Na začátku roku 2016 se počet žadatelů o azyl v Německu výrazně snižovat. Během prvního čtvrtletí se jednalo 170 000 osob v porovnání s 500 000 žádostmi podanými během stejného období v roce 2015, řekl Ministr vnitra, Thomas de Maizière, citujíc pozitivní vývoj po aktivaci Dohody mezi EU a Tureckem.¹⁷¹ Co se týče počtu přesunů v rámci dohody mezi EU a Tureckem, 386 osob bylo, ke 14. červnu 2016, navracených z Řecka do Turecka. EU přijala vice versa 108 Syřanů.¹⁷²

Předseda Evropské rady, Donald Tusk, místopředseda Evropské Komise, Frans Timmermans a německá kancléřka Merkelová společně s premiérem Turecka Ahmetem Davutoglem otevřeli jeden z mnoha projektů mířených na pomoc uprchlíkům na tureckém území. „Evropská unie musí přijmout svou část zodpovědnosti [...] a Německo je šťastné,

¹⁶⁸ PUTNAM, Robert. Diplomacy and Domestic Politics: The Logic of Two-Level Games. *International Organization*. 1988, **42**(3), s. 427 – 460.

¹⁶⁹ KRUMM, Thomass. The EU-Turkey refugee deal of autumn 2015 as a two-level game. *TURKISH JOURNAL OF INTERNATIONAL RELATIONS*. Turkish-German University, 2015, **14**(4), s. 24.

¹⁷⁰ *The first Syrian refugees arrive legally in Germany* [online]. 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/04_en/2016-04-04-neu-eu-tuerkei_en.html?nn=709674

¹⁷¹ *Strong decline in number of asylum-seekers entering Germany* [online]. 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/04_en/2016-04-08-fluechtlingszahlen_en.html?nn=709674

¹⁷² *Union européenne - Turquie - Migrations - Réponse de M. Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international, à une question - Assemblée nationale* [online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524579095814

že k tomu přispívá svými schopnostmi jako členský stát,¹⁷³ zahájila událost kancléřka. Při narůstajícím odporu Visegrádské skupiny proti mechanismu kvót upozornila kancléřka Merkelová, že chybějící konsenzus v oblasti migrace může vyústit v ohrožení solidárního přístupu v rámci Unie.¹⁷³

3.3 Reakce Francie na uprchlickou krizi

Francie se již v roce 2013 zavázala přijmout 500 syrských uprchlíků ze zemí sousedících se Sýrií. Do roku 2015 jich přijala 498 a poté se zavázala přijmout dalších 500. Celkově počet syrských uprchlíků na území Francie od roku 2011 do roku 2015 dosáhl počtu 5500. Francie také vynaložila 40 milionů euro na humanitární pomoc přímo v Sýrii a dalších 42 milionů v sousedních zemích.¹⁷⁴ Francouzi finančně podporovali agentury podřízené Organizaci spojených národů.¹⁷⁵

Zástupci francouzské vlády apelovali na státy Blízkého východu, aby udržely uprchlíky a menšiny na svém území a udržely tím diverzitu regionu.¹⁷⁶ Zatím bylo jen na tureckém území monitorováno 1 772 500 syrských uprchlíků.¹⁷⁷ Harlem Désir, státní tajemník pro evropské záležitosti při Ministerstvu zahraničních věcí Francie, vyzdvihl od války bezprecedentní počet příchozích migrantů. Zdůraznil nutnost demonstrovat zasaženým

¹⁷³ *A fresh start for Germany's refugee policy* [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151120-spon-fluechtlingspolitik/276632>

¹⁷⁴ *Lutte contre le terrorisme - Syrie - Irak - Réfugiés - Réponse de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, à une question - Assemblée nationale* [online]. European Commission, 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523358799612

¹⁷⁵ *70e Assemblée générale des Nations unies - Migrations - Intervention de M. François Hollande, président de la République, devant l'Assemblée générale de l'Organisation des Nations unies* [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524145613991

¹⁷⁶ *Syrie - Entretien de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, avec «RTL»* [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524126840950

¹⁷⁷ *Lutte contre le terrorisme - Syrie - Irak - Réfugiés - Réponse de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, à une question - Assemblée nationale* [online]. European Commission, 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523358799612

balkánským zemím evropskou solidaritu, zejména z důvodu jejich možného vstupu do Evropské unie.¹⁷⁸

Prezident Francouzské republiky poprvé promluvil o vůli Francie pomoci zemím, které se starají o uprchlíky, tedy Libanonu, Jordánsku a Turecku jen pár dní před mimořádným setkáním Evropské rady k migraci. Také zdůraznil, že přes Turecko do Evropy míří valná většina uprchlíků z regionu.¹⁷⁹ Ministr zahraničí potvrdil, že se naopak přes Turecko do Sýrie dopravují zradikalizované osoby francouzského původu.¹⁸⁰ Pro Francii bylo proto prioritou ustanovení hotspotů v nejvytíženějších oblastech.¹⁸¹ V těchto záchytných místech se migranti legitimují, jsou zařazeni do integrovaného informačního systému a zároveň jsou zde oddělováni ekonomičtí migranti a váleční uprchlíci.¹⁸² Primární motivací ustanovení hotspotů byla legitimizace uprchlíků.¹⁸³

François Hollande během svého projevu v Evropském parlamentu vyzíval k navázání užší spolupráce s Tureckem. Také žádal parlament, který tradičně odporoval přijetí Turecka do EU, aby se vyjadřoval k tureckým záležitostem podle jasných pravidel. Výměnou sliboval alokaci uprchlíků v Turecku. Ze strany EU zdůraznil potřebu zajistit, aby „tito uprchlíci [...] mohli pracovat, živit své děti, mít budoucnost.“¹⁸⁴ Projev byl přednesen pár dní po

¹⁷⁸ *Addressing the refugee issue together* [online]. 2015 [cit. 2017-12-03]. Dostupné z:

https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2015/2015-10-18-tuerkeimontag_en.html;jsessionid=F1EE671AFAC1F832AC6916F9DB0D7E98.s1t2?nn=709674

¹⁷⁹ *Migrations - Espace Schengen - Conférence de presse de M. François Hollande, président de la République* [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524133385440

¹⁸⁰ *Turquie - Syrie - Daech - Réponse de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, à une question - Assemblée nationale* [online]. 2015 [cit. 2018-04-19].

Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524141577229

¹⁸¹ *Migrations - Espace Schengen - Entretien de M. Harlem Désir, secrétaire d'État chargé des affaires européennes, avec «TV5MONDE» - «RFI» - «Le Monde»* [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524130944355

¹⁸² *AGENDA PRO MIGRACI* [online]. European Commission, 2018 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/czech-republic/news/focus/migrace/migrace_od_a_do_z_cs

¹⁸³ *Visites des autorités françaises en Turquie* [online]. Francouzské velvyslanectví v Ankaře, 2018 [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: <https://tr.ambafrance.org/Visites-des-autorites-francaises>

¹⁸⁴ *Union européenne - Intervention de M. François Hollande, président de la République, au Parlement européen* [online]. Strasbourg, 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524217024482

návratu německé kancléřky Merkelové ze schůzky s prezidentem Erdoganem v říjnu 2015. Nadto francouzský prezident představil později schválený návrh na udržování určitého počtu rezervních pohraničních strážníků v každém členském státě. Ti mohou být v případě potřeby mobilizováni kdekoliv po Evropě.¹⁸⁵

Jako sekundární opatření označil potřebu identifikovat žadatele o azyl a zařídit jejich proporcionální distribuci po Evropě. Společný návrh povinného trvalého mechanismu pro přerozdělování žadatelů o azyl na základěpovinných kvót měl být derivován od velikosti a počtu obyvatel každé země EU zvlášť. Tento nástroj měl nahradit dřívější ad hoc řešení, které přestávalo být s prudce rostoucím počtem žadatelů v omezeném počtu lokalit na jihu Evropy dostačující.¹⁸⁶

Na dotaz francouzské televize, zda se Evropa neotáčí zády ke svým základním principům během jednání s Tureckem, reagoval francouzský ministr zahraničí pragmaticky. Odvětil, že s Tureckem se vyjednávat musí, pokud je snaha nalézt řešení uprchlické krize. Připomněl také, že Turecko hostí zcela nejvyšší počet uprchlíků, přes 2 700 000, kteří žijí ve „ctihodných podmínkách.“¹⁸⁷ Ve stejném duchu reagoval na dotaz ve francouzském parlamentu, zda sousední Německo nediskutuje s Tureckem až příliš. V tomto případě upozornil, že Německo přijalo již milion migrantů. Považoval tedy za logické, že obě země vedou stálé rozhovory. Navíc poukázal na fakt, že jakékoliv rozhodnutí je přijímáno na půdě Evropské rady.¹⁸⁸

¹⁸⁵ *Conseil européen - Migrations - Syrie - Russie - Conférence de presse de M. François Hollande, président de la République*. Brusel, 2015.

¹⁸⁶ *Migrations - Conférence de presse conjointe de M. François Hollande, président de la République, et du Premier ministre d'Irlande - Propos de M. Hollande* [online]. 2015 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524045843097

¹⁸⁷ *Migrations - Entretien de M. Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international, avec «I-Télé»* [online]. 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524492929785

¹⁸⁸ *Union européenne - Turquie - Réponse de M. Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international, à une question à l'Assemblée nationale*[online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524556862640

3.4 Porovnání přístupu vlád Francie a Německa k uprchlické krizi

Oba státy jednoznačně rozlišovaly dvě kategorie migrantů – ekonomické migranty, kteří jsou vraceni do zemí, ze kterých pochází, a válečné uprchlíky, jež mají právo na azyl. Za účelem identifikace těchto osob společně iniciovaly či se vzájemně podporovaly při navrhování opatření na posilování hranice EU mezi Řeckem a Tureckem. Svého cíle dosáhly skrze posílení personální i pravomocí agentury Frontex, spuštění mise NATO v Egejském moři, ustavení společných hlídek pohraniční stráže a hotspotů. Počet příchozích migrantů do EU skrze jihovýchodní středomořskou cestu se razantně snížil po podepsání smlouvy mezi EU a Tureckem. Konečná podoba dohody o migraci mezi EU a Tureckem koresponduje s dílčími návrhy prosazovanými Berlínem a Paříží. Proces jejího vyjednávání koreluje s vyjednáváním o přístupu Turecka do EU. Podléhá tedy stejnému fenoménu. Turecká vláda skrze tu německou artikulovala své požadavky Evropské unii. Na půdě EU byly poté dílčí návrhy podporovány či přímo spolupředkládány francouzskou vládou.

Francouzští představitelé zpočátku vyzívali o dost hlasitěji než ti němečtí k řešení problémů migrace v místě jejich vzniku, tedy v Sýrii. Paříž se také více zajímala o balkánské státy, vzhledem k jejich možnému vstupu do EU. Francouzská vláda několikrát vyzívala k alokaci prostředků i iniciativy do tohoto regionu, který „se stal hlavní migrační cestou do Evropy.“¹⁸⁹ Francie posílala prostředky uprchlíkům nacházejícím se na území Turecka a ostatních sousedů Sýrie skrze agentury podřízené Organizaci spojených národů. Německo přispívalo ve velkém vlastním vládním agenturám, které operovaly přímo v oblastech hraničících se Sýrií.

Kancléřka Merkelová se od začátku věnovala kultivaci vztahu přímo s prezidentem Erdoganem, ačkoliv podle protokolu měla jednat s předsedou vlády. Jejím cílem bylo zaškrtnit migrační cestu vedoucí přes hranice Turecka a EU přímo v Turecku. V tomto ohledu se německé řešení, uzavření dohody s hlavní tranzitní zemí, jeví jako snadněji a rychleji dosažitelné. Francouzská rétorika v důsledku postupně korelovala s německou. Francouzští státníci stále častěji akcentovali Turecko jako řešení migrační krize. Oproti Německu také více zdůrazňovali roli Libanonu a Jordánska. Na území bývalé francouzské kolonie a jejího souseda se nacházelo také významné množství syrských uprchlíků.

¹⁸⁹ *Migrations - Espace Schengen - Conseil des ministres* [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524143885573

Francie i Německo v otázce migrace úzce kooperovaly. Francouzský prezident i německá kancléřka vyzívali k jednotnému přístupu k migrační politice na úrovni institucí i členských států Evropské unie. Požadovali, aby se nežádalo o azyl v Německu či v Řecku, nýbrž v Evropě, která by posléze měla azylové řízení na starost. Nedílnou součástí tohoto modelu a společnou iniciativou obou států byl také návrh na stálý mechanismus přerozdělování žadatelů o azyl. Detaily a dílčí dokumenty byly posléze vypracovány v úzké spolupráci ministrů vnitra Francie i Německa.^{190 191}

4 Dopad terorismu na vnitropolitickou situaci v Turecku mezi léty 2015 a 2016

Turecké parlamentní volby ze 7. června 2015 znamenaly pro vládnoucí stranu ztrátu absolutní většiny v tureckém parlamentu. Stalo se tak poprvé od roku 2002.¹⁹² Primárním předvolebním tématem byla vládní stranou AKP navrhovaná ústavní reforma, jejímž cílem bylo posílit pravomoci prezidenta. Dalšími tématy byly hlavně socio-ekonomické otázky a bezpečnostní situace v okolí Turecka.¹⁹³ Ve volbách se 40,87 % hlasů zvítězila právě AKP. Získala 299 poslanců z 646 poslaneckých mandátů. Prokuruská lidová demokratická strana (HDP) se s 10 % poprvé kvalifikovala do parlamentu.¹⁹⁴

V dubnu 2015 se turecká armáda zapojila do bojů proti organizaci Islámský stát. Den poté spustil prezident Erdogan ofenzívu proti kurdským jednotkám v Iráku a Sýrii. Posílena

¹⁹⁰ *Migrations - Déclaration conjointe de M. François Hollande, président de la République, et de Mme Angela Merkel, chancelière de la République fédérale d'Allemagne - Propos de M. Hollande* [online]. 2015 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524040909186

¹⁹¹ *Migrations - Conférence de presse conjointe de M. François Hollande, président de la République, et du Premier ministre d'Irlande - Propos de M. Hollande* [online]. 2015 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524045843097

¹⁹² TUYGAN, Ali. High Time to End the Syria Conflict [online]. Ankara, 2015 [cit. 2018-01-03]. Dostupné z: <https://diplomaticopinion.com/2015/09/07/high-time-to-end-the-syria-conflict/>

¹⁹³ REPUBLIC OF TURKEY: Parliamentary Elections 7 June 2015: OSCE/ODIHR Limited Election Observation Mission Final Report [online]. Wařava, 2015, s. 13 [cit. 2017-11-21]. Dostupné z: <http://www.osce.org/odihr/elections/turkey/177926?download=true>

¹⁹⁴ Tamtéž, s. 27

byla také vojenská přítomnost na jižním území Turecka obývaného Kurdy.¹⁹⁵ V předčasných volbách, vyvolaných prezidentem, v listopadu 2015 získala AKP zpět většinu v parlamentu. Kurdská HDP se nicméně v parlamentu udržela.¹⁹⁶ HDP obvinila vládu z vyslání turecké armády do kurdských oblastí za účelem znemožnění volit místním obyvatelům. Turecké jednotky zaútočily na 128 budov využívaných prokurdskou stranou. Došlo i ke ztrátám na civilních obětech. Turecká armáda uvedla, že tak učinila v reakci na zabití 16 svých příslušníků kurdskými milicemi.¹⁹⁷

4.1 Reakce Německa na zhoršující se bezpečnostní situaci v Turecku

Německo se kvůli zkušenostem z druhé světové války dlouhá léta zdráhá vysílat své jednotky do zahraničních misí. Během schůze bezpečnostní rady OSN, kde Francie hlasovala pro, se při hlasování o zásahu v Libyi zdrželo. Německá vláda byla za své rozhodnutí kritizována doma i v zahraničí.¹⁹⁸ Německý ministr zahraničí Steinmaier oponoval: „naše historická zkušenost zničila jakoukoliv víru v národní excecionalismus jakéhokoliv národa.“ Kde to je možné, volí Německo Recht (právo) Macht (síla).“ Tudíž je pro Němce a jejich diplomacii zásadní kritérium legitimacy nadnárodních rozhodnutí a vojenskou intervenci volí až jako poslední možnost.¹⁹⁹

Nejpočetnější německá jednotka byla od dubna 2015 alokována na základně Incirlik, která leží na jihu Turecka při hranici se Sýrií. Jako součást aliance bojující proti Islámskému státu bylo na základně v roce 2016 umístěno šest stíhaček Tornado, další podpůrná technika a až 250 příslušníků pozemních sil. Tyto jednotky odsud útočily na cíle

¹⁹⁵ *The truce between Turkey and Kurdish militants is over* [online]. The Economist, 2015 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: <https://www.economist.com/news/middle-east-and-africa/21659870-truce-between-turkey-and-kurdish-militants-over-turkey-and-kurds>

¹⁹⁶ *Turkey election: Erdoğan and AKP return to power with outright majority* [online]. The Guardian, 2015 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2015/nov/01/turkish-election-akp-set-for-majority-with-90-of-vote-counted>

¹⁹⁷ *HDP co-chairs accuse gov't over spiraling violence* [online]. Hürriyet, 2015 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: <http://www.hurriyetdailynews.com/hdp-co-chairs-accuse-govt-over-spiraling-violence-88183>

¹⁹⁸ ERLANGER, Steven. Germany Steps Away From European Unity. *New York Times* [online]. Brusel, 2011 [cit. 2018-01-03]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2015/09/03/world/europe/germany-migrant-crisis.html>

¹⁹⁹ *Germany's New Global Role - Berlin steps up* [online]. 2016 [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160615-namensartikel-foreignaffairs/281254>

nacházející se na území ovládaném organizací IS a také plnily úkoly zpravodajského charakteru.²⁰⁰ Od roku 2012 do prosince 2015 měly navíc na základně Kahramanmaraş stanoviště protiletecké systémy Patriot, které bránily turecký vzdušný prostor proti vzdušným strojům i raketám vypuštěným z území Sýrie. Po příchodu jednotek NATO do oblasti bylo rozhodnuto, že raketám Patriot Bundeswehru nebude prodloužen mandát.²⁰¹

V červnu došlo v tureckém městě Suruc k teroristickému útoku, ze kterého bylo Tureckem viněno PKK. Nicméně se jednalo o útok islámského státu.²⁰² Německá ministryně obrany Ursula von der Leyen vyjádřila při jednání se svým tureckým protějškem znepokojení nad nálety tureckých stíhaček na kurdské milice na syrském území. Sama kancléřka ujistila tureckého premiéra o německé solidaritě a podpoře v boji proti terorismu. Zároveň ale vyzývala k užití přiměřených prostředků a pokračování mírového procesu s Kurdy. Také německý ministr zahraničí vyjádřil pochopení, že Turecko postupuje proti strůjčům útoku. Varoval ale před koncem mírového procesu, neboť „by to již tak složitou situaci ještě dále zhoršilo.“²⁰³

10. října 2015 proběhl v Ankaře teroristický útok, jenž si vyžádal 97 obětí a přes 500 zraněných. Dvě bomby vybuchly v místě konání průvodu, který protestoval proti zvyšujícímu se napětí mezi Turky a Kurdy. Německá vláda tento útok důrazně odsoudila. Kancléřka označila útok jako namířený proti soudržnosti společnosti v Turecku. Navíc se osobně vydala do Turecka, kde se setkala s prezidentem Erdoganem, nikoliv se svým protějškem, premiérem Davutoglem, a vyzývala k rozhodné, ale demokratické odpovědi terorismu.²⁰⁴ Za to sklidila kancléřka kritiku turecké i domácí opozice, neboť její návštěva

²⁰⁰ *Tornado jets fly first missions* [online]. 2016 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z:

https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/01_en/2016-01-08-bundeswehr-einsatz-gegen-is_en.html?jsessionId=BF63FAABBC7916B6E2FBF1BA637BEBE4.s4t2?nn=709674

²⁰¹ *Germany Pulls Patriot Systems From Turkey* [online]. DefenseNews, 2015 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <https://www.defensenews.com/home/2015/12/23/germany-pulls-patriot-systems-from-turkey/>

²⁰² *Le groupe Etat islamique menace la Turquie* [online]. Radio France Internationale, 2015 [cit. 2018-03-09]. Dostupné z: <http://www.rfi.fr/europe/20150716-turquie-groupe-etat-islamique-jihadistes-syrie-ankara/>

²⁰³ *NATO special meeting in Brussels* [online]. 2015 [cit. 2017-11-24]. Dostupné z:

https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2015/07_en/2015-07-28-tuerkei_en.html?nn=709674

²⁰⁴ *Attack is an attempt to sow the seeds of fear* [online]. 2015 [cit. 2017-12-06]. Dostupné z:

https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2015/10_en/2015-10-10-kondolenz-ankara_en.html?nn=709674

u prezidenta byla vnímána jako dodání legitimacy snahám tureckého prezidenta o koncentraci moci ve svých rukou. Spolkový ministr zahraničí Steinmeier na dotaz deníku Bild o správnosti takové akce pragmaticky: „Ať se nám to líbí či ne, hlavní aktéři syrského konfliktu se nachází v Ankaře, Rijádu a Teheránu.“²⁰⁵ Na druhou stranu konstantně naléhal na tureckou vládu, aby zaujala jasný postoj v syrském konfliktu a nevyužívala konflikt k řešení svých vnitřních problémů.²⁰⁶

Následující měsíc, během mírových rozhovorů ve Vídni, vznikla Mezinárodní skupina podpory Sýrii, složená ze dvaceti států i mezinárodních organizací.²⁰⁷ Ustanovení skupiny předcházela četná jednání v rakouské metropoli. Podle německé diplomacie v této skupině, vedle Německa, Francie a EU, participovaly poprvé také všechny vlivné regionální mocnosti – Saúdská Arábie a Turecko na jedné a Írán na druhé straně.²⁰⁸ Svůj turecký protějšek podpořil vis-à-vis kritice irácké vlády proti umístění turecké armády na území Iráku. Turecké jednotky zde měly chránit své krajany-poradce, kteří zde cvičili kurdské milice Pešmerga. Steinmaier se sice nechal slyšet, že Irák je suverénní stát a region neunese další konflikt,²⁰⁹ akcentoval ovšem pouze nutnost bilaterálních rozhovorů mezi Bagdádem a Ankarou. Podpora koaličního spojence pro něj nadále zůstávala prioritou.²¹⁰ Ministr vítal zapojení Kurdů do boje proti Islámskému státu, odmítl ale revizi hranic v regionu jako příliš riskantní vzhledem k současné situaci.²¹¹

²⁰⁵ *We have to ensure that fewer refugees come* [online]. 2015 [cit. 2017-12-06]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151016-bild/275648>

²⁰⁶ *Foreign Minister Steinmeier talks to the newspaper Rheinische Post* [online]. 2015 [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/150808-rheinischepost/273876>

²⁰⁷ *Attentats à Paris - Daech - Syrie - Déclaration du groupe de soutien international à la Syrie* [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524235165727

²⁰⁸ *Steinmeier in New York for talks on Syria* [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/aussenpolitik/laenderinformationen/syrien-node/151217-syrien-newyork/277318>

²⁰⁹ *Standing by Iraq in turbulent times* [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/aussenpolitik/laenderinformationen/irak-node/151207-bm-irak/277112>

²¹⁰ *Foreign Minister Steinmeier meets with EU colleagues* [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/aussenpolitik/europa/151214-bm-rfab/277268>

²¹¹ *There is certainly no shortage of ground troops in Syria* [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151219-bm-spiegel/277416>

Německý ministr zahraničí v rozhovoru pro Rheinische Post poznamenal, že NATO je solidární s ofenzivou Turecka vůči teroristům, i z řad PKK. Ubezpečil ale, že nepřichází v úvahu, aby tento boj narušil mírové snahy mezi Ankarou a Kurdy, kteří zastoupením v tureckém parlamentu získali na větší relevanci. Připomněl, že to byla turecká vláda, kdo začal vyjednávat o řešení konfliktu a rozšiřovat práva Kurdů. Turečtí představitelé slíbili pokračovat v mírovém procesu, pokud PKK přestane útočit na turecké bezpečnostní složky.²¹² Zástupci kurdských kmenů v jihovýchodním i východním Turecku vydali společné prohlášení, ve kterém vyzvali všechny „ozbrojené členy [PKK], aby ukončili násilí a opustili zemi“.²¹³

24. listopadu byla tureckým protivzdušným obranným systémem sestřelena ruská stíhačka. K incidentu došlo z důvodu údajného narušení tureckého leteckého prostoru ruským strojem. Rusové oponovali,²¹⁴ že letadlo neopustilo vzdušný prostor Sýrie (příloha č.3). Vzťahy mezi oběma zeměmi citelně ochladly. Byly zrušeny vzájemné návštěvy a prezident Putin pohrozil prezidentu Erdoganovi „vážnými následky.“²¹⁵ Stenmeier vyzval Moskvu i Ankaru k dialogu a k pokračování naplnění dohody o společném postupu proti Islámskému státu z Vídně.²¹⁶ Kancléřka uznala, že každá země má právo bránit své hranice. Během telefonického rozhovoru ale vyzvala tureckého premiéra k deeskalizaci již tak napjaté situace v regionu a k pokračování hledání politického řešení krize v Sýrii.²¹⁷ K prvnímu setkání od incidentu mezi oběma zeměmi došlo během setkání ministrů zahraničí na půdě

²¹² *Foreign Minister Steinmeier talks to the newspaper Rheinische Post* [online]. 2015 [cit. 2018-04-05].

Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/150808-rheinischepost/273876>

²¹³ *120 Kurdish tribal leaders call on PKK to leave* [online]. Daily Sabah, 2015 [cit. 2018-04-25]. Dostupné

z: <https://www.dailysabah.com/politics/2015/09/03/120-kurdish-tribal-leaders-call-on-pkk-to-leave>

²¹⁴ *Выступление начальника ГОУ ГШ ВС РФ Сергея Рудского по факту атаки BBC Турцией российского Су-24М: Speech of the Chief of the Main Operational Directorate of the General Staff of the Russian Armed Forces Lt.Gen. Sergei Rudskoy on Turkish Air Force's F-16 fighter attack on Russian Su-24M tactical bomber* [online]. YouTube, 2015 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=KGIJFoIBKQw>

²¹⁵ *Russia sends clear message to Turkey: Don't try it again* [online]. BBC, 2015 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-europe-34925823>

²¹⁶ *Foreign Minister Steinmeier on the shooting down of a Russian military aircraft* [online]. 2015 [cit. 2017-12-06]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151124-russland-tuerkei/276708>

²¹⁷ *Merkel says downing of Russian plane has complicated Syria solution* [online]. Reuters, 2015 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <https://uk.reuters.com/article/uk-mideast-crisis-turkey-germany/merkel-says-downing-of-russian-plane-has-complicated-syria-solution-idUKKBN0TE0SN20151125>

OBSE, které v té době předsedalo právě Německo. Vztahy zůstaly i nadále zmrzlé.²¹⁸ Steinmeier vyjádřil své znepokojení nad narůstajícími vojenskými aktivitami členů OBSE, konkrétně nad zvyšujícím se rizikem konfliktu mezi Ruskem a Tureckem.²¹⁹

Na začátku roku 2016 se v Istanbulu odpálil sebevražedný atentátník. Z desíti obětí bylo devět německé národnosti.²²⁰ Necelé dva týdny nato proběhly mezivládní konzultace mezi německou kancléřkou, tureckým premiérem a jejich týmy. Oblastí zájmu obou zemí byl vedle migrace i terorismus, respektive boj proti němu. Oba lídři se shodli na prohloubení spolupráce v NATO i v koalici namířené proti Islámskému státu. Primárním zájmem Turecka v bezpečnostní oblasti byla stabilita vnitřní i jeho okolí. Německá strana mimo to akcentovala i humanitární aspekt občanské války v Sýrii.²²¹

V půli února se v Ankaře odehrál další teroristický útok, namířený proti vozidlům turecké armády. Na místě bylo zabito 28 lidí a dalších 60 zraněno. Den poté proběhl další útok na turecký konvoj, při kterém zahynuli 2 příslušníci turecké armády a další 4 byli zraněni. Německá vláda teroristické činy odsoudila a postavila se jasně na stranu turecké vlády.²²² K oběma akcím se přihlásily kurdské milice. Učinily tak v odpovědi na turecké manévry na severozápadě Sýrie, které ukončily příměří mezi oběma stranami.²²³ Turečtí

²¹⁸ *Statement by Foreign Minister Steinmeier on the meeting between the Russian and Turkish Foreign Ministers* [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151204-russland-tuerkei/277010>

²¹⁹ *Foreign Minister Steinmeier on Germany's OSCE Chairmanship at the UN Security Council in New York* [online]. 2016 [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160229-un-osze/278978>

²²⁰ *Istanbul blast: nine of the 10 killed were German, reports claim - as it happened* [online]. The Guardian, 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/live/2016/jan/12/istanbul-explosion-several-reported-killed-in-tourist-area-live-updates>

²²¹ *Angela Merkel offers Turkey assistance for border region* [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2016/2016-02-08-merkel-ankara_en.html;jsessionid=23B17C943F2847B2CF133F4E28168220.s4t2?nn=709674

²²² *Federal Government condemns attack* [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/02_en/2016-02-18-anschlag-ankara_en.html;jsessionid=23B17C943F2847B2CF133F4E28168220.s4t2?nn=709674

²²³ *Kurdish militant group Tak claims responsibility for Ankara car bomb* [online]. 2016 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2016/feb/19/kurdish-rebels-claim-responsibility-for-ankara-car-bomb>

představitelé před oběma útoky požadovali odchod kurdských milic z jimi obsazených území. Po neuposlechnutí žádosti zahájili turecké jednotky bombardování pozic Kurdů.²²⁴

13. března se odehrály teroristické útoky v Turecku a v Pobřeží Slonoviny, kde zemřel jeden německý občan. Německá vláda připomněla, že boj s terorismem je úkol pro mezinárodní společenství. Tentokrát se podporu turecké vládě neakcentovala, pouze vyjádřila solidaritu s občany.²²⁵

4.2 Reakce Francie na zhoršující se bezpečnostní situaci v Turecku

Podle francouzského ministra zahraničí Laurenta Fabiuse byly neshody mezi Turky a Kurdy před ofenzívou turecké armády na jihovýchodě země interním konfliktem Turecka, spojence Západu proti Islámskému státu. Stále ovšem připomínal, že otázka Kurdů se nedotýká pouze s tureckého území. V tomto konfliktu, stejně jako v každém dalším vyzýval k řešení cestou diskuze a vyjednávání.²²⁶

Turecko Francii dlouhodobě kritizuje z liknavosti v přístupu k PKK, kurdské separatistické milici, která pravidelně páchá teroristické útoky na území Turecka. Příslušníci PKK se nacházejí i na území Francie, ačkoliv ta je monitoruje a vydává Turecku. Nejexplicitněji se problém projevil v lednu 2013, když Francois Hollande přiznal, že znal jednoho ze tří Kurdů zastřelených francouzskými policisty v Paříži.²²⁷

2. června proběhlo v Paříži na pozvání francouzského ministra zahraničí, Laurenta Fabiuse, setkání 24 delegací států participujících na koalici proti tzv. Islámskému státu, včetně Německa a Turecka, Evropské unie a Spojených národů. Státníci zde řešili otázky spojené

²²⁴ *Syria conflict: Turkey shells Kurdish militia* [online]. 2016 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-35571663>

²²⁵ *Solidarity with Côte d'Ivoire and Turkey* [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/03_en/2016-03-14-anschlaege_en.html?nn=709674

²²⁶ *Turquie - Daech - Populations kurdes - Propos de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, lors de la conférence inaugurale de l'école des affaires internationales de Sciences Po* [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524128989465

²²⁷ SCHMID, Dorothée. *FRANCE-TURQUIE : RETOUR D'ALLIANCE ?*. IFRI: Institut du Bosphore, 2014, s. 7.

se společným postupem proti Islámskému státu v Iráku a Sýrii.²²⁸ Francouzi udržovali vztahy se svými tureckými protějšky, neboť jejich zájmem ve vztahu k Turecku bylo vědět, „co se děje na severu [Sýrie] a ujistit se, zda každý plní svou roli.“²²⁹

Z bojů v Sýrii se do Francie vracely zradikalizované osoby, u kterých existovalo zvýšené riziko spáchání teroristického činu. Paříž také obhajovala zavedení bezpečné zóny na severu Sýrie, ve které by mohli uprchlíci počkat a nemuseli by utíkat ze země.²³⁰ Francouzské úřady spolupracovaly s těmi tureckými při identifikaci francouzských občanů, kteří odešli bojovat do Sýrie. Za účelem harmonizace přístupů obou zemí proběhlo i několik oficiálních návštěv francouzských ministrů obrany a vnitra.²³¹ Paříž také obhajovala zavedení bezpečné zóny na severu Sýrie, ve které by mohli uprchlíci počkat a nemuseli by utíkat ze země.²³²

Den po červencovém útoku sebevražedného atentátníka v tureckém městě Suruc, kde zemřelo 34 lidí a dalších 104 zraněno, hovořil francouzský prezident, François Hollande, telefonicky se svým tureckým protějškem, Recepem Tayyipem Erdoganem. Během hovoru vyjádřil soustrast s oběťmi a ujistil prezidenta Turecka o solidaritě Francie. Oba státníci se shodli i na „pokračování a prohloubení excelentní kooperace [...] v tomto společném boji,“²³³ zejména mezi složkami, které mají boj proti terorismu v gesci.²³⁴ O týden později

²²⁸ *Lutte contre le terrorisme - Réunion ministérielle restreinte de la Coalition internationale contre Daech - Déclaration des co-présidents* [online]. 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523348335834

²²⁹ *Syrie - Irak - Daech - Audition de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, devant la commission des affaires étrangères de l'Assemblée nationale* [online]. 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: [http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-](http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523350129183)

[php/util/documents/accede_document.php?1523350129183](http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523350129183)

²³⁰ *Visites des autorités françaises en Turquie* [online]. Francouzské velvyslanectví v Ankaře, 2018 [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: <https://tr.ambafrance.org/Visites-des-autorites-francaises>

²³¹ *Visites des autorités françaises en Turquie* [online]. Francouzské velvyslanectví v Ankaře, 2018 [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: <https://tr.ambafrance.org/Visites-des-autorites-francaises>

²³² *Visites des autorités françaises en Turquie* [online]. Francouzské velvyslanectví v Ankaře, 2018 [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: <https://tr.ambafrance.org/Visites-des-autorites-francaises>

²³³ *Turquie - Attentat suicide à Suruç - Entretien de M. François Hollande, président de la République avec son homologue turc - Communiqué de la présidence de la République*[online]. 2015 [cit. 2018-04-10].

Dostupné z: [http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-](http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523371662765)
[php/util/documents/accede_document.php?1523371662765](http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523371662765)

Francouzský prezident opět volal. Mimo společného postupu v boji proti terorismu oba prezidenti podpořili také dialog s jednotkami syrské opozice, jež by „mohly přispět k politické změně s cílem osvobození a sjednocení Sýrie“.²³⁵

Francouzský prezident také, s podporou prezidenta USA Baracka Obamy, vyjednával o uzavření hranice mezi Sýrií a Tureckem, aby bylo zabráněno přechodu hranic zradikalizovaným osobám, který by posléze mohly páchat teroristické činy na Západě.²³⁶ V únoru 2016 navštívil Turecko i francouzský ministr vnitra. Připomněl zde závazky Ankary vůči EU v otázce migrace a boji proti terorismu.²³⁷ Francouzi vyjádřili podporu Turecku v boji v koalici proti Islámskému státu, ale vyzývali turecké úřady k obnovení dialogu s PKK za účelem dosažení politického řešení.²³⁸ Také několikrát apelovaly na Ankaru, aby „objasnila své cíle vzhledem k tomu, co se děje v Sýrii.“²³⁹

²³⁴ *Point de presse du porte-parole - Yémen/Entretien de M. Laurent Fabius avec son homologue - Iran/Déplacement de M. Laurent Fabius - Allemagne/Déplacement de M. Harlem Désir à Berlin - Lutte contre le terrorisme/Participation de M. Matthias Fekl à la réunion internationale sur les combattants terroristes étrangers - Bahreïn/Attentat - Maroc - Turquie* [online]. 2015 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524040101912

²³⁵ *Turquie - Entretien téléphonique de M. François Hollande, président de la République, avec son homologue turc - Communiqué de la présidence de la République* [online]. 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523372007919

²³⁶ *Lutte contre le terrorisme - États-Unis - Syrie - Russie - Daech - Conférence de presse conjointe de M. François Hollande, président de la République, avec M. Barack Obama, président des États-Unis d'Amérique - Propos de M. Hollande* [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524237838137

²³⁷ *Point de presse du porte-parole - UE/Déplacement de M. Harlem Désir à Saint-Jean-de-Braye - Participation de Mme Girardin à la première édition de la «fondue solidaire» - Soudan/Violences au Darfour - Journée internationale de la tolérance zéro à l'égard des mutilations génitales féminines - MAEDI/Journée des métiers - Coopération avec l'école VaiVai au carnaval de São Paulo - Syrie - Agenda du ministre et des secrétaires d'État - 8 au 14 février 2016* [online]. 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524478690117

²³⁸ *Point de presse du porte-parole - Turquie* [online]. 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523372491059

²³⁹ *Union européenne - Adhésion de la Turquie - Réponse de M. Manuel Valls, Premier ministre, à une question à l'Assemblée nationale* [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524226216492

Říjnový útok na průvod za mír mezi Turky a Kurdy francouzský prezident i ministerstvo zahraničí odsoudili a vyjádřili kondolence tureckému lidu a solidaritu tureckým úřadům.²⁴⁰

²⁴¹ Ke konci září se francouzské letectvo zapojilo do konfliktu v Sýrii z důvodu opakovaných atentátů organizovaných Islámským státem na území Francie²⁴² Následně odsoudily vlády Kataru, Saudské Arábie, Spojeného království, USA, Německa, Francie a Turecka ruskou vojenskou intervenci v Sýrii namířenou proti tzv. syrské opozici.²⁴³ Po sestřelení ruské stíhačky označil prezident Francie napjatou situaci mezi Ruskem a Tureckem za „vážnou“ a vyjádřil se pro uvolnění napětí.²⁴⁴

Vzhledem k opakovaným atentátům PKK na tureckém území francouzský ministr zahraničí v parlamentu prohlásil, že vláda udržuje vztahy s Tureckem, ale nesouhlasí se způsobem, jakým je s Kurdy nakládáno. Také prohlásil, že během vyplácení slíbených 3 miliard eur „vyjednaných pod tlakem Německa“²⁴⁵ bude třeba zvýšené ostražitosti. Po zahájení ofenzivy proti Aleppu v únoru 2016 navštívil Turecko i francouzský ministr vnitra. Připomněl zde závazky Ankary vůči EU v otázce migrace a boji proti terorismu.²⁴⁶

²⁴⁰ *Turquie - Attentat à Ankara - Déclaration du porte-parole du ministère des affaires étrangères et du développement international* [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524217478773

²⁴¹ *Turquie - Attentat à Ankara - Communiqué de la présidence de la République* [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524217528445

²⁴² *Syrie - Intervention française - Iran - Russie - Audition de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, devant la commission des affaires étrangères de l'Assemblée nationale* [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524132856229

²⁴³ *Joint declaration on Russian military actions in Syria* [online]. 2015 [cit. 2017-12-06]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151002-erklaerung-syr/275316>

²⁴⁴ *Putin calls jet's downing 'stab in the back'; Turkey says warning ignored* [online]. CNN, 2015 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2015/11/24/middleeast/warplane-crashes-near-syria-turkey-border/>

²⁴⁵ *Union européenne - Pologne - Turquie - Migrations - Royaume-Uni - Audition de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, devant la Commission des affaires étrangères de l'Assemblée nationale* [online]. Assemblée Nationale, 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?152447399698912.

²⁴⁶ *Point de presse du porte-parole - UE/Déplacement de M. Harlem Désir à Saint-Jean-de-Braye - Participation de Mme Girardin à la première édition de la «fondue solidaire» - Soudan/Violences au Darfour - Journée internationale de la tolérance zéro à l'égard des mutilations génitales féminines -*

Po útocích PKK v půlce února francouzské ministerstvo zahraničí apelovalo na okamžité zastavení tureckého bombardování.²⁴⁷ Samotný ministr zahraničí po telefonu indikoval, že společným cílem obou zemí by mělo být „umlčení zbraní.“²⁴⁸ Francie se stále distancovala od „teroristické strany“ PKK, ale podporovala participaci Kurdů na politickém životě země s cílem nalézt mírové řešení problému.²⁴⁹

4.3 Srovnání pohledů Německa a Francie na zhoršující se bezpečnostní situaci v Turecku mezi léty 2015 a 2016

Francie i Německo vystupovaly jednotně v rámci spojenecké koalice proti Islámskému státu. Oba státy se aktivně zapojily do bojů v Sýrii.

Berlín i Paříž paralelně apelovaly na omezení útoků Turecka pouze na teroristické organizaci. Shodně protestovaly také proti tureckým útokům na pozice Kurdů, kteří byli podporováni koalicí. Z prohlášení obou států je pozorovatelný rapidně vzrůstající skepticismus k záměrům Turecka v rámci syrského konfliktu vůči kurdské menšině doma i v blízkém zahraničí.

Francie i Německo vyzývaly k uklidnění situace, neboť se obávali další eskalace konfliktu po zapojení Kurdů, jejichž populace se rozkládá na území Sýrie, Turecka, Íránu a Iráku. Ze stejného důvodu Francouzi ani Němci nepodopřili Rusko ani Turecko po sestřelení ruské stíhačky tureckou armádou. Na druhou stranu Francie i Německo podporovaly hmotně i rétoricky Kurdy v boji proti organizaci Islámský stát.

MAEDI/Journée des métiers - Coopération avec l'école VaiVai au carnaval de São Paulo - Syrie - Agenda du ministre et des secrétaires d'État - 8 au 14 février 2016 [online]. 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524478690117

²⁴⁷ *Syrie - Déclaration du porte-parole du ministère des affaires étrangères et du développement international* [online]. 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524481982115

²⁴⁸ *Point de presse du porte-parole - Syrie/Bombardement délibéré visant un hôpital soutenu par MSF/Déclaration de M. Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international* [online]. 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524482177257

²⁴⁹ *Union européenne - Referendum britannique - Migrations - Turquie - Syrie - Yémen - Intervention au Sénat de M. Harlem Désir, secrétaire d'État chargé des affaires européennes, lors du débat préalable au conseil européen des 18 et 19 février 2016* [online]. 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524482392409

Francouzi zastávali k Turecku kritičtější pozici, neboť ve Francii došlo k několika teroristickým činům. Francie proto kladla zvýšený důraz na institucionální spolupráci v oblasti bezpečnosti. V kontrastu se svými požadavky měla francouzská vláda k levicové PKK liberální vztah. Prezident a člen Socialistické strany Hollande se dokonce setkal s jejími představiteli. Po opakovaných útocích PKK na tureckém území se ale začala Francie vůči kurdské milici vyhraňovat. I nadále však podporovala dialog mezi Kurdy a tureckou vládou. Francie i Německo podporovaly umírněnou opozici, která s podporou koalice bojovala proti Islámskému státu. Mezi těmito jednotkami se na zatlačování teroristické organizace podílely velkou měrou i různé kurdské milice.

5 Potlačování svobody tisku a projevu v Turecku

V březnu 2016 došlo k aktivaci smlouvy mezi Evropskou Unií a Tureckem. Následoval úbytek počtu příchozích migrantů.²⁵⁰ Prezident Evropského parlamentu Martin Schulz, pozdější šéf německé opozice, zdůraznil, že jakékoliv ústupky v oblasti svobody médií a ochrany menšin nepřipadají v úvahu.²⁵¹ Turecká i německá opozice označily dohodu o migrantech mezi Tureckem a EU za špinavou, neboť ji chápaly jako eso v rukávu prezidenta Erdogana při jeho pokusech o centralizaci moci do vlastních rukou.²⁵² I přes účinnost dohody se vztahy Francie i Německa k Turecku zhoršovaly. Zejména z důvodu negativního vnitropolitického vývoje v Turecku. Prezident Erdogan začal vice-versa dávat stále jasněji najevo, že EU podle něj nespĺnila svou část dohody.^{253 254}

Erdoganovy snahy koncentrovat moc dlouhodobě podkopávají pozici Turecka ve vztazích s Evropskou unií a jejími členskými státy. Na začátku května 2016 odstoupil proevropský

²⁵⁰ *Strong decline in number of asylum-seekers entering Germany* [online]. 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/04_en/2016-04-08-fluechtlingszahlen_en.html?nn=709674

²⁵¹ *The first Syrian refugees arrive legally in Germany* [online]. 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/04_en/2016-04-04-neu-eu-tuerkei_en.html?nn=709674

²⁵² KRUMM, Thomass. The EU-Turkey refugee deal of autumn 2015 as a two-level game. *TURKISH JOURNAL OF INTERNATIONAL RELATIONS*. Turkish-German University, 2015, **14**(4), s. 32.

²⁵³ *Turkey threatens to open the gates and send refugees to Europe* [online]. The Telegraph, 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/turkey/12151701/Turkey-threatens-to-open-the-gates-and-send-refugees-to-Europe.html>

²⁵⁴ BURC, Rosa a Burak COPUR. *La politique turque de l'Allemagne sous Merkel : un bilan critique*. IFRI, 2017, s. 15.

turecký premiér, kterého prezident považoval za svého rivala.²⁵⁵ Premiér Davutoglu se „po konzultacích s prezidentem rozhodl, že změna předsedy bude ku prospěchu jednoty strany AKP.“²⁵⁶ Prezident se tím počal zbavovat názorových oponentů ve vlastní straně před hlasováním o kontroverzních návrzích na změny ústavy, které by rozšířily a výrazně posílily tehdy spíše ceremoniální pravomoci prezidenta. Premiér se s prezidentem častokrát neshodl, vyzíval také k mírnějšímu postoji vůči Kurdům a byl proti praxi umisťování novinářů do vazby před počátkem samotného soudního procesu.²⁵⁷

Na začátku března turecká policie obsadila budovu největších novin v Turecku, Zaman, úzce spojených s hnutím Hizmet, jehož hlavou je Fethullah Gulen, umírněný islámský klerik žijící v USA a hlavní nepřítel prezidenta Erdogana. Deník byl krátce předtím bez jakéhokoli vysvětlení umístěný soudem pod státní kontrolu.²⁵⁸

Ke konci června byli zatčeni Erol Önderoğlu, představitel organizace Reportéři bez hranic v Turecku, profesor Şebnem Korur Fincancı, ředitel Human Rights Foundation v Turecku, a spisovatel Ahmet Nesin. Všichni tři byli na základě protiteroristických zákonů obžalováni z podpory terorismu. Z hlediska naplnění skutkové podstaty se jednalo o šíření teroristické propagandy, konkrétně přetisknutí článku z kurdských novin Ozgur Gundem.²⁵⁹

5.1 Zatčení novinářů deníku Cumhuriyet

Na základě protiteroristických zákonů byli v Turecku obviněni z velezrady a zatčeni také šéfredaktor nejstaršího tureckého deníku Cumhuriyet, Can Dunder, a zástupce stejného

²⁵⁵ *Ahmet Davutoglu, Turkey's foreign minister, to 'succeed' Erdogan* [online]. The Guardian, 2014 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2014/aug/27/turkey-foreign-minister-ahmet-davutoglu-succeed-erdogan>

²⁵⁶ *Turkish PM Davutoğlu resigns as President Erdoğan tightens grip* [online]. The Guardian, 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2016/may/05/ahmet-davutoglus-future-turkish-prime-minister-balance>

²⁵⁷ *Turkey-EU refugees deal may be biggest casualty of Erdoğan supremacy* [online]. The Guardian, 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2016/may/05/turkey-eu-refugees-deal-may-be-biggest-casualty-of-erdogan-supremacy>

²⁵⁸ *Zaman newspaper: Defiant last edition as Turkey police raid* [online]. BBC, 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-europe-35735793>

²⁵⁹ *In "dark day for media freedom," RSF's Turkey rep jailed* [online]. Reporters Without Borders, 2016 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: <https://rsf.org/en/news/dark-day-media-freedom-rsfs-turkey-rep-jailed>

média v Ankaře, Erdem Gul. Deník krátce předtím uveřejnil nahrávku zveřejňující tajnou službu Turecka, jak dodává zbraně syrským rebelům. Turecko bylo od té doby obviňováno z podpory islamistických organizací v Sýrii.²⁶⁰ Francouzský generální konzul v Istanbulu, německý velvyslanec a vysocí představitelé dalších diplomatických misí předložili tureckým úřadům mezinárodní nótu, která vyzývala k osvobození obou zatčených. Diplomaté se společně se zástupci OSN také účastnili následujícího soudu. Na výsledek si museli nicméně počkat v předsáli, neboť slyšení bylo neveřejné.²⁶¹²⁶² Francie i Německo daly opakovaně najevo, že svoboda projevu a médií i možnost vyjádřit kritické názory jsou zásadními atributy demokracie, „tím spíše v členské zemi Rady Evropy a u kandidáta na členství v Evropské Unii.“²⁶³ Evropská komise v dokumentu Strategie rozšíření EU upozorňuje na zasahování exekutivy do tureckého justičního systému, konkrétně na možnost změnit či dokonce zatknout soudce.²⁶⁴

²⁶⁰ *Turkey arrests editors over reports Ankara supplied weapons to Syrian fighters* [online]. Daily Telegraph, 2015 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z:

<https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/turkey/12019905/Turkey-arrests-editors-over-reports-Ankara-supplied-weapons-to-Syrian-fighters.html>

²⁶¹ *German ambassador defends appearance at Cumhuriyet journalists' trial* [online]. Hurriyet, 2015 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: <http://www.hurriyetdailynews.com/german-ambassador-defends-appearance-at-cumhuriyet-journalists-trial-97194>

²⁶² *Point de presse du porte-parole - Décès de Denis Pietton/Déclaration de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international - Turquie - Côte d'Ivoire - Syrie - Iran - Libye* [online]. 2015 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524470444713

²⁶³ *Point de presse du porte-parole - République centrafricaine/Participation de M. Jean-Marc Ayrault à l'investiture du nouveau président - Turquie/Présence de diplomates européens au procès de MM. Can Dündar et Erdem Gül - Haïti/Nomination d'un gouvernement intérimaire - Ouverture de la négociation d'un futur accord d'application de la convention des Nations unies sur le droit de la mer de 1982 - Azerbaïdjan - Syrie - Détournement d'avion - Processus de paix* [online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524561074348

²⁶⁴ *COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS: EU Enlargement Strategy* [online]. Brusel, 2015, s. 6 [cit. 2017-11-22]. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/581401/EPRS_BRI\(2016\)581401_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/581401/EPRS_BRI(2016)581401_EN.pdf)

5.2 Reakce Německa na potlačování svobody tisku a projevu v Turecku

Bärbel Kofler, federální pověřenec pro lidská práva při ministerstvu zahraničních věcí vyjádřil své znepokojení nad zatčením tří tureckých novinářů. Vyzval vládu v Ankaře, aby „respektovala kritické názory“.²⁶⁵ Jeho nadřízený, ministr Frank Walter Steinmeier, zdůraznil, že Turecko je důležitým partnerem při řešení konfliktu v Sýrii, ale že spolupráce v poslední době nebyla jednoduchá.²⁶⁶ V rozhovoru pro Tagesspiegel Steinmayer zdůraznil, že uzavření hranic na balkánské trase nesníží počty migrantů proudících do Evropy a že je potřeba posunout ochranná opatření do Egejského moře skrze naplňování smlouvy mezi Evropskou unií a Tureckem.²⁶⁷

Za nejobtížnější téma vyjednávání dohody o migrantech s Tureckem označil německý ministr zahraničí Steinmeier situaci v tamním soudnictví a v otázce právního státu.²⁶⁸ Na otázku k postoji Německa ke svobodě médií a projevu kancléřka Merkelová odpověděla, že „už pouhý fakt, že spolu tak často mluvíme – o dost více než kdy předtím – také samozřejmě znamená, že se těmito problémy zabýváme a bavíme se o nich.“²⁶⁹

Na konci března odvysílala německá televize ZDF satirickou báseň, ve které si její autor, Jan Böhmermann, dost nevybíravě utahoval z tureckého prezidenta Erdogana.²⁷⁰ Následovala ostrá reakce turecké strany. Kancléřka dala prezidentu Erdoganovi částečně za pravdu, neboť označila báseň za „schválně urážlivou“.²⁷¹ Německý zákon, který kancléřka

²⁶⁵ *Human Rights Commissioner on arrests in Turkey* [online]. 2015 [cit. 2017-12-03]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160622-mrhh-tuerkei/281440>

²⁶⁶ *"We don't want a new Cold War"* [online]. 2015 [cit. 2017-12-03]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160712-bm-noz/282194>

²⁶⁷ *"Adding fuel to the fire of this conflict will not help"* [online]. 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160515-tagesspiegel/280664>

²⁶⁸ *"An unprecedented chance"* [online]. 2016 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160310-rheinneckarzeitung/279194>

²⁶⁹ *EU-Turkey Agreement is making progress* [online]. 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2016/2016-04-23-merkel-tuerkei_en.html;jsessionid=5CD431874173B13DBE81A1FF05702E2A.s4t2?nn=709674

²⁷⁰ *Jan Böhmermann - Erdogan Gedicht (Jan Boehmermann Erdogan poem) (English subtitled)* [online].

Vimeo, 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://vimeo.com/163537121>

²⁷¹ *Erdogan poem: Turkey demands German action over 'obscene' satirist* [online]. BBC, 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-europe-36013191>

ihned navrhla upravit, zakazuje urážet hlavy cizích států.²⁷² Video bylo posléze staženo a hlava tureckého státu poté podala oficiální stížnost k německému soudu. Ačkoliv dala vláda najevo, že o svobodě médií „se nevyjednává,“²⁷³ a posouzení případu nechala na nezávislém soudu, začala tato aféra silně rezonovat v německé společnosti. Kancléřka podle veřejného mínění de facto ustoupila Erdoganovi v otázce svobody projevu, když povolila vyšetřování případu.²⁷⁴ Veřejnost spekulovala, že tak učinila vzhledem ke krucióální roli Turecka v řešení migrační krize. Svoboda projevu je v Německu velice citlivé téma. Oznámení postoupení vyšetřování okamžitě následovala vlna další satirické tvorby namířené proti prezidentovi Turecka.²⁷⁵

Bärbel Kofler, pověřenec federální vlády pro lidská práva, opět upozornil Turecko, že jako demokratická země, a kandidát ke vstupu do EU, musí respektovat svobodu médií a projevu.²⁷⁶ Na Evropské konferenci spisovatelů 2016 ministr Steinmayer ujistil delegáty, že Německo chce být „národem dobrých sousedů“ a že Němci věří, že evropská soudržnost je v tomto případě zcela zásadní.²⁷⁶ To implikuje, že „je potřeba s určitými evropskými zeměmi jednat déle za účelem nalezení společné pozice, [neboť] ačkoliv je jasné, že Evropa Turecko potřebuje k úspěšnému vyřešení uprchlické krize, je ještě jasnější, že se nemůže a nebude koukat jiným směrem, zatímco Ankara omezuje svobodu projevu a myšlení.“²⁷⁷

²⁷² *German government allows inquiry* [online]. 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z:

https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/04_en/2016-04-15-bundesregierung-entscheidung-boehmermann_en.html?nn=709674

²⁷³ *German government stands by freedom of expression* [online]. 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z:

https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/03_en/2016-03-30-tuerkei-meinungsfreiheit_en.html?nn=709674

²⁷⁴ *Erdogan's Assault on Freedom and Democracy* [online]. Der Spiegel, 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z:

<http://www.spiegel.de/international/europe/merkel-ally-erdogan-moves-closer-to-autocracy-in-turkey-a-1085497.html>

²⁷⁵ *Erdogan's Assault on Freedom and Democracy* [online]. Der Spiegel, 2016 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z:

<http://www.spiegel.de/international/europe/merkel-ally-erdogan-moves-closer-to-autocracy-in-turkey-a-1085497.html>

²⁷⁶ *Human Rights Commissioner on arrests in Turkey* [online]. 2016 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z:

<https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160622-mrhh-tuerkei/281440>

²⁷⁷ *Speech by Foreign Minister Steinmeier at the European Writers Conference 2016* [online]. 2016 [cit.

2018-03-22]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160509-schriftstellerkonferenz/280480>

Kemal Kılıçdaroğlu, předseda hlavní opoziční strany CHP navštívil 12. května náměstkyni spolkového ministerstva zahraničí pro kulturu a vzdělání, Mariu Böhmer. Oba se v Berlíně shodli, že vztah Turecka a Německa je jedinečný. Důležitost turecké menšiny žijící v Německu popsali jako most, který je třeba k posílení a dalšímu rozvoji vztahů obou zemí. Politické události v Turecku sledovala německá vláda „pečlivě a s obavami“.²⁷⁴ Böhmer výslovně poděkovala šefovi turecké opozice za příkladnou pomoc poskytnutou syrským běžencům. Zdůraznila, že zásadní role turecké občanské společnosti nebyla v Evropě vždy dostatečně oceňována.²⁷⁸ Na Globálním mediálním fóru 2016 předal tajemník pro evropské záležitosti Roth cenu Svobody projevu Sedatu Erginovi, šéfredaktorovi jednoho z hlavních tureckých deníků Hürriyet. Roth zdůvodnil výběr podporou šéfredaktora nezávislé žurnalistice i přes vážné omezování médií v Turecku.²⁷⁹

Zhoršující se vztahy Německa a Turecka už jen podtrhl 15. července puč části turecké armády, který byl namířen proti prezidentu Erdoganovi. 200 lidí bylo usmrceno, přes 1000 zraněno. Německá kancléřka pokus o převrat razantně odsoudila. Vyzývala k obraně demokracie legálními prostředky a k vládě práva a svobody, ne „tanků v ulicích,“ a žádala ukončení krveprolití.²⁸⁰ Kancléřka byla také znepokojena ukončením procesu usmiřování a přibližování s Kurdy, a naopak návratu k jejich ostrakizaci.²⁸¹ Německý ministr zahraničí odsoudil „pokus o změnu demokratických základů Turecka pomocí násilí“ [a zatýkání tisíců novinářů, úředníků, akademiků a dalších] „bez jakéhokoliv viditelného přímého napojení na převrat.“²⁸¹ Ministr projevil své znepokojení také nad vnitropolitickou debatou o znovuzavedení trestu smrti v Turecku. Tyto zpátečnické kroky jsou v zásadním rozporu

²⁷⁸ *Minister of State Böhmer meets Turkish opposition leader* [online]. 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/aussenpolitik/laenderinformationen/tuerkei-node/160513-stm-b-kilicduroglu/280590>

²⁷⁹ *Speech by Minister of State Michael Roth at the opening of the 9th Deutsche Welle Global Media Forum in Bonn* [online]. 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160613-globalmediaforum/281168>

²⁸⁰ *Injustice to their own people* [online]. 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/07_en/2016-07-16-tuerkei-militaerputsch_en.html?nn=709674

²⁸¹ *Immunity and visa liberalisation - open questions* [online]. 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2016/2016-05-23-merkel-tuerkei-bilaterales-treffen-mit-erdogan_en.html?nn=709674

s evropským stylem vnímání principů vlády práva. Podle Steinmayera by takové akty mohly „zodpovědět otázky týkající se pokračování procesu přistoupení“ Turecka k EU.²⁸²

5.3 Reakce Francie na potlačování svobody tisku a projevu v Turecku

Během jednání o přistoupení Turecka k EU byly pro francouzského ministra zahraničí stěžejní kapitoly týkající se právního státu, lidských práv a svobody projevu a tisku.²⁸³

Mimo časté zatýkání novinářů, akademických pracovníků a dalších osob veřejného života se s dalšími teroristickými útoky PKK v Turecku zhoršovala bezpečnostní situace na jihovýchodě Turecka. Francouzské ministerstvo zahraničí v oficiální nótě tureckým úřadům vyjádřilo své znepokojení.²⁸⁴ Stejně zareagoval francouzský ministr zahraničí i na dvouletý rozsudek uložený dvěma novinářům z deníku Cumhuriyet, jejichž „jediným proviněním byl svobodný výkon jejich povolání.“²⁸⁵ Novináři o rok dříve, solidárně s teroristickými útoky v Paříži, publikovali titulní stranu francouzského satirického týdeníku Charlie Hebdo, která prezentovala karikaturu proroka Mohameda (viz příloha č.4).

Francouzské ministerstvo zahraničí během procesů s tureckými novináři opakovaně vyjádřilo své znepokojení a připomnělo „svou oddanost svobodě projevu [...] všude na

²⁸² Turkey: "maintaining the rule of law, restraint and a sense of proportionality" [online]. 2016 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/aussenpolitik/laenderinformationen/tuerkei-node/160721-putsch/282440>

²⁸³ Turquie - Liberté d'expression - Entretien de M. Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international, avec «France Inter» [online]. 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524489224922

²⁸⁴ Turquie - Kurdes - Réponse de M. Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international, à une question - Assemblée nationale [online]. 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524493434149

²⁸⁵ Journée mondiale de la liberté de la presse - Allocution de M. Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international, à la Maison des journalistes [online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524572807850

světě.²⁸⁶ Francouzské velvyslanectví v Ankaře i generální konzulát v Istanbulu dostaly za úkol sledovat soudní řízení s předními tureckými novináři.²⁸⁷

Situaci ještě více vyhrotil vojenský převrat proti turecké vládě. Francouzský ministr dal jasně najevo svůj nesouhlas s pučem. Zdržel se jakéhokoliv hodnocení turecké vlády, kterou akcentoval jako demokraticky zvolenou. Připustil ale, že Francie v rámci boje proti Islámskému státu proti Turecku „cítí určitá podezření“.²⁸⁸ Později vydal tiskové prohlášení. Zásadně se vymezil proti jakékoliv formě vojenské diktatury, ale zároveň dal najevo, že je potřeba být „ostražitý, aby turecké úřady neuvedly vchod politický systém, jenž by se odvrátil od demokracie.“²⁸⁹ Na to mu turecký prezident vzkázal, aby se „staral o své věci.“²⁹⁰ Další upevňování moci v rukou Erdogana spojené s potíráním odpůrců vlády umožnil výjimečný stav, který byl vyhlášen bezprostředně po pokusu o převrat. Výjimečný stav platí²⁹¹ v Turecku od 20. července 2016 nepřetržitě.²⁹²

²⁸⁶ *Point de presse du porte-parole - Droits de l'Homme/Norvège/Participation de M. Jean-Marc Ayrault au 6ème congrès mondial contre la peine de mort - Turquie/Liberté de la presse - République centrafricaine/Violences - Congo/Situation politique - Mali - Jordanie/Attentat au poste-frontière de Rukban - Bahreïn - Egypte/Condamnation à mort de trois journalistes - Euro 2016/Situation de M. Chpryguine - Lancement de la deuxième édition du «French Tech Ticket» - Séminaire franco-japonais en faveur de l'innovation - Union européenne* [online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524582021135

²⁸⁷ *Point de presse du porte-parole adjoint - Diplomatie économique/«Tour de France des PME»/Déplacement de Matthias Fekl à Toulouse - Turquie* [online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524582408572

²⁸⁸ *Turquie - Entretien de M. Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international, avec «France 3»* [online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524585613325

²⁸⁹ *Turquie - Entretien de M. Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international, avec «France 3»* [online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524585948619

²⁹⁰ *Putsch/Turquie: Erdogan dit à Ayrault de «se mêler de ses affaires»* [online]. Le Figaro, 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z: <http://www.lefigaro.fr/flash-actu/2016/07/20/97001-20160720FILWWW00354-putschturquie-erdogan-dit-a-ayrault-de-se-meler-de-ses-affaires.php>

²⁹¹ Bakalářská práce byla odevzdána 11. 5. 2018

²⁹² *State of emergency in Turkey extended for sixth time* [online]. Hürriyet, 2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <http://www.hurriyetdailynews.com/state-of-emergency-in-turkey-extended-for-sixth-time-125972>

5.4 Srovnání reakcí Francie a Německa na omezování svobody projevu a tisku

Stejně jako Němci, také Francouzi kladou obrovský důraz na svobodu projevu i médií. Oba státy přes své zastupitelské úřady monitorovaly soudní procesy s předními tureckými novináři. Členi obou vlád shodně akcentovali nezbytnost nezávislosti médií a nezastupitelnost kritických názorů.

Na druhou stranu Francie ani Turecko při obraně neopustily rovinu diskuze. Němci se k tématu otevřeněji vyjadřovali skrze nižší úředníky spolkového ministerstva zahraničních věcí. Ministr Steinmayer i kancléřka Merkelová se vyjadřovali o poznání opatrněji. Téma nicméně akcentovali jako zásadní ve vztahu EU k Turecku. Tím dali otevřeně Turecku najevo, že pokračování tímto směrem znemožní přijetí Turecka do EU. Opět tím váhu odpovědnosti přenesly na úroveň EU, respektive Turecka. I přes narůstající počet soudních procesů s osobami obviněnými z porušení tureckých protiteroristických zákonů, oba státy pokračovaly ve vyjednávání dohody o migrantech s Tureckem.

Ačkoliv Francie i Německo neustále kritizovaly autokratické tendence Turecka, nikdy nekritizovaly přímo tureckého prezidenta Erdogana či vládu. Tuto kritiku navíc artikulovali pouze nižší vládní úředníci či zaměstnanci institucí EU. Problematika svobody slova a kritických názorů byla vlivem nutnosti kodifikovat dohodu s Tureckem odsunuta do pozadí. Prezident Erdogan této výhody využil k ještě intenzivnějšímu upevňování moci v Turecku. Když se ovšem pokusil napadnout svobodu médií v Německu, jeho pozice se otřásla. Kancléřka Merkelová sice dovolila vyšetřování stížnosti prezidenta Erdogana, ale následná odpověď německé společnosti donutila kancléřku prioritizovat téma svobody projevu a tisku.

Závěr – Srovnání postoje Francie a Německa vůči Turecku

Turecko bylo Francií i Německem vždy vnímáno jako strategický partner. Zejména kvůli svému geografickému umístění v problematičtém regionu Blízkého východu a z toho plynoucího vlivu na politické problémy regionu a jeho roli v migrační krizi. Evropské státy vynaložily nemalé zejména finanční prostředky na pomoc zemím sousedícím se Sýrií.

Mezi těmito i Turecku, které hostilo zdaleka nejvíc uprchlíků. Skrze jeho území navíc do Evropy přicházel ve zkoumané době vysoký počet nelegálních migrantů.^{293 294}

Vztah obou zemí k Turecku se měnil společně s vnímáním Turecka jako souseda Sýrie a životně důležitý článek navrhovaného řešení migrační krize. Před vyjednáváním smlouvy mezi EU a Tureckem bylo Turecko vnímáno jako jeden z hlavních spojenců Francie i Německa v boji proti Islámskému státu. Rostoucí počty migrantů mířící do Evropy přiměly kancléřku Německa, vyjednat s Tureckem o dohodě, která by zastavila příliv uprchlíků. Německo bylo na úrovni EU podpořeno Francií, nicméně hlavním architektem zůstalo i nadále SRN.

Základem spolupráce EU a Turecka se staly oblasti bezpečnosti a migrace. Tématem jednání byl nejprve boj proti terorismu, ať proti dílčím útokům či proti organizaci Islámský stát. Vzápětí se ovšem ústředním předmětem stala uprchlická vlna. Migrace byla akcentovaná jako důsledek rozpínání se mezinárodního terorismu, zejména Islámského státu. I přes odpor Francie a Německa k potlačování svobody slova a tisku v Turecku opakované atentáty, pokračování války v Sýrii i neustálý příliv migrantů mířící do Evropy donutily pokračovat evropské aktéry ve spolupráci. Vyjednávání získala velice pragmatický ráz. Také proto během jednání narostla částka slíbená Turecku Evropskou komisí z půl miliardy euro na miliard šest.

Tato bakalářská práce potvrdila, že Francie i Německo spolupracovaly při řešení migrační krize. Koordinovaně postupovaly i při vyjednávání s Tureckem. Na druhou stranu je nutné podotknout, že kancléřka Merkelová do velké míry jednala podle vlastního úsudku a na vlastní pěst. Francouzská vláda se ve třech ze čtyř případů později přizpůsobila německému narativu a přejala jej za svůj. Zcela totožný přístup k Turecku měly oba státy pouze v případě reakcí na omezování svobody projevu a tisku v Turecku. Tu považují za jednu ze základních hodnot Evropské unie.

²⁹³ *Azerbaijan important partner, says German FM, OSCE chair (exclusive)* [online]. 2016 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/_Anlagen/2016-06-07-interview-steinmeier_en.pdf;jsessionid=BF63FAABBC7916B6E2FBF1BA637BEBE4.s4t2?__blob=publicationFile&v=2

²⁹⁴ *Union européenne - Turquie - Réponse de M. Harlem Désir, secrétaire d'état chargé des affaires européennes, à une question à l'Assemblée nationale* [online]. Assemblée Nationale, 2015 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524473536124

Narativ přístupu EU k migraci byl z největší části utvářen v Berlíně. Samotný plán dohody o migraci s Tureckem se zde zrodil také. Francie původně chtěla hlavní těžiště řešení uprchlické krize umístit na Balkánský poloostrov, možné budoucí součásti EU. Kancléřka Merkelová se ale chopila iniciativy a vydala se do Ankary. Učinila tak dva dny před klíčovými volbami, ve kterých získala AKP zpět absolutní většinu. V dalším vyjednávání dohody o uprchlících mezi EU a Tureckem už Francie podporovala německé postoje. Do vyjednávání Paříž přispěla zejména větším důrazem na bezpečnostní aspekt migrace. V případě vztahu obou zemí k možnému přistoupení Turecka k EU Francie přejala německou rétoriku podpory otevřeného konce vyjednávání.

Německo také podporovalo tureckou vládu v boji proti terorismu, respektive PKK. Berlín i Paříž ale důsledně oddělovaly většinovou kurdskou populaci a kurdské separatistické milice. Po určitou dobu měl Erdogan také volné ruce k upevňování své pozice na domácí scéně. Když se ale pokusil zasáhnout proti svobodě médií v Německu, ztratil tuto výsadu, a Evropa jej začala otevřeně kritizovat za autokratické sklony. Tato kritika vedla k opětovnému ochlazení vztahů mezi Evropou a Tureckem.

Ankara nakonec nebyla schopna naplnit kritéria Evropské komise. Vyjednávání o vstupu Turecka do EU, včetně zrušení vízové povinnosti, tak opět uvízla na mrtvém bodě. K pokroku došlo v otázkách ekonomických a migrace. EU i Turecko prohloubily spolupráci v celní oblasti. Dohoda o vracení uprchlíků z Řecka do Turecka pomohla snížit počty migrantů přichozích do Evropy. Reálný počet žadatelů o azyl se ale příliš nezměnil, kvůli opozici Visegrádské skupiny proti mechanismu kvót na přerozdělování žadatelů o azyl.

V současné době je přijetí Turecka mezi členské státy Evropské unie v nedohlednu. I kdyby v Turecku nastal pokrok v oblasti lidských práv, stále by muselo Turecko uznat existenci Kyperské republiky, což nadále odmítá. Turecko zkusilo tuto podmínku odstranit v rámci vyjednávání dohody o zastavení transitu migrantů, ze které byla otázka Kypru zcela vypuštěna. Po nezdařeném puči a následném upevňování moci prezidentem Erdoganem se ovšem Ankara ještě dále oddálila vizi Evropské unie, na což reagoval Evropský parlament výzvou ke zmrazení přístupových rozhovorů.²⁹⁵

²⁹⁵ *Evropský parlament vyzval ke zmrazení přístupových rozhovorů s Tureckem.* Česká televize [online]. Praha, 2016 [cit. 2018-5-01]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1963318-evropsky-parlament-vyzval-ke-zmrazeni-pristupovych-rozhovoru-s-tureckem>

Summary

Turkey has always been perceived as a strategic partner by both France and Germany. Especially due to its geographical location in the region of the Middle East, its impact on region's political problems and its role in the migrant crisis Turkey has also hosted the highest number of refugees. Furthermore, a majority of irregular migrants arrived in Europe through its territory.

The relationship of both countries to Turkey has changed along with Turkey's perception as a neighbor of Syria and a vital article on the proposed solution to the migration crisis. Prior to the negotiation of the EU-Turkey treaty, Turkey was perceived as one of the main allies of France and Germany in the fight against the Islamic State. Growing numbers of migrants heading for Europe have prompted the Chancellor of Germany to negotiate with Turkey an agreement to stop the influx of refugees. Germany was supported by France at the EU level, but the main architect remained Germany.

The relationship of France and Germany to Turkey has changed along as the perception of Turkey was changing from a neighbor of Syria to an indispensable partner of the proposed solution to the migrant crisis. Prior to the negotiation of the EU-Turkey deal, Turkey was perceived as one of the main allies of France and Germany in the fight against the Islamic State. Growing numbers of migrants heading for Europe have prompted the Chancellor of Germany to negotiate with Turkey an agreement to stop the influx of refugees. Germany was supported by France at the EU level, but the main architect remained Germany.

The bases of EU-Turkey cooperation have become security and migration. The first topic of the talks was fight terrorism, whether against partial attacks or against the organization of the Islamic State. But then, the central subject became the refugee influx. Migration was accentuated as a result of the expansion of international terrorism, especially of the Islamic state. Despite the resistance of France and Germany to suppressing freedom of speech and the press in Turkey, repeated assassinations, the continuation of the war in Syria, and the constant influx of migrants heading for Europe have forced the European actors to continue in cooperation. Negotiations themselves were very pragmatic. Also, during the meeting, the amount promised to Turkey by the European Commission has grown from half a billion euros to six billion.

Finally, Turkey was unable to meet the criteria of the European Commission. Negotiations on Turkey's entry into the EU, including the abolition of the visa requirement, are again stuck at the dead end. However, progress has been made in economic and migration issues. Both the EU and Turkey have deepened customs cooperation. An agreement on the return of refugees from Greece to Turkey has helped reduce the numbers of migrants arriving in Europe. However, the real number of asylum seekers has not changed much, due to the opposition of the Visegrad Group against the quota redistribution mechanism for asylum seekers.

Even if Turkey has made progress in the area of human rights, Ankara still has to recognize the existence of the Republic of Cyprus, which it continues to reject. Turkey has tried to eliminate this condition as part of the negotiation of an agreement to halt the transit of migrants, from which the question of Cyprus has been completely eradicated. After the failed coup and the subsequent consolidation of power by President Erdogan, however, Ankara further departed from the European Union's vision, to which the European Parliament responded with a call to freeze accession talks.

This bachelor thesis confirmed that both France and Germany Works in concert to solve the migration crisis. They also co-ordinated with the negotiation with Turkey. On the other hand, it has to be noted that Chancellor Merkel has largely acted on her own judgment and on her own. The French government, in three of four cases examined, embraced the German narrative and took it as its own. France has a completely identical approach to Germany only in response to restrictions on freedom of expression and press in Turkey.

Použité zdroje

Primární prameny

Statistiky

Asylum statistics [online]. Eurostat, 2017 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z:
http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Asylum_statistics

Asylum in the EU Member States [online]. Eurostat, 2017 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z:
<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7921609/3-16032017-BP-EN.pdf/e5fa98bb-5d9d-4297-9168-d07c67d1c9e1>

EU migrant crisis: facts and figures [online]. European Parliament, 2017 [cit. 2018-03-24].
Dostupné z:
<http://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20170629STO78630/eu-migrant-crisis-facts-and-figures>

Migration and migrant population statistics [online]. Eurostat, 2017 [cit. 2018-05-09].
Dostupné z: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics

Migratory Routes: Eastern Mediterranean route [online]. Frontex, 2017 [cit. 2018-03-24].
Dostupné z: <https://frontex.europa.eu/along-eu-borders/migratory-routes/eastern-mediterranean-route/>

Number of Arriving-Departing Visitors, Foreigners and Citizens [online]. Ministry Of Culture and Tourism, 2018 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z:
<http://www.kultur.gov.tr/EN,153018/number-of-arriving-departing-visitors-foreigners-and-ci-.html>

Personen nach Migrationshintergrund für Deutschland [online]. Statistische Ämter des Bundes und der Länder, 2014 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z:
https://ergebnisse.zensus2011.de/#dynTable:statUnit=PERSON;absRel=ANZAHL;ags=00,02,01,13,03,05,09,14,16,08,15,12,11,10,07,06,04;agsAxis=X;yAxis=MHGLAND_HLND

Third country nationals found to be illegally present - annual data (rounded) [online]. Eurostat, 2018 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z:
http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=migr_eipre&lang=en

Dokumenty EU/OSN/Turecka

COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS: EU Enlargement Strategy [online]. Brusel, 2015, s. 6 [cit. 2017-11-22]. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/581401/EPRS_BRI\(2016\)581401_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/581401/EPRS_BRI(2016)581401_EN.pdf)

Communication of 6 October 2004 from the Commission to the Council and the European Parliament: Recommendation of the European Commission on Turkey's progress towards accession [online]. 2004 [cit. 2017-11-23]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM%3Ae50015>

Convention and Protocol relating to the Status of Refugees. United Nations, Ženeva, 1951.
EU-Turkey Cooperation: A €3 billion Refugee Facility for Turkey [online]. European Commission, 2015 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-6162_en.htm

EU-Turkey joint action plan [online]. European Commission, 2015 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-5860_cs.htm

International Summit Meeting of the EU heads of state or government with Turkey, 07/03/2016 [online]. Evropská rada, 2016 [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2016/03/07/>

Meeting of heads of state or government with Turkey - EU-Turkey statement, 29/11/2015 [online]. European Council, 2015 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/11/29/eu-turkey-meeting-statement/>

Press Release Regarding the Legislative Proposal of the European Commission about the Visa Liberalization for Turkish Citizens [online]. Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Turkey, 2016 [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: http://www.mfa.gov.tr/no_-105_-4-may-2016_-press-release-regarding-the-legislative-proposal-of-the-european-commission-about-the-visa-liberalization-for-turkish-citizens.en.mfa

REPUBLIC OF TURKEY: Parliamentary Elections 7 June 2015: OSCE/ODIHR Limited Election Observation Mission Final Report [online]. Waršava, 2015, s. 13 [cit. 2017-11-21]. Dostupné z: <http://www.osce.org/odihr/elections/turkey/177926?download=true>

Treaty Series: Treaties and international agreements registered or filed and recorded with the Secretariat of the United Nations [online]. New York: United Nations, 1970 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <https://treaties.un.org/doc/publication/UNTS/Volume%20606/v606.pdf>

Rozhovor

Rozhovor s J.E. panem Rolandem Galharague, Velvyslancem Francie v České republice. 8.3. 2018.

Vládní dokumenty SRN

A challenge for all of Europe [online]. 2015 [cit. 2017-11-26]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2015/09_en/2015-09-09-generaldebatte-merkel_en.html;jsessionid=A740D74D699F4118CF87628D9B82F4AF.s2t1?nn=709674

A fresh start for Germany's refugee policy [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151120-spon-fluechtlingspolitik/276632>

"A long-term solution is needed," says Chancellor [online]. 2016 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/03_en/2016-03-01-fluechtinge-mazedonien-griechenland_en.html;jsessionid=23B17C943F2847B2CF133F4E28168220.s4t2?nn=709674

"Adding fuel to the fire of this conflict will not help" [online]. 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160515-tagesspiegel/280664>

Addressing the refugee issue together [online]. 2015 [cit. 2017-12-03]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2015/2015-10-18-tuerkei-montag_en.html;jsessionid=F1EE671AFAC1F832AC6916F9DB0D7E98.s1t2?nn=709674

"An unprecedented chance" [online]. 2016 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160310-rheinneckarzeitung/279194>

Angela Merkel offers Turkey assistance for border region [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: [https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2016/2016-02-08-merkel-](https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2016/2016-02-08-merkel-ankara_en.html;jsessionid=23B17C943F2847B2CF133F4E28168220.s4t2?nn=709674)

[ankara_en.html;jsessionid=23B17C943F2847B2CF133F4E28168220.s4t2?nn=709674](https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2016/2016-02-08-merkel-ankara_en.html;jsessionid=23B17C943F2847B2CF133F4E28168220.s4t2?nn=709674)

Antrag zum Völkermord an Armeniern beschlossen [online]. Deutscher Bundestag, 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://dip21.bundestag.de/dip21/btd/18/086/1808613.pdf>

Assistance for Jordan, Turkey and Northern Iraq [online]. 2016 [cit. 2018-03-24].

Dostupné z: [https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/01_en/2016-01-27-mueller-](https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/01_en/2016-01-27-mueller-nordirak_en.html;jsessionid=BF63FAABBC7916B6E2FBF1BA637BEBE4.s4t2?nn=709674)

[nordirak_en.html;jsessionid=BF63FAABBC7916B6E2FBF1BA637BEBE4.s4t2?nn=709674](https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/01_en/2016-01-27-mueller-nordirak_en.html;jsessionid=BF63FAABBC7916B6E2FBF1BA637BEBE4.s4t2?nn=709674)

Attack is an attempt to sow the seeds of fear [online]. 2015 [cit. 2017-12-06]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2015/10_en/2015-10-10-kondolenz-ankara_en.html?nn=709674

Azerbaijan important partner, says German FM, OSCE chair (exclusive) [online]. 2016 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z:

https://www.bundesregierung.de/Content/EN/_Anlagen/2016-06-07-interview-steinmeier_en.pdf;jsessionid=BF63FAABBC7916B6E2FBF1BA637BEBE4.s4t2?__blob=publicationFile&v=2

Creating a viable humanitarian system [online]. 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z:

https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2016/2016-05-20-merkel-istanbul_en.html?nn=709674

Cyprus and Germany: Bilateral Relations in Times of Crisis and Possible Reunification.

Keynote speech by Minister of State for Europe Michael Roth at the German-Cyprian Forum of the Friedrich Ebert Stiftung [online]. 2015 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z:

<https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151127-stm-r-fes/276768>

Ending the illegal entry of refugees into the EU [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné

z: <https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2016/2016-03-16-europaeischer-rat-maerz.html?nn=709674>

European Council meeting (18 and 19 February 2016) – Conclusions [online]. 2016 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/blob/279142/b08faf7ea247b4c80b48eb15e14d96e2/160307-zukunft-eu-er-data.pdf>

EU-Turkey Agreement is making progress [online]. 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2016/2016-04-23-merkel-tuerkei_en.html;jsessionid=5CD431874173B13DBE81A1FF05702E2A.s4t2?nn=709674

Federal Government condemns attack [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/02_en/2016-02-18-anschlag-ankara_en.html;jsessionid=23B17C943F2847B2CF133F4E28168220.s4t2?nn=709674

"Flexibility is called for now" [online]. 2015 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2015/08_en/2015-08-31-sommer-pk-der-kanzlerin_en.html

Foreign Minister Steinmeier condemns attack in Istanbul [online]. 2016 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160607-istanbul/281096>

Foreign Minister Steinmeier meets with EU colleagues [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/aussenpolitik/europa/151214-bm-rfab/277268>

Foreign Minister Steinmeier on Germany's OSCE Chairmanship at the UN Security Council in New York [online]. 2016 [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160229-un-osze/278978>

Foreign Minister Steinmeier on the Armenia resolution in the German Bundestag [online]. 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160602-bm-armenien-resolution/281004>

Foreign Minister Steinmeier on the shooting down of a Russian military aircraft [online]. 2015 [cit. 2017-12-06]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151124-russland-tuerkei/276708>

Foreign Minister Steinmeier talks to the newspaper Rheinische Post [online]. 2015 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/150808-rheinischepost/273876>

German government allows inquiry [online]. 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/04_en/2016-04-15-bundesregierung-entscheidung-boehmermann_en.html?nn=709674

German government stands by freedom of expression [online]. 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/03_en/2016-03-30-tuerkei-meinungsfreiheit_en.html?nn=709674

Germany and Turkey - partners in Europe [online]. 2010 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: https://archiv.bundesregierung.de/ContentArchiv/EN/Archiv17/Artikel/2010/04/2010-03-29-ankara-erster-tag-tuerkei_en.html

Germany's New Global Role - Berlin steps up [online]. 2016 [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160615-namensartikel-foreignaffairs/281254>

Human Rights Commissioner on arrests in Turkey [online]. 2015 [cit. 2017-12-03]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160622-mrhh-tuerkei/281440>

Immunity and visa liberalisation - open questions [online]. 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reiseberichte/2016/2016-05-23-merkel-tuerkei-bilaterales-treffen-mit-erdogan_en.html?nn=709674

Injustice to their own people [online]. 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/07_en/2016-07-16-tuerkei-militaerputsch_en.html?nn=709674

Joining forces to address terrorism and illegal migration [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/01_en/2016-01-21-deutschland-tuerkei_en.html;jsessionid=BF63FAABBC7916B6E2FBF1BA637BEBE4.s4t2?nn=709674

Joint declaration on Russian military actions in Syria [online]. 2015 [cit. 2017-12-06]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151002-erklaerung-syr/275316>

Minister of State Böhmer meets Turkish opposition leader [online]. 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges->

amt.de/en/aussenpolitik/laenderinformationen/tuerkei-node/160513-stm-b-kilicduroglu/280590

Minister of State for Europe visits Turkey [online]. 2016 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/aussenpolitik/laenderinformationen/tuerkei-node/160329-stm-r-tuerkei/279522>

NATO special meeting in Brussels [online]. 2015 [cit. 2017-11-24]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2015/07_en/2015-07-28-tuerkei_en.html?nn=709674

No understanding for Turkish responses [online]. 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/06_en/2016-06-09-bundestag-armenien_en.html?nn=709674

Prime Minister Erdoğan visits Berlin [online]. 2014 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/aussenpolitik/laenderinformationen/tuerkei-node/140203-bm-davutoglu/259598>

Priority to be given to EU-Turkey Joint Action Plan [online]. Frontex, 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/02_en/2016-02-19-eu-rat-migration_en.html;jsessionid=23B17C943F2847B2CF133F4E28168220.s4t2?nn=709674

Solidarity with Côte d'Ivoire and Turkey [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/03_en/2016-03-14-anschlaege_en.html?nn=709674

Special Representative Rücker visits the Turkish-Syrian border [online]. 2016 [cit. 2018-02-13]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160212-tuerkei-syrien/278556>

Speech by Federal Chancellor Dr Angela Merkel at the opening of the Supporting Syria and the Region conference in London on 4 February 2016 [online]. 2016 [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reden/2016/2016-02-04-bkin-rede-syrien-konferenz_en.html;jsessionid=BF63FAABBC7916B6E2FBF1BA637BEBE4.s4t2?nn=709674

Speech by Foreign Minister Steinmeier at the European Writers Conference 2016 [online]. 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160509-schriftstellerkonferenz/280480>

Speech by Minister of State for Europe Michael Roth on the occasion of his meeting with students of Bilgi University, Istanbul [online]. 2016 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160321-istanbul-universitaet/279418>

Speech by Minister of State Michael Roth at the opening of the 9th Deutsche Welle Global Media Forum in Bonn [online]. 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160613-globalmediaforum/281168>

Standing by Iraq in turbulent times [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/aussenpolitik/laenderinformationen/irak-node/151207-bm-irak/277112>

Statement by Federal Chancellor Angela Merkel to the European Parliament [online]. 2015 [cit. 2017-12-01]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reden/2015/2015-10-07-merkel-ep_en.html;jsessionid=A5C5F51D660F7B3C7EBEE04AE7A87D2F.s1t2?nn=709674

Statement by Foreign Minister Steinmeier on the meeting between the Russian and Turkish Foreign Ministers [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151204-russland-tuerkei/277010>

Steinmeier in New York for talks on Syria [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/aussenpolitik/laenderinformationen/syrien-node/151217-syrien-newyork/277318>

Strong decline in number of asylum-seekers entering Germany [online]. 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/04_en/2016-04-08-fluechtlingszahlen_en.html?nn=709674

Take effective action to clamp down on human traffickers [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/02_en/2016-02-11-nato-verteidigungsminister_en.html;jsessionid=23B17C943F2847B2CF133F4E28168220.s4t2?nn=709674

The first Syrian refugees arrive legally in Germany [online]. 2016 [cit. 2018-03-25].
Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/04_en/2016-04-04-neu-eu-tuerkei_en.html?nn=709674

There is certainly no shortage of ground troops in Syria” [online]. 2015 [cit. 2018-02-12].
Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151219-bm-spiegel/277416>

Tornado jets fly first missions [online]. 2016 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z:
https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/01_en/2016-01-08-bundeswehr-einsatz-gegen-is_en.html;jsessionid=BF63FAABBC7916B6E2FBF1BA637BEBE4.s4t2?nn=709674

Turkey: "maintaining the rule of law, restraint and a sense of proportionality" [online].
2016 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/aussenpolitik/laenderinformationen/tuerkei-node/160721-putsch/282440>

Special Representative Rucker visits the Turkish-Syrian border [online]. 2016 [cit. 2018-02-13]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160212-tuerkei-syrien/278556>

Speech by Foreign Minister Steinmeier at the European Writers Conference 2016 [online].
2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160509-schriftstellerkonferenz/280480>

Speech by Minister of State for Europe Michael Roth on the occasion of his meeting with
students of Bilgi University, Istanbul [online]. 2016 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z:
<https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160321-istanbul-universitaet/279418>

Speech by Minister of State Michael Roth at the opening of the 9th Deutsche Welle Global
Media Forum in Bonn [online]. 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z:
<https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160613-globalmediaforum/281168>

Standing by Iraq in turbulent times [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z:
<https://www.auswaertiges-amt.de/en/aussenpolitik/laenderinformationen/irak-node/151207-bm-irak/277112>

Statement by Federal Chancellor Angela Merkel to the European Parliament [online]. 2015
[cit. 2017-12-01]. Dostupné z:

https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reden/2015/2015-10-07-merkel-ep_en.html?jsessionid=A5C5F51D660F7B3C7EBEE04AE7A87D2F.s1t2?nn=709674

Statement by Foreign Minister Steinmeier on the meeting between the Russian and Turkish Foreign Ministers [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151204-russland-tuerkei/277010>

Steinmeier in New York for talks on Syria [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/aussenpolitik/laenderinformationen/syrien-node/151217-syrien-newyork/277318>

Strong decline in number of asylum-seekers entering Germany [online]. 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/04_en/2016-04-08-fluechtlingszahlen_en.html?nn=709674

Take effective action to clamp down on human traffickers [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/02_en/2016-02-11-nato-verteidigungsminister_en.html?jsessionid=23B17C943F2847B2CF133F4E28168220.s4t2?nn=709674

The first Syrian refugees arrive legally in Germany [online]. 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/04_en/2016-04-04-neu-eu-tuerkei_en.html?nn=709674

There is certainly no shortage of ground troops in Syria” [online]. 2015 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151219-bm-spiegel/277416>

Tornado jets fly first missions [online]. 2016 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/01_en/2016-01-08-bundeswehr-einsatz-gegen-is_en.html?jsessionid=BF63FAABBC7916B6E2FBF1BA637BEBE4.s4t2?nn=709674

"We don't want a new Cold War" [online]. 2015 [cit. 2017-12-03]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/160712-bm-noz/282194>

We have to ensure that fewer refugees come [online]. 2015 [cit. 2017-12-06]. Dostupné z: <https://www.auswaertiges-amt.de/en/Newsroom/151016-bild/275648>

We must find a common response," says Chancellor [online]. 2016 [cit. 2018-03-22].
Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/03_en/2016-03-10-merkel-mdr-interview-fluechtlingskrise_en.html;jsessionid=651DD1AFDC1E7234957BB60FED2255ED.s4t2?nn=709674

We must work together to resolve the refugee crisis [online]. 2016 [cit. 2018-03-24].
Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/03_en/2016-03-16-regierungserklaerung_en.html?nn=709674

Vládni dokumenty Francie

70e Assemblée générale des Nations unies - Migrations - Intervention de M. François Hollande, président de la République, devant l'Assemblée générale de l'Organisation des Nations unies [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524145613991

Arménie - Reconnaissance du génocide arménien - Conseil de coordination des organisations arméniennes de France - Discours de M. François Hollande, président de la République [online]. 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524476097317

Attentats à Paris - Daech - Syrie - Déclaration du groupe de soutien international à la Syrie [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524235165727

Grèce - Déclaration du gouvernement sur la situation de la Grèce et les enjeux européens - Intervention de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, au Sénat [online]. European Commission, 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523356911576

Joint Communiqué - German-Turkish intergovernmental consultations, 22nd January 2016 [online]. 2016 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: <https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Pressemitteilungen/BPA/2016/2016-01-22-gemeinsame-erklaerung-deu-tur-konsultationen->

anglais_en.html;jsessionid=BF63FAABBC7916B6E2FBF1BA637BEBE4.s4t2?nn=7096
74

Journée mondiale de la liberté de la presse - Allocution de M. Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international, à la Maison des journalistes[online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524572807850

Lutte contre le terrorisme - États-Unis - Syrie - Russie - Daech - Conférence de presse conjointe de M. François Hollande, président de la République, avec M. Barack Obama, président des États-Unis d'Amérique - Propos de M. Hollande [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524237838137

Lutte contre le terrorisme - Mesures de sécurité - Réponse de M. Bernard Cazeneuve, ministre de l'intérieur, à une question à l'Assemblée nationale [online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524584624200

Lutte contre le terrorisme - Réunion ministérielle restreinte de la Coalition internationale contre Daech - Déclaration des co-présidents [online]. 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523348335834

Lutte contre le terrorisme - Syrie - Irak - Réfugiés - Réponse de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, à une question - Assemblée nationale [online]. European Commission, 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523358799612

Migrations - Conférence de presse conjointe de M. François Hollande, président de la République, et du Premier ministre d'Irlande - Propos de M. Hollande [online]. 2015 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524045843097

Migrations - Déclaration conjointe de M. François Hollande, président de la République, et de Mme Angela Merkel, chancelière de la République fédérale d'Allemagne - Propos de

M. Hollande [online]. 2015 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524040909186

Migrations - Espace Schengen - Conférence de presse de M. François Hollande, président de la République [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524133385440

Migrations - Espace Schengen - Conseil des ministres [online]. 2015 [cit. 2018-04-19].

Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524143885573

Migrations - Espace Schengen - Entretien de M. Bernard Cazeneuve, ministre de l'intérieur, avec «RTL» [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524131191703

Migrations - Entretien de M. Harlem Désir, secrétaire d'État chargé des affaires européennes, avec la presse à l'issue du sommet de Vienne sur les Balkans occidentaux [online]. 2015 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524044574424

Migrations - Espace Schengen - Entretien de M. Harlem Désir, secrétaire d'État chargé des affaires européennes, avec «TV5MONDE» - «RFI» - «Le Monde» [online]. 2015 [cit.

2018-04-19]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524130944355

Migrations - Entretien de M. Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international, avec «I-Télé» [online]. 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524492929785

Outien à l'élevage français - Grèce - Maghreb - Turquie - Chine - Politique agricole commune - Déclaration de M. François Hollande, président de la République, à l'issue de la rencontre avec les organisations professionnelles agricoles [online]. European

Comission, 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523363631458

Point de presse du porte-parole - Conférence de Paris pour le climat/Lancement des travaux du site du Bourget par M. Laurent Fabius - Méditerranée/Participation de M. Laurent Fabius au «Dialogue 5+5» - Turquie/Déplacement de M. Matthias Fekl à Istanbul - Irak/Attentats - Santé/Prix Nobel de médecine 2015 - Turquie - République du Congo [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524147345355

Point de presse du porte-parole adjoint - Diplomatie économique/«Tour de France des PME»/Déplacement de Matthias Fekl à Toulouse - Turquie [online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524582408572

Point de presse du porte-parole - Décès de Denis Pietton/Déclaration de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international - Turquie - Côte d'Ivoire - Syrie - Iran - Libye [online]. 2015 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524470444713

Point de presse du porte-parole - Droits de l'Homme/Norvège/Participation de M. Jean-Marc Ayrault au 6ème congrès mondial contre la peine de mort - Turquie/Liberté de la presse - République centrafricaine/Violences - Congo/Situation politique - Mali - Jordanie/Attentat au poste-frontière de Rukban - Bahreïn - Egypte/Condamnation à mort de trois journalistes - Euro 2016/Situation de M. Chpryguine - Lancement de la deuxième édition du «French Tech Ticket» - Séminaire franco-japonais en faveur de l'innovation - Union européenne [online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524582021135

Point de presse du porte-parole - République centrafricaine/Participation de M. Jean-Marc Ayrault à l'investiture du nouveau président - Turquie/Présence de diplomates européens au procès de MM. Can Dündar et Erdem Gül - Haïti/Nomination d'un gouvernement intérimaire - Ouverture de la négociation d'un futur accord d'application de la convention des Nations unies sur le droit de la mer de 1982 - Azerbaïdjan - Syrie - Détournement d'avion - Processus de paix [online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524561074348

Point de presse du porte-parole - Syrie/Bombardement délibéré visant un hôpital soutenu par MSF/Déclaration de M. Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international [online]. 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524482177257

Point de presse du porte-parole - Turquie [online]. 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523372491059

Point de presse du porte-parole - UE/Déplacement de M. Harlem Désir à Saint-Jean-de-Braye - Participation de Mme Girardin à la première édition de la «fondue solidaire» - Soudan/Violences au Darfour - Journée internationale de la tolérance zéro à l'égard des mutilations génitales féminines - MAEDI/Journée des métiers - Coopération avec l'école VaiVai au carnaval de São Paulo - Syrie - Agenda du ministre et des secrétaires d'État - 8 au 14 février 2016 [online]. 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524478690117

Point de presse du porte-parole - Yémen/Entretien de M. Laurent Fabius avec son homologue - Iran/Déplacement de M. Laurent Fabius - Allemagne/Déplacement de M. Harlem Désir à Berlin - Lutte contre le terrorisme/Participation de M. Matthias Fekl à la réunion internationale sur les combattants terroristes étrangers - Bahreïn/Attentat - Maroc - Turquie [online]. 2015 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524040101912

Solidarity with Côte d'Ivoire and Turkey [online]. 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z:

https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2016/03_en/2016-03-14-anschlaege_en.html?nn=709674

Sommet de La Valette - Continent africain - Migrations - Conférence de Paris pour le climat - Conférence de presse de M. François Hollande, président de la République [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524232689035

Speech by Federal Chancellor Dr Angela Merkel at the opening of the Supporting Syria and the Region conference in London on 4 February 2016 [online]. 2016 [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: https://www.bundesregierung.de/Content/EN/Reden/2016/2016-02-04-bkin-rede-syrien-konferenz_en.html;jsessionid=BF63FAABBC7916B6E2FBF1BA637BEBE4.s4t2?nn=709674

Syrie - Déclaration du porte-parole du ministère des affaires étrangères et du développement international [online]. 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524481982115

Syrie - Entretien de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, avec «RTL» [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524126840950

Syrie - Intervention française - Iran - Russie - Audition de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, devant la commission des affaires étrangères de l'Assemblée nationale [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524132856229

Syrie - Irak - Daech - Audition de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, devant la commission des affaires étrangères de l'Assemblée nationale [online]. 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523350129183

Turquie - Attentat à Ankara - Communiqué de la présidence de la République [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524217528445

Turquie - Attentat à Ankara - Déclaration du porte-parole du ministère des affaires étrangères et du développement international [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z:

http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524217478773

Turquie - Attentat à l'aéroport d'Istanbul - Conseil européen - Conférence de presse de M. François Hollande, président de la République [online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524584465637

Turquie - Attentat suicide à Suruç - Entretien de M. François Hollande, président de la République avec son homologue turc - Communiqué de la présidence de la République[online]. 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523371662765

Turquie - Daech - Populations kurdes - Propos de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, lors de la conférence inaugurale de l'école des affaires internationales de Sciences Po [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524128989465

Turquie - Entretien de M. Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international, avec «France 3» [online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524585613325

Turquie - Entretien téléphonique de M. François Hollande, président de la République, avec son homologue turc - Communiqué de la présidence de la République [online]. 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523372007919

Turquie - Kurdes - Réponse de M. Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international, à une question - Assemblée nationale [online]. 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524493434149

Turquie - Liberté d'expression - Entretien de M. Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international, avec «France Inter» [online]. 2016 [cit.

2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524489224922

Turquie - Syrie - Daech - Réponse de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, à une question - Assemblée nationale [online]. 2015 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524141577229

Union européenne - Adhésion de la Turquie - Réponse de M. Manuel Valls, Premier ministre, à une question à l'Assemblée nationale [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524226216492

Union européenne - Conseil européen - Turquie - Syrie - Migrations - Propos à la presse de M. François Hollande, président de la République [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524237838137

Union européenne - Conseil des affaires étrangères - Syrie - Conclusions [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524217556566

Union européenne - Intervention de M. François Hollande, président de la République, au Parlement européen [online]. Strasbourg, 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524217024482

Union européenne - Migrations - Turquie - Grèce - Entretien de M. Harlem Désir, secrétaire d'État chargé des affaires européennes, avec «LCP- Assemblée nationale» [online]. 2015 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524227445904

Union européenne - Pologne - Turquie - Migrations - Royaume-Uni - Audition de M. Laurent Fabius, ministre des affaires étrangères et du développement international, devant la Commission des affaires étrangères de l'Assemblée nationale [online]. Assemblée Nationale, 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?152447399698912.

Union européenne - Questions migratoires - Conseil européen - Conclusions [online]. 2015 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1523350767258

Union européenne - Referendum britannique - Migrations - Turquie - Syrie - Yémen - Intervention au Sénat de M. Harlem Désir, secrétaire d'État chargé des affaires européennes, lors du débat préalable au conseil européen des 18 et 19 février 2016 [online]. 2016 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524482392409

Union européenne - Référendum britannique - Relations bilatérales - Turquie - Entretien de Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international, avec «I-Télé» [online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524582576003

Union européenne - Turquie - Migrations - Réponse de M. Jean-Marc Ayrault, ministre des affaires étrangères et du développement international, à une question - Assemblée nationale [online]. 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524579095814

Union européenne - Turquie - Réponse de M. Harlem Désir, secrétaire d'état chargé des affaires européennes, à une question à l'Assemblée nationale [online]. Assemblée Nationale, 2015 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524473536124

Oficiální projevy politiků

Interview de M. Jacques Chirac, Président de la République [online]. Istanbul: CNN Turkey, 1999 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <http://discours.vie-publique.fr/notices/997000235.html>

Jacques Chirac : la Turquie a toute sa place en Europe [online]. Les Echos, 2002 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: https://www.lesechos.fr/25/11/2002/LesEchos/18788-024-ECH_jacques-chirac---la-turquie-a-toute-sa-place-en-europe.htm

NICOLAS SARKOZY : « L'EUROPE RESTE UNE IDÉE PROFONDÉMENT MODERNE MAIS LE PROJET EUROPÉEN A VIEILLI. IL FAUT LE REFONDER

» [online]. Les Républicains, 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z:
[http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-
php/util/documents/accede_document.php?1524582408572](http://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/util/documents/accede_document.php?1524582408572)

Выступление начальника ГОУ ГШ ВС РФ Сергея Рудского по факту атаки ВВС
Турции российского Су-24М: Speech of the Chief of the Main Operational Directorate of
the General Staff of the Russian Armed Forces Lt.Gen. Sergei Rudskoy on Turkish Air
Force's F-16 fighter attack on Russian Su-24M tactical bomber [online]. YouTube, 2015
[cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=KGIJFoIBKQw>

Sekundární literatura

AKSU, Kenan. Turkey-EU relations: power, politics and the future. Newcastle upon Tyne,
UK: Cambridge Scholars Pub., 2012.

ALTUNIŞIK, Meliha Benli. a Özlem Tür. KAVLI. Turkey: challenges of continuity and
change. New York: Routledge, 2005.

AYDIN-DÜZGİT, Senem, Anne DUNCKER, Daniela HUBER, E. Fuat KEYMAN a
Nathalie TOCCI. Global Turkey in Europe: Political, Economic, and Foreign Policy
Dimensions of Turkey's Evolving Relationship with the EU. Řím: Nuova cultura, 2013.
ISBN 9788868120603.

BARBEZAT, Daniel. International Cooperation and Domestic Cartel Control: The
International Steel Cartel, 1926-1938. The Journal of Economic History. Cambridge:
Cambridge University Press, 1990, **50**(2), s. 436 - 438.

BILLION, Didier. France - Turquie : entre tensions et normalisation: De la difficulté de
parvenir à une relation apaisée. Paříž: IRIS, 2015, s. 71 - 83.

BURC, Rosa a Burak COPUR. La politique turque de l'Allemagne sous Merkel : un bilan
critique. Paříž: IFRI, 2017.

CLÉMENTEL, Étienne. La France et la politique économique interalliée. 1931. Paříž: Les
Presses universitaires de France, 2014.

Debata mezi P. Moscovici, ministrem zahraničí Francie, a G.-F. Dumontem, geografem a
bývalým rektorem Sorbonny: L'Europe : quelle identité et quelles frontières ? Université
Paris-Sorbonne - Paris IV, 2003.

Ebru, TURHAN a SEUFERT Günter. GERMAN INTERESTS AND TURKEY'S EU ACCESSION PROCESS: A HOLISTIC PERSPECTIVE. Istanbul: Istanbul Policy Center [online]. 2015 [cit. 2018-04-30]. Dostupné z: <http://ipc.sabanciuniv.edu/wp-content/uploads/2015/11/EbruTurhan-German-Interests-and-Turkey%E2%80%99s-EU-Accession-Process-Report.pdf>

GIL-BAZO, María-Teresa. THE SAFE THIRD COUNTRY CONCEPT IN INTERNATIONAL AGREEMENTS ON REFUGEE PROTECTION. Netherlands Quarterly of Human Rights [online]. United Nations, 2015, **33**(1), s. 42 - 77 [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://www.unhcr.org/59c4be077.pdf>

GILLINGHAM, John. Coal, Steel, and the Rebirth of Europe, 1945–1955. Cambridge: Cambridge Books [online], 1991 [cit. 2017-10-25]. ISBN 9780521400596.

HAUGE, Lisa, Wolfgang WESSELS a Atila ERALP. Mapping Milestones and Periods of past EU Turkey relations. Kolín nad Rýnem: CETEUS, 2016

HUNTINGTON, Samuel P. The Clash of Civilizations?. New York: Foreign Affairs. 1993, **72**(3), 22 - 49.

IDIZ, Semih. La Turquie et son « problème français ». Paříž: IFRI, 2010.

KARLAS, Jan a Petr DRULÁK. Jak zkoumat politiku: kvalitativní metodologie v politologii a mezinárodních vztazích. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-385-7.

KİRİŞCİ, Kemal. The Question of Asylum and Illegal Migration in European Union-Turkish Relations. Turkish Studies. Londýn: Routledge, 2010, s. 80 - 106.

KRUMM, Thomass. The EU-Turkey refugee deal of autumn 2015 as a two-level game. TURKISH JOURNAL OF INTERNATIONAL RELATIONS. Istanbul: Turkish-German University, 2015, **14**(4), s. 21 - 36.

MARTIN, Natalie. EU-Turkey accession: Why Brussels is rhetorically entrapped and what Ankara can do about it [online]. ECPR, 2014 [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: <https://ecpr.eu/Filestore/PaperProposal/c113a371-46c3-4f23-a7c1-ec0bb0d07ee3.pdf>. Academic paper. Nottingham Trent University.

MILWARD, Alan. The Reconstruction of Western Europe, 1945-1951. Londýn, 1984.

MONCEAU, Nicolas. L'adhésion de la Turquie à l'Union européenne et l'opinion publique turque. CEMOTI, 2003.

NUGENT, Neill. The Government and Politics of the European Union. 8th edition. Basingstoke: Palgrave, 2017.

NUROĞLU, Elif, Ela Sibel BAYRAK MEYDANOGLU a Enes BAYRAKLI. Turkish German affairs from an interdisciplinary perspective. New York: Peter Lang, 2015. ISBN 978-3631668580.

OKYAY, Asli S. Turkey's post-2011 approach to its Syrian border and its implications for domestic politics. International Affairs. Oxford University Press, 2017, **93**(4), s. 829 – 846.

ÖZER, Yonca a Çigdem NAS. Turkey and EU Integration: Achievements and Obstacles. Londýn: Routledge, 2017.

PUTNAM, Robert. Diplomacy and Domestic Politics: The Logic of Two-Level Games. New York: International Organization. 1988, **42**(3), s. 427 – 460.

REDMOND, John. Turkey and the European Union: Troubled European or European Trouble? International Affairs. Londýn: Royal Institute of International Affairs, 2007, **83**(2): 305-317.

SAATCIOGLU, B. AKP's Europeanization' in Civilianization, Rule of Law and Fundamental Freedoms: The Primacy of Domestic Politics. Journal of Balkan and Near Eastern Studies. 2014, **16**(1).

SELVIK, Kjetil a Stig STENSLIE. Stability and Change in the Modern Middle East: Kjetil Selvik, Stig Stenslie. Londýn: I.B. Tauris, 2011.

SCHMID, Dorothée. FRANCE-TURQUIE : RETOUR D'ALLIANCE ?. IFRI: Institut du Bosphore, 2014.

TURHAN, Ebru. Europe's Crises, Germany's Leadership and Turkey's EU Accession Process. CESifo Forum. 2016, s. 25 - 29.

VERNEY, Susannah. National identity and political change on Turkey's road to EU membership. Journal of Southern Europe and the Balkans. Londýn: Routledge, 2007, **9**(3), s. 213 – 221.

VISIÉ, Claire. La Turquie : instrument de politisation, objet de politisation. European Journal of Turkish Studies. 2009.

Ostatní internetové zdroje

AGENDA PRO MIGRACI [online]. European Commission, 2018 [cit. 2018-04-10].

Dostupné z: https://ec.europa.eu/czech-republic/news/focus/migrace/migrace_od_a_do_z_cs

Binali Yıldırım [online]. Twitter, 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z:

https://twitter.com/BA_Yildirim/status/738274052528295936/photo/1

CETEUS [online]. Kolín nad Rýnem: Universität zu Köln, 2018 [cit. 2018-05-08].

Dostupné z: <http://www.ceteus.uni-koeln.de/>

Commercial and Economic Relations between Turkey and the Federal Republic of

Germany. [Http://www.mfa.gov.tr](http://www.mfa.gov.tr) [online]. 2016 [cit. 2017-11-23]. Dostupné z:

<http://www.mfa.gov.tr/commercial-and-economic-relations-between-turkey-and-the-federal-republic-of-germany.en.mfa>

Die Bundesregierung [online]. Berlín, 2018 [cit. 2018-05-08]. Dostupné z:

https://www.bundesregierung.de/Webs/Breg/DE/Bundesregierung/Bundeskanzleramt/_node.html

Federal Foreign Office [online]. Berlín, 2018 [cit. 2018-05-08]. Dostupné z:

<https://www.auswaertiges-amt.de/en>

France Diplomatie [online]. Paříž, 2018 [cit. 2018-05-08]. Dostupné z:

<https://www.diplomatie.gouv.fr/en/>

Gouvernement.fr [online]. Paříž, 2018 [cit. 2018-05-08]. Dostupné z:

<https://www.gouvernement.fr/>

Histoire des relations entre la Turquie et la France :Quelques dates et repères

symboliques. [online]. Ambassade de France à Ankara, 2017 [cit. 2018-05-02]. Dostupné

z: <https://tr.ambafrance.org/Histoire-des-relations-entre-la>

Institut français des relations internationales [online]. Paříž, 2018 [cit. 2018-05-08].

Dostupné z: <https://www.ifri.org/>

Journalism engulfed by the purge [online]. Reporters Without Borders, 2017 [cit. 2018-03-

27]. Dostupné z: <https://rsf.org/en/turkey>

Merkels Depeschen [online]. Der Tagesspiegel, 2004 [cit. 2018-05-06]. Dostupné z:

<https://www.tagesspiegel.de/politik/merkels-depeschen/547734.html>

Mevlüt Çavuşoğlu [online]. Twitter, 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: https://twitter.com/MevlutCavusoglu/status/738333544284573700?ref_src=twsrc%5Etfw&ref_url=http%3A%2F%2Fwww.dw.com%2Fen%2Fbundestag-passes-armenia-genocide-resolution-unanimously-turkey-recalls-ambassador%2Fa-19299936

PLECHANOVÁ, Běla. 60. léta: Krize Evropských společenství [online]. Vláda České republiky: Euroskop, 2005 [cit. 2018-05-03]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8886/sekce/60-leta/>

Présentation de la Turquie [online]. Paris: Ministère de l'Europe et des Affaires étrangères, 2018 [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: <https://www.diplomatie.gouv.fr/fr/dossiers-pays/turquie/presentation-de-la-turquie/>

Présidence de la République française [online]. Paříž, 2018 [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <http://www.elysee.fr/>

JINAM!!! Report on the human rights situation in South-East Turkey [online]. Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, 2017 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: http://www.ohchr.org/Documents/Countries/TR/OHCHR_South-East_TurkeyReport_10March2017.pdf

Türk-Alman Üniversitesi | Türkisch-Deutsche Universität [online]. Istanbul, 2018 [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <http://www.tau.edu.tr/>

TUYGAN, Ali. High Time to End the Syria Conflict [online]. Ankara, 2015 [cit. 2018-01-03]. Dostupné z: <https://diplomaticopinion.com/2015/09/07/high-time-to-end-the-syria-conflict/>

TUYGAN, Ali. Turkey-EU Migrant/Refugee Deal [online]. Ankara, 2016 [cit. 2018-01-03]. Dostupné z: <https://diplomaticopinion.com/2016/03/20/turkey-eu-migrantrefugee-deal/>

Visites des autorités françaises en Turquie [online]. Francouzské velvyslanectví v Ankaře, 2018 [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: <https://tr.ambafrance.org/Visites-des-autorites-francaises>

Tisk

120 Kurdish tribal leaders call on PKK to leave [online]. Daily Sabah, 2015 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <https://www.dailysabah.com/politics/2015/09/03/120-kurdish-tribal-leaders-call-on-pkk-to-leave>

Ahmet Davutoglu, Turkey's foreign minister, to 'succeed' Erdogan [online]. The Guardian, 2014 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2014/aug/27/turkey-foreign-minister-ahmet-davutoglu-succeed-erdogan>

Bundestag passes Armenia 'genocide' resolution unanimously, Turkey recalls ambassador [online]. Deutsche Welle, 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://www.dw.com/en/bundestag-passes-armenia-genocide-resolution-unanimously-turkey-recalls-ambassador/a-19299936>

Cyprus won't open EU accession chapters for Turkey [online]. The International Coordinating Committee "Justice for Cyprus", 2012 [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <http://news.pseka.net/index.php?module=article&id=12350>

Erdogan poem: Turkey demands German action over 'obscene' satirist [online]. BBC, 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-europe-36013191>

Erdogan urges Sarkozy to drop 'prejudices' [online]. NY Times, 2007 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2007/05/15/news/15iht-turkey.5.5724393.html?module=ArrowsNav&contentCollection=World&action=keypress@ion=FixedLeft&pgtype=article>

Erdogan's Assault on Freedom and Democracy [online]. Der Spiegel, 2016 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <http://www.spiegel.de/international/europe/merkel-ally-erdogan-moves-closer-to-autocracy-in-turkey-a-1085497.html>

ERLANGER, Steven. Germany Steps Away From European Unity. New York Times [online]. Brusel, 2011 [cit. 2018-01-03]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2015/09/03/world/europe/germany-migrant-crisis.html>

EU hopes Turkey summit to ease migrant crisis [online]. 2015 [cit. 2017-11-26]. Dostupné z: <https://euobserver.com/migration/130532>

European commission faces challenge to grant visa-free travel to Turks [online]. The Guardian, 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z:

<https://www.theguardian.com/world/2016/may/04/european-commission-urges-eu-backing-for-visa-free-travel-for-turks-ankara>

Evropský parlament vyzval ke zmrazení přístupových rozhovorů s Tureckem. Česká televize [online]. Praha, 2016 [cit. 2018-5-01]. Dostupné z:

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1963318-evropsky-parlament-vyzval-ke-zmrazeni-pristupovych-rozhovoru-s-tureckem>

Face à l'islam de France, du déni à la paralysie [online]. Paris: L'Express, 2014 [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: https://www.lexpress.fr/actualite/face-a-l-islam-de-france-du-deni-a-la-paralysie_1548482.html

German ambassador defends appearance at Cumhuriyet journalists' trial [online]. Hurriyet, 2015 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: <http://www.hurriyetdailynews.com/german-ambassador-defends-appearance-at-cumhuriyet-journalists-trial-97194>

Germany, France disagree on Turkey's EU accession [online]. Hürriyet, 2012 [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <http://www.hurriyetdailynews.com/germany-france-disagree-on-turkeys-eu-accession--13917>

Germany Pulls Patriot Systems From Turkey [online]. DefenseNews, 2015 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <https://www.defensenews.com/home/2015/12/23/germany-pulls-patriot-systems-from-turkey/>

HDP co-chairs accuse gov't over spiraling violence [online]. Hürriyet, 2015 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: <http://www.hurriyetdailynews.com/hdp-co-chairs-accuse-govt-over-spiraling-violence-88183>

Hungary orders 100-mile Serbia border fence to keep out migrants [online]. The Telegraph, 2015 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/hungary/11680840/Hungary-orders-100-mile-Serbia-border-fence-to-keep-out-migrants.html>

If EU opposes Islamophobia, it must accept Turkey as member: Erdoğan [online]. Hürriyet, 2015 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <http://www.hurriyetdailynews.com/if-eu-opposes-islamophobia-it-must-accept-turkey-as-member-erdogan-77379>

In “dark day for media freedom,” RSF’s Turkey rep jailed [online]. Reporters Without Borders, 2016 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: <https://rsf.org/en/news/dark-day-media-freedom-rsfs-turkey-rep-jailed>

ISIS leadership involved in Istanbul attack planning, Turkish source says [online]. CNN, 2016 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2016/06/30/europe/turkey-istanbul-ata-turk-airport-attack/>

Istanbul blast: nine of the 10 killed were German, reports claim - as it happened [online]. The Guardian, 2016 [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/live/2016/jan/12/istanbul-explosion-several-reported-killed-in-tourist-area-live-updates>

Jan Böhmermann - Erdogan Gedicht (Jan Boehmermann Erdogan poem) (English subtitled) [online]. Vimeo, 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://vimeo.com/163537121>

Kurdish militant group Tak claims responsibility for Ankara car bomb [online]. 2016 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2016/feb/19/kurdish-rebels-claim-responsibility-for-ankara-car-bomb>

Le groupe Etat islamique menace la Turquie [online]. Radio France Internationale, 2015 [cit. 2018-03-09]. Dostupné z: <http://www.rfi.fr/europe/20150716-turquie-groupe-etat-islamique-jihadistes-syrie-ankara/>

Le Salon de l'agriculture, une affaire de présidents [online]. Les Echos, 2017 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <https://www.lesechos.fr/politique-societe/politique/0301330090696-le-salon-de-lagriculture-une-affaire-de-presidents-2156215.php>

Les Arméniens en France [online]. AFP [cit. 2018-03-06]. Dostupné z: http://www.lepoint.fr/societe/les-armeniens-en-france-22-12-2011-1411512_23.php

Merkel says downing of Russian plane has complicated Syria solution [online]. Reuters, 2015 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <https://uk.reuters.com/article/uk-mideast-crisis-turkey-germany/merkel-says-downing-of-russian-plane-has-complicated-syria-solution-idUKKBN0TE0SN20151125>

Merkel says hopes to take step forward in EU-Turkey talks 'within hours' [online]. Hürriyet, 2016 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.hurriyetdailynews.com/merkel-says-hopes-to-take-step-forward-in-eu-turkey-talks-within-hours-96120>

Migrant crisis: Germany 'can take 500,000 asylum seekers a year' [online]. BBC, 2015 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-europe-34185353>

Public suicide attempt sparks angry riots in central Tunisia [online]. France 24, 2010 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://observers.france24.com/en/20101221-youth-public-suicide-attempt-sparks-angry-riots-sidi-bouazid-tunisia-poverty-bouazizi-immolation>

Putin calls jet's downing 'stab in the back'; Turkey says warning ignored [online]. CNN, 2015 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2015/11/24/middleeast/warplane-crashes-near-syria-turkey-border/>

Putsch/Turquie: Erdogan dit à Ayrault de «se mêler de ses affaires» [online]. Le Figaro, 2016 [cit. 2018-04-24]. Dostupné z: <http://www.lefigaro.fr/flash-actu/2016/07/20/97001-20160720FILWWW00354-putschturquie-erdogan-dit-a-ayrault-de-se-meler-de-ses-affaires.php>

Russia sends clear message to Turkey: Don't try it again [online]. BBC, 2015 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-europe-34925823>

Scenes from a marriage [online]. The Economist, 2001 [cit. 2018-05-09]. Dostupné z: <https://www.economist.com/node/540636>

Shocking images of drowned Syrian boy show tragic plight of refugees [online]. The Guardian, 2015 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2015/sep/02/shocking-image-of-drowned-syrian-boy-shows-tragic-plight-of-refugees>

State of emergency in Turkey extended for sixth time [online]. Hürriyet, 2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <http://www.hurriyetdailynews.com/state-of-emergency-in-turkey-extended-for-sixth-time-125972>

Syria conflict: Turkey shells Kurdish militia [online]. 2016 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-35571663>

The truce between Turkey and Kurdish militants is over [online]. The Economist, 2015 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: <https://www.economist.com/news/middle-east-and-africa/21659870-truce-between-turkey-and-kurdish-militants-over-turkey-and-kurds>

Turkey arrests editors over reports Ankara supplied weapons to Syrian fighters [online]. Daily Telegraph, 2015 [cit. 2018-04-23]. Dostupné z: <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/turkey/12019905/Turkey-arrests-editors-over-reports-Ankara-supplied-weapons-to-Syrian-fighters.html>

Turkey blames Kurdish militants for Istanbul car bombing [online]. Reuters, 2016 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-turkey-blast/turkey-blames-kurdish-militants-for-istanbul-car-bombing-idUSKCN0YU0T4>

Turkey election: Erdoğan and AKP return to power with outright majority [online]. The Guardian, 2015 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2015/nov/01/turkish-election-akp-set-for-majority-with-90-of-vote-counted>

Turkey threatens to open the gates and send refugees to Europe [online]. The Telegraph, 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/turkey/12151701/Turkey-threatens-to-open-the-gates-and-send-refugees-to-Europe.html>

Turkey-EU refugees deal may be biggest casualty of Erdoğan supremacy [online]. The Guardian, 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2016/may/05/turkey-eu-refugees-deal-may-be-biggest-casualty-of-erdogan-supremacy>

Turkey's Erdogan takes tough EU line after PM quits [online]. BBC, 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-europe-36229468>

Turkey's Erdogan threatened to flood Europe with migrants: Greek website [online]. euro2day.gr, 2016 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-eu-turkey/turkeys-erdogan-threatened-to-flood-europe-with-migrants-greek-website-idUSKCN0VH1R0>

Turkey's Erdogan warns Germany ahead of Armenian genocide vote [online]. Deutsche Welle, 2016 [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://www.dw.com/en/turkeys-erdogan-warns-germany-ahead-of-armenian-genocide-vote/a-19296898>

Turkish PM Davutoğlu resigns as President Erdoğan tightens grip [online]. The Guardian, 2016 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z:

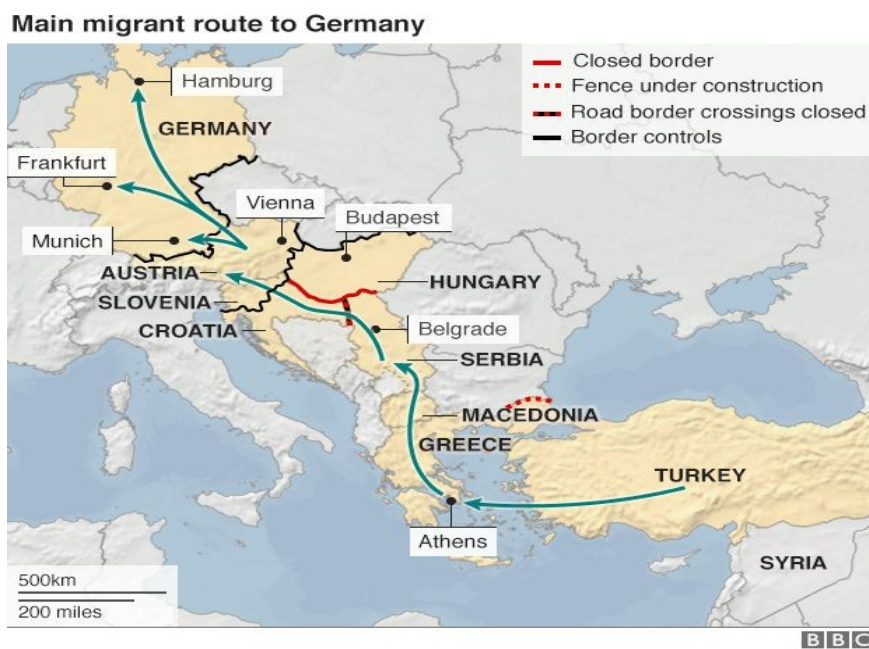
<https://www.theguardian.com/world/2016/may/05/ahmet-davutoglus-future-turkish-prime-minister-balance>

With growing numbers of child deaths at sea, UN agencies call for enhancing safety for refugees and migrants [online]. 2016 [cit. 2018-05-10]. Dostupné z:

<http://www.unhcr.org/56c6e7676.html>

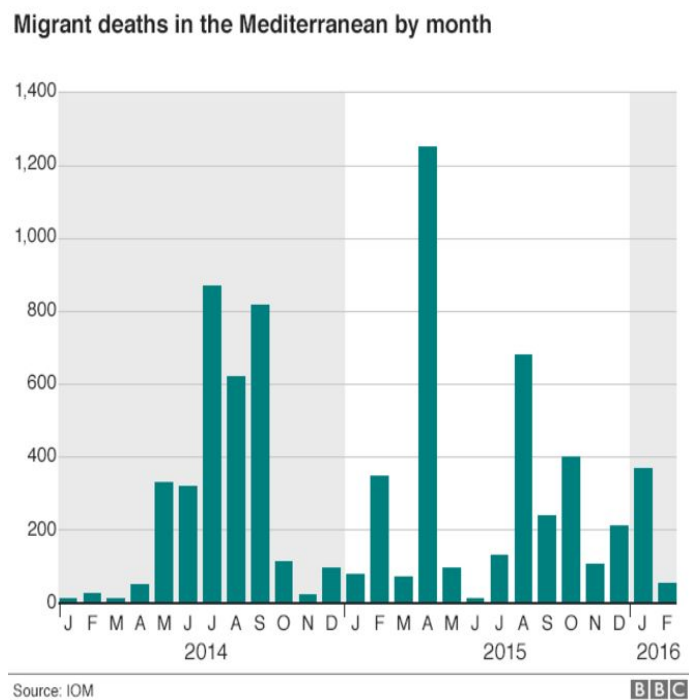
Seznam příloh

Příloha č.1: Jihovýchodní středomořská migrační cesta

Zdroj: BBC

Příloha č.2: Počet utonulých ve Středoziemním moři

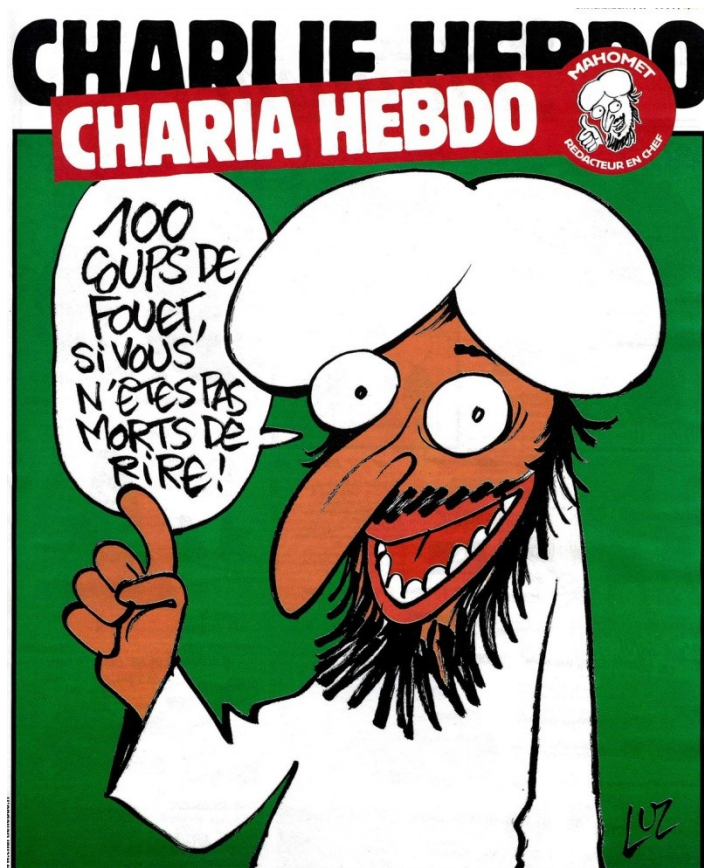
Zdroj: Mezinárodní organizace pro migraci (IOM)

Příloha č.3: Trasa letu sestřeleného ruského stíhače

Zdroj: BBC

Příloha č.4: Titulní stránka týdeníku Charlie Hebdo, po jejímž publikování byla redakce časopisu napadena teroristy

Překlad: 100 ran bičem, pokud neumřete smíchy!

Zdroj: Charlie Hebdo